

Заповідними стежками України та світу

*Науково-допоміжний
бібліографічний покажчик*

**Суми
2014 рік**

ББК 91.9:28.081

УДК 016:[502.4+502.7](477+1-9)

З-33

Укладачі: Железняк І. О., директор Наукової бібліотеки ;
Косенко В. В., завідувач інформаційно-бібліографічним відділом.

Відповідальний за випуск проректор з наукової роботи, доктор педагогічних наук, професор **А. А. Сбруєва**

З-33 Заповідними стежками України та світу : науково-допоміжний бібліографічний показник / Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Наукова бібліотека ; укладачі: І. О. Железняк ; В. В. Косенко ; редактор В. В. Косенко ; передмова В. В. Косенко. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. – 212 с.

Зберегти природу планети Земля – одне з найактуальніших завдань сучасного суспільства. Збереження багатства флори та фауни на глобальному, регіональному та національному рівнях важливе для нормального функціонування екосистеми, забезпечення сучасних і майбутніх потреб людства природними ресурсами.

До того ж, з огляду екологічної етики – кожний біологічний вид має право на існування, надане йому природою.

Природно-заповідний фонд є національним надбанням, яке належить плекати й берегти, яким варто пишатися. Він є частиною світового заповідного фонду.

Висвітлено питання історії та сьогодення охорони природи та заповідної справи.

У показнику природозаповідні та охоронні території розглядаються ще й як туристичні об'єкти.

Належна увага приділена заповідній природі Сумщини.

Цінний та корисний матеріал, який вміщений у даному науково-допоміжному бібліографічному посібнику, у зв'язку з його безсумнівною науковою значимістю й актуальністю, рекомендується науковцям, працівникам служби охорони навколишнього середовища, викладачам та студентам, учням, учителям шкіл різного типу, керівникам гуртків, красзнавцям, фахівцям із туризму та широкому загалу читачів бібліотек України.

УДК 016:[502.4+502.7](477+1-9)

ББК 91.9:28.081+28.088лб

Зміст

	Передмова.....	5
1.	Законодавчі та нормативні акти стосовно охорони природи та розвитку природно-заповідної справи в Україні.....	10
2.	Усе в природі має свою душу: екологічна свідомість та компетентність людини.....	17
3.	Природоохоронна етика, естетика.....	21
4.	Охорона природного середовища – важлива умова успіху заповідної справи.....	23
4.1	Сумщині – політику гармонійної взаємодії суспільства і природи!.....	30
5.	Охорона рослинного світу (флори).....	38
5.1	Рослинність Сумської області, її сучасний стан і проблеми охорони.....	41
6.	Гриби, грибоподібні організми та їх види. Значення грибів у природі й житті людини.....	47
6.1	Мікроміцети, макроміцети Сумської області.....	50
7.	Охорона фауни: світова практика.....	54
7.1	Охоронний статус тварин, орнітофауни на Сумщині.....	62
8.	Рідкісні та реліктові, зникаючих видів рослин, тварин, грибів та їх охорона.....	69
8.1	Рідкісні та зникаючі об'єкти природи Сумщини.....	76
9.	Збереження біорізноманіття в сучасному світі.....	79
10.	Сторінками Червоної книги.....	87
10.1	Червона книга: рослинний світ.....	92
10.2	Червона книга України: світ тварин і птахів.....	96
10.3	Червона книга Сумщини.....	101
11.	Заповідна справа в контексті стійкого розвитку.....	105
12.	Світ заповідної природи на Сумщині.....	112
13.	Заповідники світу: географія, стратегія, оптимізація.....	118
14.	Заповідники, заказники, урочища України – осередки природного різноманіття.....	125
15.	Степи. Степні заповідники.....	136
16.	Михайлівська цілина – унікальна природна перлина України, лучний степ Сумської області.....	140

17.	Заповідники, заказники, урочища Сумщини.....	144
18.	Лимани. Гідрологічні заказники.....	149
19.	Парки світу як природно-заповідні об'єкти.....	153
20.	Зелені діаманти України – природні парки.....	154
21.	Ліси, лісопарки.....	163
22.	Парк-пам'ятка, ботанічні, геологічні пам'ятки природи.....	165
23.	Парки, парки-пам'ятки. Лісопарки Сумщини.....	169
24.	Дендропарки.....	176
24.1	Дендропарки Сумщини.....	177
25.	Ландшафтні парки, заказники: географія, стратегія, оптимізація.....	179
26.	Заповідні печери.....	183
27.	Резервати.....	184
28.	Ботанічні сади, музеї.....	185
28.1	Ботанічні сади Сумщини.....	190
29.	Сквери.....	193
30.	Зоологічні заповідники. Зоопарки. Пам'ятники тваринам та птахам.....	193
31.	Природні чудеса.....	201
31.1	Чудеса Сумщини.....	203
32.	Екологічний туризм як стимул збереження екосистем та розвитку туристсько-рекреаційної індустрії України.....	205

Треба на Землі хоч клаптики маленькі зберегти,
Де міг би стрепет звить собі кубло.
І де б могла рости срібляста тирса,
Не тільки для ботаніків потрібні
Та для зоологів такі кутки...

(М. Рильський)

Передмова

У сучасну епоху проблема збереження природного середовища, охорони генетичного, видового, біологічного та ландшафтного різноманіття як основи забезпечення сталого розвитку суспільства набула виняткового важливого значення.

Загально визначено, що одним із найважливіших заходів по збереженню природи Землі є формування природоохоронної поведінки кожної людини.

Заповідна справа – це пріоритет сучасної природно-охоронної політики держави.

Заповідання – це вилучення певної ділянки землі чи водного простору в природі зі сфери звичайної господарської діяльності для підтримання екологічної рівноваги в найуразливіших місцях, збереження еталонів незайманої природи.

Заповідними вважаються ділянки суші та водного простору, природні комплекси й об'єкти яких мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність.

Однією з актуальних проблем, що стоять перед людством у галузі охорони та навколишнього середовища, є охорона еталонів природних ландшафтів, а також рідкісних, зникаючих видів рослин і тварин, збереження найцікавіших геологічних об'єктів та інших пам'яток природи.

У заповідниках та заказниках – цих природних лабораторіях – відкриваються безмежні можливості для проведення всебічних наукових досліджень, а також деяких економічних експериментів та туризму.

За період незалежності України площа заповідного фонду зросла майже в два рази, зокрема за рахунок створення біосферних заповідників, національних природних і регіональних ландшафтних парків.

Це пріоритетний напрям екологічної політики, бо він забезпечує не тільки збереження біорізноманіття природних ландшафтів, а й створює умови для відпочинку та оздоровлення населення, охорони історико-культурної спадщини, екологічної освіти і виховання молодого покоління.

Вивчення природи світу, України й свого краю є обов'язковою умовою підготовки майбутнього працівника освіти, є важливим фактором професійної підготовки студентів – майбутніх педагогів.

Навколишня природа у знаючого і вмілого педагога є важливим засобом гармонійного розвитку студентської та учнівської молоді. Краса природи, її гармонія є основою розвитку естетичних почуттів, вражень, формує екологічну самосвідомість.

З давніх часів дивовижна й неповторна природа України привертала увагу людини. Відомості про ландшафти, рослинний та тваринний світ мальовничої держави знаходять своє відображення в літературних джерелах тощо.

За останні роки значно пожвавилася наукова діяльність, яка пов'язана з різними аспектами вивчення біологічного та ландшафтного різноманіття.

Незалежна Україна має розвинену систему природно-заповідних територій, але як у кількісному, так і в якісному відношенні наша природно-заповідна мережа має багато недоліків і вимагає оптимізації.

Оптимізована мережа природно-заповідних територій України повинна в кожному регіоні виконувати екологічну та соціальну функції, і крім того, певні народно-господарські завдання, насамперед, здійснення на її базі регульованої рекреації, поєднаної з екологічним вихованням.

До природно-заповідного фонду України входять природні та біосферні заповідники, національні природні парки, заказники. Природно-заповідний фонд поділяється на об'єкти загальнодержавного та місцевого значення.

В Україні вже створено 24 природних і 5 біосферних заповідників, 12 національних природних і 39 регіональних ландшафтних парків, 281 заказник, 132 пам'ятки природи, 176 ботанічних садів, 7 зоологічних і 198 дендрологічних парків, 88 парків – пам'яток садово-паркового мистецтва.

Природно-заповідний фонд є національним надбанням, яке належить плекати і берегти, яким варто пишатися. Він є частиною світового заповідного фонду.

Щоб запобігти втрати видів рослин і тварин, в усьому світі велику увагу приділяють виявленню збереженню рідкісних видів. З цією метою створюються Червоні книги. В багатьох країнах вже вийшли Червоні книги або їх аналоги – Червоні списки та списки видів, що підлягають охороні. Основними критеріями для відбору видів до цих списків є їх чисельність та тенденції в зміні їх чисельності.

Червона книга – списки рідкісних видів і тих, що зникають на теренах планети.

Це офіційні документи неурядових міжнародних і національних організацій, що містять систематизовані відомості про тварин і рослин

світу або окремих регіонів, стан яких викликає побоювання за їх майбутнє.

Червоні книги – своєрідні програми збереження і збільшення чисельності видів рослин і тварин, яким загрожує небезпека зникнення.

На підставі Червоних книг розробляють наукові й практичні заходи, спрямовані на збереження, охорону, відтворення та раціональне використання цих видів.

Види, що потребують охорони на території країн Європи, вносять до Європейського Червоного списку. Кожна країна, на території якої існує вид, занесений до Червоного списку МСОП, несе моральну відповідальність перед усім людством за його збереження.

З метою охорони рідкісних, зникаючих і типових природних рослинних угруповань Міністерство природних ресурсів України наказом від 19.01.1997 р. затвердило Положення про Зелену книгу України.

Було встановлено, що життєдіяльність біологічних видів можна забезпечити лише у разі збереження всіх рослинних угруповань.

Завдання збереження рослинного світу і підтримання природного філоценогенетичного процесу в природі необхідно вирішувати в єдиному плані охорони генофонду і фітоценофонду, усього генетичного фітоценогенетичного розмаїття природних екосистем. Ці принципи були покладені в основу Зеленої книги. До Зеленої книги України занесені 127 рідкісних, зникаючих і типових угруповань різного рангу, наведені мотиви і категорії їх охорони, поширення і видовий склад.

Наукове значення Зеленої книги полягає в тому, що в неї вміщені відомості про реліктові, ендемічні та інші рідкісні угруповання. Таким чином, вона створює передумови для дослідження історичних етапів розвитку рослинності та з'ясування закономірностей формування її типів.

Різноманіття рослинності – один із складових природного різноманіття. Неможливо зберегти різноманіття природних комплексів, не забезпечивши при цьому збереження основних, а по можливості всіх, рослинних угруповань конкретного регіону.

Ефективним шляхом збереження рідкісних видів і генофонду рослинного світу є створення їх живих колекцій у ботанічних садах, використання в озелененні.

Ідея збереження біорізноманітності надзвичайно важлива, вона стала не лише однією з основних у природоохоронній концепції, але й увійшла у сферу політики і політології. Це відбиття прагнення людства жити в гармонійному, безпечному та багатому світі. Але вона може назавжди стати лише гарною ідеєю, якщо не буде підкріплена науковими розробленнями найвищого гатунку.

Світовий досвід засвідчує, що найдосконалішою і повною формою збереження генофонду біосфери, її біорізноманіття є створення заповідних територій та об'єктів.

Потрібно привертати увагу до проблем зубожіння флори і фауни планети, сказати «ні» зникненню щораз більшої кількості різних видів рослин і тварин, біоценозів і навіть ландшафтів.

З огляду на значення тваринного світу та вплив на нього антропогенного фактору особливої актуальності набувають питання охорони, збереження та відтворення, раціонального використання тваринного світу.

Як показує досвід, значну роботу з охорони тварин виконують зоопарки, спеціалізовані розплідники, акваріуми та океанаріуми. Усвідомлюючи винятковість свого завдання, багато зоопарків об'єднуються у всесвітню мережу яка вже зараз налічує близько 1000 зоопарків.

Належна увага приділена укладачами природно-заповідній справі на Сумщині.

Територія Сумської області розташована на крайньому північному сході Лівобережної України, де входить до складу двох ботаніко-географічних зон – Лісостепу і Полісся. Тут широко представлені ліси, луки, водно-болотна рослинність, характерними є евтрофні болота, зустрічаються мезотронні болота та окремі вкраплення серед панівних нині сільськогосподарських угідь ділянок із залишками степної рослинності, особливо багатої на барвисте у період цвітіння різнотрав'я. Все це обумовлює значне багатство флори Сумщини.

Тваринний та рослинний світ Сумщини вирізняється багатоманітним видовим складом.

Фауна та флора Сумської області сформувалися і змінюються в умовах зростаючої діяльності людини.

Нинішнє покоління Сумщини відповідальне за майбутнє природи своєї малої батьківщини. Нам є що охороняти!

Однією з важливих проблем, що стоять перед людством у галузі охорони та навколишнього середовища, є охорона еталонів природних ландшафтів, а також рідкісних, зникаючих видів рослин і тварин, збереження найцікавіших геологічних об'єктів та інших пам'яток природи.

У заповідниках та заказниках – цих природних лабораторіях – відкриваються безмежні можливості для проведення всебічних наукових досліджень, а також деяких економічних експериментів та туризму.

У бібліографічному виданні розкрито особливості екологічного туризму як невід'ємної складової захисту довкілля в процесі туристської діяльності. Туристична індустрія повинна поважати закони, які захищають навколишнє середовище.

Складається науково-допоміжний бібліографічний покажчик із **32** розділів та **11** підрозділів, матеріал в яких подано в алфавітному порядку: спочатку – книги, потім – статті.

Обсяг посібника дорівнює числу **1852** публікаціям. В ньому вміщено узагальнену й систематизовану інформацію з охоронно-природної та заповідної справи.

У покажчику зібрано книги, монографії, підручники, навчальні та методичні посібники, збірники, автореферати, природничо-краєзнавчі джерела, статті із наукових, науково-практичних, науково-методичних та продовжуваних видань тощо.

Наукові праці викладачів СумДПУ імені А. С. Макаренка теж знайшли своє належне відображення.

Науково-допоміжний бібліографічний посібник *«Заповідними стежками України та світу»* є вагомим внеском у справу збереження біологічного різноманіття. Сподіваємося, що він здобуде визнання не лише серед природоохоронців, а й усіх небайдужих до охорони природних ресурсів.

Назване видання пропонується працівникам служби охорони навколишнього середовища, буде корисним і цікавим для учнів, учителів шкіл різного рівня освіти, керівникам гуртків, краєзнавцям, а також широкому колу.

Для багатьох користувачів науково-допоміжний бібліографічний покажчик стане безсумнівним і довгоочікуваним відкриттям, значною мірою полегшить використання матеріалу в подальшій навчально-виховній, науково-дослідній та педагогічній роботі.

1. Законодавчі та нормативні акти з охорони природи та розвитку природно-заповідної справи в Україні

Екологічне законодавство України [Текст] : збірник нормативних актів. – К., 2001. – 414 с.

Екологічне право України [Текст] : навчальний посібник для підготовки до іспитів / [упоряд.: І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків]. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 228 с.

Закон «О защите животных от жестокого обращения» [Текст] : Украинский прорыв / под ред. В. Е. Борейко. – К. : Логос, 2007. – 86 с.

Україна. Про захист тварин від жорстокого поводження [Текст] : закон : за станом на 4 липня 2006 р. : офіційне видання / Україна. Верховна Рада України. – К. : Парламентське видавництво, 2006. – 24 с. – (Закони України).

Україна. Про карантин рослин [Текст] : закон : за станом на 10 березня 2006 р. : офіційне видання Верховної Ради України / Україна. Верховна Рада. – К. : Парламентське видавництво, 2006. – 40 с. – (Закони України).

Україна. Про природно-заповідний фонд України [Текст] : закон : за станом на 25 лютого 2008 р. : офіційне видання / Україна. Верховна Рада України. – К. : Парламентське видавництво, 2008. – 36 с. – (Закони України).

Україна. Про природно-заповідний фонд України [Текст] : закон : за станом на 9 грудня 2005 р. : офіційне видання Верховної Ради України / Україна. Верховна Рада. – К. : Парламентське видавництво, 2005. – 40 с. – (Закони України).

Україна. Про тваринний світ [Текст] : закон : за станом на 12 березня 2008 р. : офіційне видання / Україна. Верховна Рада України. – К. : Парламентське видавництво, 2008. – 32 с. – (Закони України).

Бортнік, О. Вплив діяльності людини на стан біосфери. Природоохоронне законодавство України [Текст] / О. Бортнік, В. Абаймов // Історія в школі. – 2000. – № 4. – С. 34-40.

Брецько, Ф. Екологічне право України у схемах і таблицях [Текст] : [викладання екологічного права в школі] / Ф. Брецько // Історія України. – 2006. – № 12, березень. – С. 11-12.

Закон об охране и использовании животного мира и его значение [Текст] / П. Тихий // Вестник зоологии. – 1980. – № 5. – С. 3-6.

Закони України про збереження навколишнього середовища [Текст] : засідання круглого столу / матеріал підбрала й підготувала О. Котюк // Біологія. – 2009. – № 21, липень. – С. 13-16.

Заржицький, О. Правові засади регіональної екологічної політики [Текст] / О. Заржицький // Право України. – 2001. – № 4. – С. 75-77.

Криволап, Л. Екологічне право України [Текст] : інтегрований урок з екології та правознавства : 10 клас / Л. Криволап, І. Ситник // Історія в сучасній школі. – 2013. – № 4. – С. 16-19.

Міжнародне законодавство про збереження довкілля і живої природи [Текст] / матеріал підготувала О. Котюк // Біологія. – 2009. – № 21, липень. – С. 8-12.

Орлов, М. Стан правового і наукового забезпечення стійкого розвитку України у сфері охорони навколишнього середовища [Текст] / М. Орлов // Право України. – 2005. – № 12. – С. 105-108.

Про заходи щодо посилення охорони рідкісних та зникаючих видів рослин, тварин, грибів, що підлягають особливій охороні на території Сумської області [Текст] : додаток 1 до рішення обласної ради шостого скликання від 18.11.11 р. : [є перелік] // Сумщина. – 2011. – № 132/133, 26 листопада. – С. 5.

Синякевич, І. Основні постулати екологічної економіки як теоретична основа екологічної політики [Текст] / І. Синякевич // Економіка України. – 2006. – № 7. – С. 49-54.

Ситник, І. М. Екологічне право України [Текст] : інтегрований урок екології та правознавства / І. М. Ситник, Л. П. Криволап // Біологія. – 2013. – № 22/24. – С. 112-115.

Тихий, П. Дика фауна як об'єкт екологічних правовідносин [Текст] / П. Тихий // Право України. – 1999. – № 2. – С. 65-70.

Ткаченко, В. М. Екологічне право. Принципи та об'єкти екологічної охорони. Екологічна безпека [Текст]: [бінарний урок правознавства та екології для 11 класу] / В. М. Ткаченко, В. А. Владимірова // Історія та правознавство. – 2012. – № 25. – С. 19-20.

Україна. Про внесення змін до Закону України «Про тваринний світ» щодо посилення заходів по боротьбі з браконьєрством [Текст]: закон від 12.05.11 р., № 3325-VI / Україна // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 103, 8 червня. – С. 6 ; Відомості Верховної Ради України. – № 45. – С. 1935.

Україна. Про внесення змін до Закону України «Про Червону книгу України» щодо покращення охорони рідкісних видів тварин та рослин [Текст]: закон від 25.12.08 р., № 805-VI / Україна // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 19. – С. 667.

Україна. Про захист тварин від жорстокого поводження [Текст]: закон від 21.02.06 р. № 3447-IV / Україна // Урядовий кур'єр. – 2006. – № 79, 26 квітня. – (Вкладка) ; Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 27, 7 липня. – С. 990-1002.

Україна. Про ідентифікацію та реєстрацію тварин [Текст]: постанова від 04.06.09 р., № 1445-VI / Україна // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 42. – С. 1578-1581.

Україна. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики до 2020 року [Текст]: закон від 21.12.10 р., № 2818-VI / Україна // Голос України. – 2011. – № 6, 14 січня. – С. 13 ; Урядовий кур'єр. – № 24, 9 лютого. – С. 9-13 ; Відомості Верховної Ради України. – № 26, 30 червня. – С. 1284-1311.

Україна. Верховна Рада. Про відзначення 100-річчя з дня заснування Карадазької біологічної станції – Карадазького природного заповідника Національної академії наук України [Текст]: постанова від 19.11.13 р., № 696-VII / Україна. Верховна Рада // Урядовий кур'єр. – 2013. – № 230, 12 грудня. – С. 14.

Україна. Верховна Рада. Про внесення змін до Закону України «Про Червону книгу України» щодо покращення охорони рідкісних видів тварин та рослин [Текст]: закон від 25.12.08 р., № 805-VI / Україна. Верховна Рада // Голос України. – 2009. – № 4/5, 15 січня. – С. 24.

Україна. Верховна Рада. Про інформацію Кабінету Міністрів України про здійснення державної політики щодо виконання законів України «Про природно-заповідний фонд України» і «Про охорону культурної спадщини» та про дотримання посадовими особами вимог чинного законодавства стосовно Національного заповідника «Хортиця» й інших історико-культурних заповідників і об'єктів природно-заповідного фонду [Текст]: постанова від 12.09.02 р., № 140-IV / Україна. Верховна Рада // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 43. – 1029-1032.

Україна. Кабінет Міністрів. Про внесення змін до Положення про Міжвідомчу координаційну раду з питань реалізації в Україні Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті [Текст]: постанова від 09.02.11 р., № 93 / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 30, 17 лютого. – С. 11.

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження переліку нормативно-правових актів з питань захисту тварин від жорстокого поводження [Текст]: розпорядження від 28.07.10 р., № 1585-р / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 160, 1 вересня. – Вкладка.

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження плану заходів з підготовки та відзначення 200-річчя заснування Нікітського ботанічного саду – Національного наукового центру [Текст]: розпорядження від 16.09.09 р., № 1115-р / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 179, 30 вересня. – С. 17.

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження плану заходів із збереження та розвитку Національного парку «Софіївка» Національної академії наук [Текст]: розпорядження від 28.10.09 р., № 1317-р / Україна. Кабінет Міністрів // Вісник Національної академії наук України. – 2009. – № 12. – С. 29.

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для комплексної реалізації державної екологічної політики, здійснення природоохоронних заходів [Текст]: постанова від 28.02.11 р., № 163 / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 49, 18 березня. – С. 12.

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження Правил транспортування тварин [Текст]: постанова від 16.11.12 р., № 1402

/ Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2012. – № 29, 15 лютого. – (Вкладка).

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження складу наглядових рад національних заповідників [Текст] : розпорядження від 16.02.11 р., № 123-р / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 39, 2 березня. – С. 16.

Україна. Кабінет Міністрів. Про схвалення Концепції Державної цільової екологічної програми розвитку Криму («Екологічно безпечний Крим») на 2011–2015 роки [Текст] : розпорядження від 22.12.10 р., № 2296-р / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 19, 2 лютого. – С. 15.

Україна. Кабінет Міністрів. Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми розвитку заповідної справи на період до 2020 року [Текст] : розпорядження від 08.02.06 р., № 70 / Україна. Кабінет Міністрів // Збірник урядових нормативних актів України. – 2006. – № 8, 11 січня – 13 лютого. – С. 61-63.

Україна. Президент (2010 – ; В. Янукович). Про зміну меж території природного заповідника «Медобори» [Текст] : указ від 20.11.13 р., № 644 / Україна. Президент (2010 – ; В. Янукович) // Урядовий кур'єр. – 2013. – № 219, 27 листопада. – С. 4.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про додаткові заходи щодо розвитку природно-заповідної справи в Україні [Текст] : указ від 14.08.09 р., № 611 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 154, 26 серпня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про заходи щодо дальшого розвитку природно-заповідної справи в Україні [Текст] : указ від 23.05.05 р. №838 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2005. – № 100. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про оголошення природної території ландшафтним заказником загальнодержавного значення «Христанівський» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1042/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про розширення мережі та територій національних природних парків та інших природно-заповідних об'єктів [Текст] : указ від 01.12.08 р., № 1129 / Україна.

Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2008. – № 240, 20 грудня. – С. 9.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення Ківерцівського національного заповідного парку «Цуманська пуща» [Текст] / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 39, 2 березня. – С. 10.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Білобережжя Святослава» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1056/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Білоозерський» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1048/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Дворічанський» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1044/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Дермансько-Острозький» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1039/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Джарилгацький» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1045/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Кармелюкове Поділля» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1057/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Кременецькі гори» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1036/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Пирятинський» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1046/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Сіверсько-Донецький» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1040/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Слобожанський» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1047/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення Національного природного парку «Чарівна гавань» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1037/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Черемоський» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1043/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Тузловські лимани» [Текст] : указ від 01.01.10 р., № 1 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 5, 13 січня. – С. 18.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення природного заповідника «Древлянський» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1038/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення природного заповідника «Михайлівська цілина» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1035/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення Хорольського ботанічного саду [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1041/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Шемшученко, Ю. Актуальні проблеми кодифікації національного та міжнародного екологічного права [Текст] / Ю. Шемшученко // Право України. – 2011. – № 2. – С. 4-10.

2. Усе в природі має свою душу: екологічна свідомість та компетентність людини

Титаренко, Л. М. Формування екологічної компетентності студентів біологічних спеціальностей університету [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Л. М. Титаренко ; АПН України, Інститут проблем виховання. – К., 2007. – 20 с.

Акопян, В. Екологічне самовиховання особистості [Текст] / В. Акопян // Вища освіта України. – 2011. – № 3. – С. 67-73.

Алисов, Е. А. Проектирование образовательной среды на основе сенсорно-экологического подхода [Текст] / Е. А. Алисов // Педагогическое образование и наука. – 2008. – № 11. – С. 92-97.

Андрусенко, І. Формування екологічних умінь як складник природознавчої компетентності молодших школярів [Текст] / І. Андрусенко // Початкова школа. – 2013. – № 12. – С. 22-26.

Ахмеднабиев, М. К. Особенности формирования экологической культуры у студентов педагогических вузов [Текст] / М. К. Ахмеднабиев // Педагогика. – 2007. – № 7. – С. 61-64.

Бахтіарова, Л. І. Еколого-освітня робота в Чорноморському біосферному заповіднику [Текст] / Л. І. Бахтіарова // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загороднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 14.

Беляева, Е. Н. Формирование эмоционально-ценностного отношения учащихся к живой природе [Текст] / Е. Н. Беляева // Биология в школе. – 2010. – № 10. – С. 27-31.

Белянина, Л. А. Формирование экологической компетентности в летней экологической школе [Текст] / Л. А. Белянина // Биология в школе. – 2012. – № 3. – С. 53-63.

Бовкун, Т. І. Організація позакласної роботи з географії як засіб формування екологічної культури школярів [Текст] / Т. І. Бовкун // Географія та економіка в сучасній школі. – 2012. – № 11/12. – С. 34-36.

Буринська, Н. М. З досвіду формування екологічної свідомості в учнів [Текст] / Н. М. Буринська // Методика викладання природничих дисциплін у вищій і середній школі : Міжнародна науково-практична конференція, XVI Каришинські читання : збірник наукових праць / [за заг. ред. М. В. Гриньової]. – Полтава : [Астрія], 2009. – С. 127-128.

Гаврилюк, О. О. Формування екологічного мислення і свідомості шляхом застосування інтерактивних форм і методів навчання [Текст] / О. О. Гаврилюк // Біологія. – 2013. – № 28. – С. 3-7.

Гендерні та статеві аспекти формування екологічної свідомості підлітків [Текст] / О. В. Бердник [та ін.] // Довкілля та здоров'я. – 2013. – № 3. – С. 52-56.

Гирусов, Э. В. Экологическое образование в контексте культуры [Текст] / Э. В. Гирусов, О. Ф. Титов // Философские науки. – 2006. – № 4. – С. 129-137.

Грищенко, І. В. Формування екологічної культури особистості на основі узгодження емоційного і дієвопрактичного засобів впливу на особистість учня [Текст] / І. В. Грищенко // Біологія. – 2008. – № 9. – С. 2-7.

Грінченко, О. І. Етичні аспекти формування екологічної компетентності [Текст] / О. І. Грінченко, Л. В. Ковтонюк // Географія. – 2013. – № 5. – С. 26-29.

Зятев, Л. А. Философско-педагогические воззрения отечественных ученых на проблему экологического воспитания [Текст] / Л. А. Зятев // Педагогика. – 2002. – № 7. – С. 32-40.

Иванова, О. В. Роль и значение экологической культуры в формировании единой адаптационно-реабилитационной образовательной среды [Текст] / О. В. Иванова // Валеология. – 2004. – № 4. – С. 17-18.

Кадырова, Р. О. Непрерывное экологическое образование и воспитание: проблемы и решения [Текст] / Р. О. Кадырова // Воспитание школьников. – 2011. – № 5. – С. 58-59.

Катаєва, Т. Педагогічна рада «Формування екологічної культури особистості» [Текст] / Т. Катаєва // Виховна робота в школі. – 2008. – № 11. – С. 26-29.

Кисельов, М. Екологічна свідомість як феномен освітнянського процесу [Текст] / М. Кисельов // Філософська думка. – 2005. – № 2. – С. 130-149.

Копилець, Є. Екологічне виховання в туристичному поході [Текст] / Є. Копилець // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2011. – № 32, серпень. – С. 3-7.

Кудла, Н. Екологізація туристської діяльності [Текст] / Н. Кудла, Н. Клок // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2011. – № 4, січень. – С. 8-9.

Лендел, М. Теоретичні аспекти формування екологічної культури студентів [Текст] / М. Лендел, Л. Фенчак // Освіта. Технікуми. Коледжі. – № 4. – С. 64-67.

Летникова, А. Экообразование – путь к спасению природы и человека [Текст] / А. Летникова // Свободная мысль. – 2006. – № 3. – С. 111-121.

Лушин, П. В. Толерирование неопределенности как способ экологического управления [Текст] / П. В. Лушин // Практична психологія та соціальна робота. – 2010. – № 12. – С. 20-23.

Метельова, Т. Громадянське суспільство в умовах трансформації системи цінностей: між демократизацією та дегуманізацією [Текст] : (на прикладі зоозахисних реалій України та Євросоюзу) / Т. Метельова // Віче. – 2012. – № 22. – С. 26-29.

Мудрік, В. І. Виховання екологічної свідомості та культури у процесі фізичного виховання студентів [Текст] / В. І. Мудрік, В. В. Марунін, О. Л. Прокопенко // Безпека життєдіяльності. – 2007. – № 6. – С. 31-33.

Назарова, Ю. Н. Развитие экологической компетентности на занятиях по флористике [Текст] / Ю. Н. Назарова // Биология в школе. – 2011. – № 9. – С. 60-63.

Онопрієнко, В. Виховання екологічної свідомості студентів-аграріїв у позааудиторній діяльності [Текст] / В. Онопрієнко // Рідна школа. – 2012. – № 3. – С. 18-21.

Писарева, О. Е. Формирование экологически ориентированного образовательного пространства в условиях гимназии [Текст] / О. Е. Писарева // Педагогическое образование и наука. – 2011. – № 10. – С. 51-53.

Плахотнік, О. Виховання ціннісних орієнтацій на природно-охоронних традиціях українського народу [Текст] / О. Плахотнік // Географія та основи економіки в школі. – 2007. – № 2. – С. 47-49.

Польський, Б. М. Екологічна освіта і природоохоронне виховання – одне з найважливіших завдань сучасної школи [Текст] : [на прикладах навчальних закладів Сумської області] / Б. М. Польський // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, О. О. Титаренко, А. С. Телегіна]. – Суми : [Видавничий центр «ДІМ»], 1996. – Книга перша. – С. 5-15.

Польський, Б. М. Знання учнями типів територій, що підлягають особливій охороні – важлива умова успіху заповідної справи [Текст] / Б. М. Польський, О. М. Поречина // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 28-30.

Семешко, Л. Ф. Формування екологічної свідомості учнів [Текст] / Л. Ф. Семешко // Біологія. – 2013. – № 25. – С. 2-7.

Срібненко, О. О. Досвід формування екологічної компетентності учнів [Текст] / О. О. Срібненко // Біологія. – 2013. – № 27. – С. 5-7.

Фоменко, Т. Екологічна культура учнів у конкретній діяльності [Текст] / Т. Фоменко // Директор школи. Україна. – 2006. – № 5. – С. 44-47.

Формирование экологической культуры средствами музейной педагогики [Текст] / В. П. Александрова [и др.] // Биология в школе. – 2008. – № 5. – С. 40-43.

Царевич, Н. Час екологічної свідомості [Текст]: урок-конференція : 10 клас : [інтерактивне навчання] / Н. Царевич // Хімія. – 2007. – № 11, квітень. – С. 15-44.

Шутка, Є. В. Проект «Екологічний Новий рік» [Текст]: [про дбайливе ставлення до рослинного світу, зокрема до хвойних лісів, навички в роботі з простими інструментами й матеріалами; естетичне оформлення та екологічне мислення] / Є. В. Шутка // Біологія. – 2013. – № 29. – С. 14-18.

Щербань, П. Формування національної самосвідомості засобами природничо-екологічного виховання [Текст] / П. Щербань // Рідна школа. – 2002. – № 10. – С. 24-26.

Юркова, Т. Ф. Сучасні підходи до формування екологічної свідомості особистості [Текст] / Т. Ф. Юркова // Методика викладання природничих дисциплін у вищій і середній школі : Міжнародна науково-практична конференція, XVI Каришинські читання : збірник наукових праць / [за заг. ред. М. В. Гриньової]. – Полтава : [Астрія], 2009. – С. 151-153.

3. Природоохоронна етика, естетика

Борейко, В. Е. Введение в природоохранную эстетику [Текст] / В. Е. Борейко. – 3-е изд., доп. – К. : Эколого-культурный центр, 2001. – 198 с. – (Охрана дикой природы).

Борейко, В. Е. Введению в природоохранную эстетику [Текст] / В. Е. Борейко. – К., 1997. – 95 с. – (Серия: Охрана дикой природы ; вып. 5).

Борейко, В. Е. Этика и менеджмент заповедного дела [Текст] / В. Е. Борейко. – К. : ЛОГОС, 2005. – 328 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 53).

Борейко, В. Е. Этика и практика охраны биоразнообразия [Текст] / В. Е. Борейко. – К. : [Логос], 2008. – 359 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 56).

Борейко, В. Є. Екологічна естетика [Текст] : методичний посібник для вчителів / В. Є. Борейко, Н. А. Пустовіт ; Київський еколого-культурний центр, Лабораторія екологічного виховання Інституту проблем виховання НАПН України. – К. : Логос, 2012. – 71 с.

Борейко, В. Є. Екологічна етика та гуманне ставлення до тварин і рослин [Текст] : методичний посібник для вчителів / В. Є. Борейко, Н. А. Пустовіт ; Київський еколого-культурний центр, Асоціація зоозахисних організацій України. – К. : Логос, 2011. – 79 с.

Борейко, В. Е. Краткий курс экологической этики [Текст] / В. Е. Борейко. – К. : Эколого-культурный центр, 2004. – 71 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 40).

Борейко, В. Е. Природоохранная эстетика в ВУЗе [Текст] : учебное пособие [для преподавателей и студентов] / В. Е. Борейко. – К. : Эколого-культурный центр, 2005. – 78 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 46).

Борейко, В. Е. Природоохранная эстетика в школе [Текст] : учебное пособие / В. Е. Борейко. – К. : Эколого-культурный центр, 2005. – 79 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 47).

Борейко, В. Екобіоцентризм як основа екологічної етики [Текст] / В. Борейко // Науковий світ. – 2005. – № 10. – С. 14-15.

Дічек, Н. П. Екофільна етика В. О. Сухомлинського: внесок українського педагога в закладання основ екологічної генетики [Текст] / Н. П. Дічек // Педагогіка і психологія. – 2013. – № 4. – С. 15-23.

Стоян, С. П. Практична реалізація принципів екологічної естетики [Текст] / С. П. Стоян // Практична філософія. – 2009. – № 1. – С. 154-159.

Тарасенко, Г. Екологічна естетика в реалізації наступності дошкільної та початкової освіти [Текст] / Г. Тарасенко // Дошкільне виховання. – 2012. – № 4. – С. 2-6.

Юсько, Т. Спецкурс «Экологическая и биологическая этика: грани взаимодействия» [Текст] / Т. Юсько // Биология в школе. – 2008. – № 7. – Вкладка.

4. Охорона природного середовища – важлива умова успіху заповідної справи

Аллен, Р. Как спасти землю [Текст] : (всемирная стратегия охраны природы) / Р. Аллен ; пер. с англ.: А. Г. Николаевского, Е. А. Сазоновой. – М. : Мысль, 1983. – 172 с. – (Библиотечная серия).

Борейко, В. Е. Зарубежные философы дикой природы [Текст] / В. Е. Борейко. – К. : Киевский эколого-культурный центр, 2000. – 122 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 17).

Борейко, В. Е. Защита местных природно-исторических святынь [Текст] / В. Е. Борейко [и др.]. – К. : Эколого-культурный центр, 2002. – 135 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 25).

Борейко, В. Е. История охраны дикой природы в США [Текст] / В. Е. Борейко. – К. : Киевский эколого-культурный центр, 2008. – 79 с. : ил. – (История охраны природы ; вып. 33).

Борейко, В. Е. История охраны природы Украины (X век – 1980 г) [Текст]. Т. 1 : X век – 1941 г. / В. Е. Борейко. – К., 1997. – 301 с. – (Серия: История охраны природы ; вып. 12).

Борейко, В. Е. История охраны природы Украины (X век – 1980 г) [Текст]. Т. 2 : (1941–1980) / В. Е. Борейко. – К., 1997. – 200 с. – (Серия: История охраны природы ; вып. 11).

Борейко, В. Е. Краткий курс экологической этики [Текст] / В. Е. Борейко. – К. : Эколого-культурный центр, 2004. – 71 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 40).

Борейко, В. Е. Природоохранная эстетика в ВУЗе [Текст] : учебное пособие [для преподавателей и студентов] / В. Е. Борейко. – К. : Эколого-культурный центр, 2005. – 78 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 46).

Борейко, В. Е. Природоохранная эстетика в школе [Текст] : учебное пособие / В. Е. Борейко. – К. : Эколого-культурный центр, 2005. – 79 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 47).

Борейко, В. Е. Прорыв в экологическую этику [Текст] / В. Е. Борейко. – К. : Эколого-культурный центр, 1999. – 126 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 11).

Борейко, В. Е. Прорыв в экологическую этику [Текст] / В. Е. Борейко. – 2-е изд., доп. – К. : Эколого-культурный центр, 2001. – 202 с. – (Охрана дикой природы).

Борейко, В. Е. Пути и методы природоохранной пропаганды [Текст] / В. Е. Борейко. – К., 1996. – 207 с. – (Серия: Природоохранная пропаганда ; вып. 2).

Борейко, В. Е. Современная идея дикой природы [Текст] / В. Е. Борейко. – К. : Эколого-культурный центр, 2001. – 122 с. – (Охрана дикой природы).

Борейко, В. Е. Экологические традиции, поверья, религиозные воззрения славянских и других народов [Текст] / В. Е. Борейко. – К., 1996. – 223с. – (Серия: Природоохранная пропаганда ; вып. 3).

Борейко, В. Е. Эссе о дикой природе [Текст] / В. Е. Борейко. – К. : Эколого-культурный центр, 1999. – 148 с. – (Серия: Охрана дикой природы ; вып. 3).

Борейко, В. Е. Этика и практика охраны биоразнообразия [Текст] / В. Е. Борейко. – К. : [Логос], 2008. – 359 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 56).

Борейко, В. Є. Екологічна естетика [Текст] : методичний посібник для вчителів / В. Є. Борейко, Н. А. Пустовіт ; Київський еколого-культурний центр, Лабораторія екологічного виховання Інституту проблем виховання НАПН України. – К. : Логос, 2012. – 71 с.

Борейко, В. Є. Екологічна етика [Текст] : навчальний посібник [для викладачів та студентів вузів] / В. Є. Борейко, А. В. Подобайло. – К. : Фітосоціоцентр, 2004. – 115 с.

Борейко, В. Є. Екологічна етика та гуманне ставлення до тварин і рослин [Текст] : методичний посібник для вчителів / В. Є. Борейко,

Н. А. Пустовіт ; Київський еколого-культурний центр, Асоціація зоозахисних організацій України. – К. : Логос, 2011. – 79 с.

Борейко, В. Е. Защита местных природно-исторических святынь [Текст] / В. Е. Борейко [и др.] – К. : Эколого-культурный центр, 2002. – 135 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 25).

Борисов, В. А. Охраняемые природные территории мира [Текст] : национальные парки, заповедники, резерваты / В. А. Борисов, Л. С. Белоусова, А. А. Винокуров. – М. : Агропромиздат, 1985. – 310 с.

Вейсберг, Б. С. От Десны до Ворсклы [Текст] : путеводитель / Б. С. Вейсберг, П. А. Нестеренко, П. А. Стефаров. – Х. : Прапор, 1986. – 127 с. : ил.

Губарець, В. В. Світ, який не повинен загинути. Людина і довкілля : сучасний аспект [Текст] / В. В. Губарець, І. А. Падалка. – К. : Техніка, 2009. – 319 с. : іл.

Довідник чинних міжнародних договорів України у сфері охорони довкілля [Текст] / [кол. авт.: А. Андрусевич, Н. Андрусевич, З. Козак]. – Львів : [Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля»], 2009. – 203 с.

Дьомкін, В. О. Вступ до екологічної політики [Текст] / В. О. Дьомкін. – К. : Тандем, 2000. – 194 с.

Емельянова, В. Г. Охрана заповедников, заказников, памятников природы [Текст] / В. Г. Емельянова. – М. : Юридическая литература, 1975. – 64 с.

Жарський, Е. Природа України [Текст] : підручник / Е. Жарський. – США : Нью-Йорк, 1958. – 179 с.

За все живе і зелене [Текст] : начерки з основних проблем сучасної української екології / за ред. О. Листопада. – К. : Київський еколого-культурний центр, 2006. – 224 с. – (Природоохоронна пропаганда ; вип. 28).

Завтра будет поздно [Текст] : сборник статей / сост.: Г. Г. Костак [и др.]. – Х. : Прапор, 1990. – 215 с. – (Об экологии Украины).

Збереження степів України [Текст] : матеріали Міжнародної наукової конференції «Збереження останніх залишків степової

рослинності України шляхом заповідання та режими її охорони». – К. : Академперіодика, 2002. – 163 с.

История движения студенческих природоохранных дружин Украины [Текст] : в документах и воспоминаниях. – К. : [б. и.], 2000. – 263 с. – (История охраны природы ; вып. 21).

Ковальчук, П. І. Моделювання і прогнозування стану навколишнього середовища [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / П. І. Ковальчук. – К. : Либідь, 2003. – 207 с.

Комендар, В. І. Барвінок для майбутнього [Текст] / В. І. Комендар. – Ужгород : Карпати, 1987. – 158 с.

Куреков, А. Н. Охрана природы [Текст] : заповедники Белоруссии / А. Н. Куреков. – Мн. : Беларусь, 1987. – 63 с.

Охорона навколишнього природного середовища в Україні 1994–1995 [Текст]. – К. : [б. в.], 1997. – 94 с.

Охрана окружающей среды [Текст] : справочник. – Л. : Судостроение, 1978. – 558 с.

Охороняймо вікові дерева Києва [Текст] / Постійна комісія з питань екологічної політики, Управління охорони навколишнього природного середовища виконавчого органу Київради (КМДА), Київський еколого-культурний центр. – К., 2008. – 15 с.

Охрана важнейших ботанических объектов Украины, Белоруссии, Молдавии [Текст] / Ю. Р. Шеляг-Сосонко [и др.]. – К. : Наукова думка, 1979. – 392 с.

Плотникова, Л. С. Научные основы интродукции и охраны древесных растений флоры СССР [Текст] / Л. С. Плотникова. – М. : Наука, 1988. – 264 с.

Природоохоронні території УРСР [Текст] / Є. В. Качаловський [та ін.]. – К. : Урожай, 1983. – 176 с. : іл.

Редкие и исчезающие виды природной флоры СССР, культивируемые в ботсадах и других интродукционных центрах страны [Текст] / Б. А. Винтерголлер, В. Г. Рубаник, В. Н. Нилов и др. ; ред. кол.: П. И. Лапин (отв. ред.) [и др.]. – М. : Наука, 1983. – 303 с.

Редкие и исчезающие виды природной флоры СССР, нуждающиеся в охране [Текст] / под ред. А. Л. Тахтаджина. – Л. : Наука, 1981. – 262 с.

Рубцов, Л. И. Деревья и кустарники в ландшафтной архитектуре [Текст] : справочник / Л. И. Рубцов ; рец.: Ю. А. Бондарь, В. С. Ступаченко. – К. : Наукова думка, 1977.

Сохраним для потомков [Текст] : об охране растительного и животного мира Ставропольского края / сост. С. М. Стахов. – Ставрополь : Книжное издательство, 1984. – 239 с.

Соловйов, В. О. Природа України. Словник-довідник для вчителів та учнів [Текст]. Ч. 1 / В. О. Соловйов, В. В. Грицайчук. – Х. : Видавнича група «Основа», 2009. – 96 с. – (Б-ка журналу «Географія» ; вип. 10 (70)).

Соловйов, В. О. Природа України. Словник-довідник для вчителів та учнів [Текст]. Ч. 2 / В. О. Соловйов, В. В. Грицайчук. – Х. : Видавнича група «Основа», 2009. – 96 с. – (Б-ка журналу «Географія» ; вип. 11 (71)).

Тернер, Д. Дикость и дикая природа [Текст] : пер. с англ. / Д. Тернер. – К. : Эколого-культурный центр, 2003. – 64 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 34).

Тропические и субтропические растения в оранжереях Ботанического института АН СССР [Текст] / отв. ред. А. А. Федоров. – Л. : Наука, 1973. – 276 с. : ил. – (АН СССР, Ботанический институт им. В. Л. Комарова).

Фоменко, Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Н. В. Фоменко. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 311 с.

Це моя Україна. Природоохоронні території України [Текст] / [П. Гриник, І. Іваненко, Є. Ярова та ін. ; технічний редактор А. Лотоцький]. – [Львів] : Світло й Тінь, 2009. – 271 с. : іл.

Чувство земли [Текст] : советские писатели и ученые об охране родной природы, об экологии хозяйствования / сост. Ю. Мазуров. – М. : Мысль, 1988. – 269 с.

Юрченко, Л. І. Екологічна культура в контексті екологічної безпеки [Текст] : монографія / Л. І. Юрченко. – К. : Парапан, 2008. – 294 с.

Яблоков, А. В. Охрана живой природы [Текст] : проблемы и перспективы / А. В. Яблоков. – М. : Лесная промышленность, 1983. – 269 с.

Яблоков, А. В. Уровни охраны живой природы [Текст] / А. В. Яблоков ; отв. ред. Н. Г. Хрущов. – М. : Наука, 1985. – 175 с. : ил. + карт. – (Серия «Человек и окружающая среда»).

Андросов, М. Україна – екологія і життя ХХІ сторіччя [Текст] / М. Андросов // Ярмарок. – 2010. – № 21, 27 травня. – С. 1-2.

Баранова, О. Ю. Экологическая экспертиза – современные проблемы [Текст] / О. Ю. Баранова // География в школе. – 2011. – № 7. – С. 53-55.

Бондзюх, Н. «Ми всі господарі природи, тож бережімо її вроду!» [Текст] : [рольова гра] / Н. Бондзюх // Позакласний час. – 2009. – № 7/8. – С. 77-84.

Вронский, В. Особо охраняемые территории [Текст] / В. Вронский // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 1999. – № 12, березень. – Вкладыш.

Горова, А. І. Моделювання впливу забрудненості довкілля на здоров'я людини [Текст] / А. І. Горова, В. Є. Колесник, А. В. Павличенко // Довкілля та здоров'я. – 2006. – № 2. – С. 3-6.

Закони України про збереження навколишнього середовища [Текст] : засідання круглого столу / матеріал підібрала й підготувала О. Котюк // Біологія. – 2009. – № 21, липень. – С. 13-16.

Інновації сучасного природокористування [Текст] // Безпека життєдіяльності. – 2011. – № 2. – С. 31-37.

Карамушка, В. Упровадження Україною загальноєвропейської стратегії збереження біологічного і ландшафтного різноманіття: інформаційна підтримка та екологічна освіта [Текст] / В. Карамушка // Освіта і управління. – 2004. – № 3/4. – С. 37-47.

Карнаухова, А. Екологічна дипломатія набирає вагу [Текст] / А. Карнаухова // Політика і час. – 2006. – № 6. – С. 49-55.

Князев, Ю. П. Экорегионы высокого уровня биологического разнообразия в списке Всемирного наследия ЮНЕСКО [Текст] / Ю. П. Князев // Биология в школе. – 2012. – № 7. – С. 3-10.

Ковпак, Л. В. Природоохоронна політика в Україні: засади формування та шляхи реалізації [Текст] : (1991–2011 рр.) / Л. В. Ковпак // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 93-107.

Летникова, А. Экообразование – путь к спасению природы и человека [Текст] / А. Летникова // Свободная мысль. – 2006. – № 3. – С. 111-121.

Міжнародне законодавство про збереження довкілля і живої природи [Текст] / матеріал підготувала О. Котюк // Біологія. – 2009. – № 21, липень. – С. 8-12.

Мовчан, В. В. Витоки природоохоронної справи на Полтавщині [Текст] / В. В. Мовчан // Наукові записки Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки, молоді та спорту, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, А. О. Корнус, М. О. Барановський та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2012. – Вип. 3 : Географічні науки. – С. 121-124.

Плетена, Т. Урок-прес-конференція з теми «Охорона природи – справа кожного» [Текст] : 9 клас / Т. Плетена // Біологія і хімія в школі. – 2007. – № 1. – С. 23-26.

Польський, Б. М. Знання учнями типів територій, що підлягають особливій охороні – важлива умова успіху заповідної справи [Текст] / Б. М. Польський, О. М. Поречина // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 28-30.

Ситник, К. М. Екологічна освіта і роль у ній біосферних заповідників [Текст] / К. М. Ситник, А. П. Брайон // Український ботанічний журнал. – 1989. – Т. 46, № 5. – С. 14-23.

Стадник, О. Особливості організації технопарків різних типів та їх роль у розробці високих технологій [Текст] / О. Стадник // Географія. – 2010. – № 1. – С. 14-18.

Хлебосолова, О. А. Особо охраняемые природные территории в XXI веке: современное состояние и перспективы развития [Текст] / О. А. Хлебосолова // География в школе. – 2011. – № 9. – С. 62-63.

Черненко, Н. М. Проблема охорони природи у творах української літератури [Текст] : цикл уроків у 5 кл. / Н. М. Черненко // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2006. – № 4, лютий. – С. 18-22.

Штильмарк, Ф. Р. Драма или фарс? [Текст] : об управлении охраной природы в нашем государстве / Ф. Р. Штильмарк // Биология. – 2006. – № 2, 16–31 января. – С. 37-39.

Яковенко, З. М. Наша планета – наш дім (Our Planet is Our Home) [Текст] / З. М. Яковенко, Т. Д. Магомедова // Біологія. – 2007. – № 9. – С. 26-28.

4.1 Сумщині – політику гармонійної взаємодії суспільства і природи!

Атлас Сумської області [Текст] / [ред. кол.: Ф. М. Зузук, М. І. Білик ; члени ред. кол.: Бабіченко, Г. П. Крейденков, М. Є. Матвієнко та ін.]. – К. : Головне управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України, 1995. – 40 с.

Вейсберг, Б. С. От Десны до Ворсклы [Текст] : путеводитель / Б. С. Вейсберг, П. А. Нестеренко, П. А. Стефаров. – Х. : Прапор, 1986. – 127 с. : ил.

Доповідь про стан навколишнього середовища в Сумській області у 2009 році [Текст] / Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Сумській області. – Суми : [ПКП «Еллада S»], 2010. – 87 с.

Екологія і раціональне природокористування [Текст] : наукові записки СумДПУ / редкол.: С. І. Сюткін (відп. ред.), А. О. Корнус, Б. М. Нешатаєв, Ю. А. Злобін. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2005. – 141 с.

Екологія і раціональне природокористування [Текст] : збірник наукових праць / СумДПУ ім. А. С. Макаренка. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2006. – 244 с.

Екологія і раціональне природокористування [Текст] : збірник наукових праць / МОН України, СумДПУ ім. А. С. Макаренка ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, В. О. Цикін, Н. Н. Чайченко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – 214 с.

Екологія і раціональне природокористування [Текст] : збірник наукових праць / [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, В. О. Цикін, Н. Н. Чайченко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2009. – 134 с.

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – 207 с.

Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) [Текст] / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада Українського товариства охорони природи ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : [СумДПІ ім. А. С. Макаренка], 1994. – 66 с.

Охрана окружающей среды и рациональное природопользование Сумщины» [Текст] : материалы научно-практического семинара, (27 февраля – 2 марта 2001 г.) / Н. Д. Винниченко. – Сумы : Козацкий вал, 2001. – 106 с.

Програма охорони навколишнього середовища м. Суми на 2002–2005 роки [Текст] / наукові керівники: О. І. Карінцева, В. О. Касьяненко ; науковий консультант Л. Г. Мельник. – Суми : Університетська книга, 2002. – 93 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга третя : Природно-заповідний фонд області : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – 117 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга шоста, ч. 1 : Рослини, занесені до Червоного списку Сумської області : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [авт. кол.: О. С. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал, І. В. Гончаренко]. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2004. – 119 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – 103 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга четверта : Економіка і охорона природи – ресурсо-енергозбереження : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: О. Ф. Балацький (гол. ред.), В. О. Лук'янихін, О. О. Титаренко, К. К. Карпенко та ін.]. – Суми : Джерело, 2000. – 123 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга перша : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, О. О. Титаренко, А. С. Телегіна]. – Суми : [Видавничий центр «ДІМ»], 1996. – 107 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга друга : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, А. П. Вакал та ін.]. – Суми : Джерело, 1997. – 124 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга шоста, ч. 1 : Рослини, занесені до Червоного списку Сумської області : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчального закладів) / СумДПУ ; О. С. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал, І. В. Гончаренко. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2004. – 119 с.

Стефаров, П. А. Наедине с природой [Текст]: очерки / П. А. Стефаров. – Х. : Прапор, 1983. – 119 с. : ил.

Сумська область [Текст] : географічний атлас : 315-річчю від дня народження останнього кошового отамана Запорізької Січі Петра Калнишевського присвячується / [ред. кол.: І. В. Удовиченко, Т. В. Погурельська ; члени ред. кол.: В. А. Бахтіярова, О. В. Бова, В. Г. Євтушенко та ін.] – К. : [ТОВ «Видавництво «Мапа»], [2006]. – [20 с. : іл.]. – (Моя мала Батьківщина). – На 3-й стор. обкл. члени ред. кол.: В. А. Бахтіярова, О. В. Бова, В. Г. Євтушенко, К. К. Карпенко, М. П. Книш, А. О. Корнус, Ю. І. Лоза, С. І. Сюткін, С. М. Тимофієв, Б. С. Тисленко, В. В. Удовиченко.

Сучасні проблеми геоєкології та раціонального природокористування Лівобережної України [Текст] : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 160-річчю з дня народження В. В. Докучаєва, (21–23 вересня 2006 р.) / ред. кол.: В. В. Бугаєнко, А. П. Вакал, А. О. Корнус та ін. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2006. – 280 с.

Бойко, Н. Ф. Природно-заповідний фонд області як місце організації та проведення дослідницької роботи учнівської молоді [Текст] / Н. Ф. Бойко // Розвиток творчих здібностей дітей та учнівської молоді в процесі пошуково-дослідницької діяльності в позашкільному навчально-виховному просторі: компетентнісний підхід, еколого-натуралістичний аспект : методичний посібник / [упоряд.: Л. М. Бондар, Н. В. Перепелиця, Н. Ю. Сидоренко та ін.]. – Суми : Університетська книга, 2010. – С. 213-217.

Вакал, А. П. Вплив антропогенного забруднення на рослинний покрив лісостепової частини Сумської області [Текст] / А. П. Вакал, М. П. Москаленко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, А. П. Вакал та ін.]. – Суми : Джерело, 1997. – Книга друга. – С. 70-81.

Вакал, А. П. Рослинність Піщанського та Могрицького лісництв Сумського лісгоспу [Текст] / А. П. Вакал, К. К. Карпенко // Вакалівщина : до 40-річчя біологічного стаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка : [збірник наукових праць] / [ред. кол.: А. П. Вакал, Ю. Г. Вєрвєс, Є. О. Лебідь]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 18-28.

Вовченко, Е. Живущие рядом с нами [Текст]: [островки местности возле села Косаревщина с уникальной живностью и растительностью нуждаются в срочной защите] / Е. Вовченко // Ваш шанс. – 2009. – № 43, 28 октября–4 ноября. – С. 14 А.

Гончарук, Н. Природой так заведено [Текст]: и пусть на Сумщине нет гор, водопадов или пустынь, природные ресурсы края необыкновенны и прекрасны / Н. Гончарук // Панорама. – 2012. – № 3, 11–18 января. – С. А 12.

Давидов, Д. А. Нові види для флори лісів Роменсько-Полтавського геоботанічного округу [Текст] / Д. А. Давидов // Український ботанічний журнал. – 2011. – Т. 68, № 2. – С. 195-204.

Зайцев, Д. К. Економіка природокористування і природно-заповідний фонд Сумської області заповідної справи в Україні [Текст] / Д. К. Зайцев // Заповідна справа на Сумщині: тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми: СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 5-8.

Заповідна мережа Сумщини [Текст] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми: Джерело, 2001. – С. 119-175.

Злобін, Ю. А. Агрофітоценози Сумщини в умовах інтенсифікації сільського господарства і його екологічної конверсії [Текст] / Ю. А. Злобін // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині: (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, А. П. Вакал та ін.]. – Суми: Джерело, 1997. – Книга друга. – С. 81-93.

Злобін, Ю. А. Стан природного середовища області [Текст] / Ю. А. Злобін // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми: Джерело, 2001. – С. 13-17.

Карпенко, К. К. Дикоростучі рослини Сумщини, їх значення, проблеми раціонального використання та охорони [Текст] / К. К. Карпенко, В. А. Ковтун, О. С. Родінка та ін. // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]: (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів

різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, А. П. Вакал та ін.]. – Суми : Джерело, 1997. – Книга друга. – С. 100-123.

Карпенко, К. К. Дослідники природи Сумщини [Текст] / К. К. Карпенко, М. П. Книш, А. О. Корнус // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 19-27.

Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду Сумської області (по районах) [Текст] : [додаток] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 190-207.

Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду по районах Сумської області за станом на 01.03.1999 р. [Текст] // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 99-115.

Пирій, І. Не забувайте гвіздки мікроскопом [Текст] : [екологічні громадські організації звернулися до Прем'єр-міністра України й міністра екології з проханням врятувати природні заповідники від навали туристів] / І. Пирій // Урядовий кур'єр. – 2013. – № 215, 21 листопада. – С. 21.

Польський, Б. М. Знання учнями типів територій, що підлягають особливій охороні – важлива умова успіху заповідної справи [Текст] / Б. М. Польський, О. М. Поречина // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 28-30.

Поляков, А. Красная книга Сумщины [Текст] / А. Поляков // Панорама. – 2008. – № 47, 19-26 ноября. – С. А 18.

Природно-охоронні території [Текст] // Леонтьєва, Г. Г. Географія Сумської області : навчальний посібник : 9 клас / Г. Г. Леонтьєва, В. О. Тюленєва. – Суми, 1995. – С. 47-53.

Про заходи щодо посилення охорони рідкісних та зникаючих видів рослин, тварин, грибів, що підлягають особливій охороні на території Сумської області [Текст] : додаток 1 до рішення обласної ради шостого скликання від 18.11. 11 р. : [є перелік] // Сумщина. – 2011. – № 132/133, 26 листопада. – С. 5.

Про створення системи станцій фонових моніторингу на Сумщині [Текст] / Л. Г. Шеремет [та ін.] // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 16-17.

Родінка, О. С. До збереження природної рослинності басейну річки Сули [Текст] / О. С. Родінка // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 61-63.

Родінка, О. С. Фітоіндексація в системі моніторингу природної рослинності басейну річки Сули [Текст] / О. С. Родінка // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 47-48.

Рослинний і тваринний світ Сумщини [Текст] // Леонтєва, Г. Г. Географія рідного краю : 5 клас / Г. Г. Леонтєва [та ін.]. – Суми, 1995. – С. 33-35.

Рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України [Текст] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 53-54.

Рудь, В. Д. Генетичні наслідки забруднення навколишнього середовища [Текст] / В. Д. Рудь // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам

природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, А. П. Вакал та ін.]. – Суми : Джерело, 1997. – Книга друга. – С. 52-69.

Сикорский, А. Веретенровка. Охраняемая зона [Текст] : за парк и его родники люди голосуют ногами, колесами велосипедов и детских колясок / А. Сикорский // Панорама. – 2011. – № 30, 20-27 июля. – С. А 6.

Сюткін, С. І. Історичні типи природокористування та території Сумського Придніпров'я [Текст] : [природокористування, сучасний ландшафт Сумської області] / С. І. Сюткін // Третя Сумська обласна наукова історико-краєзнавча конференція, (7–8 грудня 1999 р.) : збірник статей. – Суми : [СДПУ ім. А. С. Макаренка], 1999. – С. 154-155.

Сюткін, С. І. Суспільно-географічні засади формування екологічного каркасу території Сумщини [Текст] / С. І. Сюткін, В. Б. Опеньок // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 12-18.

Сюткін, С. І. Територіальна структура природокористування Сумської області [Текст] / С. І. Сюткін, В. Б. Опеньок // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 30-33.

Сумська обласна Рада. Про затвердження порядку встановлення лімітів на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення Сумської області [Текст] : рішення / Сумська обласна Рада // Сумщина. – 2012. – № 81, 1 серпня. – С. 26.

Сюткін, С. І. Історичні типи природокористування на території Сумського Придніпров'я / С. І. Сюткін // Третя Сумська наукова історико-краєзнавча конференція, (7–8 грудня 1999 р.) : збірник статей. – Суми, 1999. – С. 154-155.

Титаренко, О. Про організацію природоохоронної роботи на Сумщині [Текст] / О. Титаренко // Ярмарок. – 2009. – № 4, 22 січня. – С. 3.

Царенко, Б. Запад нам помог [Текст]: [волонтеры из стран Западной Европы, Польши и Грузии, приехавшие на Сумщину чтобы помочь сблечь заповедник «Михайловская целина»; найти волонтеров по Интернету сумел сумской эколог, преподаватель СумГПУ им. А. С. Макаренка Р. Бабко] / Б. Царенко // В двух словах. – 2009. – № 35, 4 сентября. – С. 9.

Черненко, В. В. Заповідна мережа області в майбутньому [Текст] / В. В. Черненко, І. І. Кураш // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 177-182.

Шеремет, Л. Г. Про створення системи станцій фонових моніторингу на Сумщині [Текст] / Л. Г. Шеремет [та ін.] // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленева та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 16-17.

5. Охорона рослинного світу (флори)

Байрак, О. М. Атлас рідкісних і зникаючих рослин Полтавщини [Текст] / О. М. Байрак, Н. О. Стецюк ; Полтавське відділення Українського ботанічного товариства, Полтавський державний педагогічний університет ім. В. Г. Короленка, Полтавська обласна президія Українського товариства охорони природи. – Полтава : Верстка, 2005. – 248 с. : іл.

Борейко, В. Е. Охрана вековых деревьев [Текст] / В. Е. Борейко. – 2-е изд., доп. – К. : Эколого-культурный центр, 2001. – 94 с. – (Охрана дикой природы).

Бутейко, А. И. Сигнал тревоги – цветок лилии [Текст] / А. И. Бутейко. – Львов. : Вища школа, 1981. – 103 с.

Вакулук, П. Г. Оповіді про дерева [Текст] / П. Г. Вакулук. – К. : Урожай, 1991. – 296 с. : іл.

Елін, Ю. Я. Рослини луків і боліт [Текст] / Ю. Я. Елін, М. М. Грисюк. – К. : Радянська школа, 1991. – 224 с.

Заверуха, Б. В. Охраняемые растения Украины [Текст] / Б. В. Заверуха, Т. Л. Андриенко, В. В. Протопопова. – К. : Наукова думка, 1993. – 176 с. : ил.

Збереження степів України [Текст] : матеріали Міжнародної наукової конференції «Збереження останніх залишків степової рослинності України шляхом заповідання та режими її охорони». – К. : Академперіодика, 2002. – 163 с.

Ивченко, С. И. Загадки цинхоны [Текст] : (рассказы о деревьях) / С. И. Ивченко ; предисловие А. Николаева. – М. : Молодая гвардия, 1965. – 208 с. : ил.

Ивченко, С. И. Деревя-пам'ятники [Текст] / С. И. Ивченко. – К. : Наукова думка, 1967. – 95 с. : ил. – (Науково-популярна література).

Комендар, В. И. Барвінок для майбутнього [Текст] / В. И. Комендар. – Ужгород : Карпати, 1987. – 158 с.

Мельник, В. И. Острівні ялинники Українського Полісся [Текст] : еколого-ценотичні особливості та наукові основи охорони / В. И. Мельник ; АН України, Центральний ботанічний сад. – К. : Наукова думка, 1993. – 101 с.

Меннинджер, Э. Загадки цинхоны [Текст] : (рассказы о деревьях) / Э. Меннинджер ; под ред. и с предисл. П. И. Лапина ; пер. с англ. Г. Гурова. – М. : Мир, 1970. – 360 с. : ил.

Охороняймо вікові дерева Києва [Текст] / Постійна комісія з питань екологічної політики, Управління охорони навколишнього природного середовища виконавчого органу Київради (КМДА), Київський еколого-культурний центр. – К., 2008. – 15 с.

Патури, Ф. Растения – гениальные инженеры природы [Текст] / Ф. Патури ; пер. с англ. Ю. И. Куколева. – М. : Прогресс, 1979. – 311 с.

Редкие и исчезающие виды природной флоры СССР, нуждающиеся в охране [Текст] / под ред. А. Л. Тахтаджина. – Л. : Наука, 1981. – 262 с.

Рубцов, Л. И. Деревья и кустарники в ландшафтной архитектуре [Текст]: справочник / Л. И. Рубцов ; рец.: Ю. А. Бондарь, В. С. Ступаченко. – К. : Наукова думка, 1977.

Смирнов, А. В. Мир растений [Текст]: рассказы о саксауле, селитрянке, баобабе, березах, кактусах, капусте, банксиях, молочаях и многих других широко известных и редких цветковых растениях / А. В. Смирнов. – М. : Молодая гвардия, 1979. – 319 с : ил.

Сохраним для потомков [Текст]: об охране растительного и животного мира Ставропольского края / сост. С. М. Стахов. – Ставрополь : Книжное издательство, 1984. – 239 с.

Тропические и субтропические растения в оранжереях Ботанического института АН СССР [Текст] / отв. ред. А. А. Федоров. – Л. : Наука, 1973. – 276 с. : ил. – (АН СССР, Ботанический институт им. В. Л. Комарова).

Флора и растительность эталонных и охраняемых территорий [Текст] : сборник научных трудов / отв. ред. П. Л. Горчаковский ; АН СССР, Уральский научный центр. – Свердловск, 1986. – 148 с.

Чопик, В. И. Редкие и исчезающие растения Украины [Текст] : справочник / В. И. Чопик. – К. : Наукова думка, 1978. – 212 с. : ил.

Шапиро, И. А. Загадки растения-сфинкса [Текст] : лишайники и экологический мониторинг / И. А. Шапиро. – Л. : Гидрометеиздат, 1991. – 80 с.

Андрієнко, Т. Л. Пріоритетні питання охорони рослинного світу України [Текст] / Т. Л. Андрієнко // Український ботанічний журнал. – 2002. – Т. 59, № 3. – С. 342-345.

Бакаева, Е. А. Новые находки мучнисто-росяных грибов закрытого грунта в Ботаническом саду им. акад. А. В. Фомина Киевского университета [Текст] / Е. А. Бакаева, З. Г. Левитская // Охрана, изучение и обогащение растительного мира : республиканский межведомственный научный сборник. – К. : Вища школа, 1984. – С. 121-122.

Долуханов, А. Г. О заповедниках в связи с проблемой охраны растительного мира горных стран [Текст] / А. Г. Долуханов // Ботанический журнал. – 1980. – Т. 65, № 7. – С. 1037-1040.

Концепція розвитку виробництва засобів захисту рослин в Україні на період до 2010 року [Текст] : проект // Світ. – 1999. – № 1/2. – С. 3-5.

Маяцький, Г. Б. Вплив викошування на динаміку продуктивності різнотравнотипчаккових степів Чорноморського біосферного заповідника [Текст] / Г. Б. Маяцький // Український ботанічний журнал. – 1990. – Т. 47, № 6. – С. 13-16.

Насымович, А. А. Сохранение эталонных экосистем в заповедниках [Текст] / А. А. Насымович, Ю. А. Исаков // Биология в школе. – 1994. – № 3. – С. 13-18.

Рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України [Текст] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 53-54.

Стан охорони видів рослин, занесених до Червоних книг, у Канівському державному заповіднику [Текст] / В. М. Любченко, Л. В. Бакалина, Ю. О. Войтюк, В. Л. Шевчик // Український ботанічний журнал. – 1993. – № 1. – С. 79-84

Ткаченко, В. С. Структура рослинності заповідного степу «Михайлівська цілина» за даними великомасштабного картування 1991 р. [Текст] / В. С. Ткаченко [та ін.] // Ботанічний журнал. – 1993. – № 4. – С. 5-16.

5.1 Рослинність Сумської області, її сучасний стан і проблеми охорони

Вакалівщина [Текст]: до 30-річчя біологічного стаціонару Сумського педінституту : збірник наукових праць / відповідальний редактор М. П. Книш [та ін.]. – Суми, 1998. – 240 с.

Вакалівщина [Текст]: до 40-річчя біологічного стаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка : [збірник наукових праць] / [ред. кол.: А. П. Вакал, Ю. Г. Вервес, Є. О. Лебідь]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – 159 с.

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – 207 с.

Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) [Текст] / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада Українського товариства охорони природи ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : [СумДПІ ім. А. С. Макаренка], 1994. – 66 с.

Панченко, С. М. Флора національного природного парку «Деснянсько-Старогутський» та проблеми охорони фіторізноманіття Новгород-Сіверського Полісся [Текст] : монографія / С. М. Панченко ; за заг. ред. С. Л. Мосякіна. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2005. – 170 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст] : Кн. 6, ч. 1 : Рослини, занесені до Червоного списку Сумської області : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів / СумДПУ ; О. С. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал, І. В. Гончаренко. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2004. – 119 с.

Вакал, А. П. Вплив антропогенного забруднення на рослинний покрив лісостепової частини Сумської області [Текст] / А. П. Вакал, М. П. Москаленко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, А. П. Вакал та ін.]. – Суми : Джерело, 1997. – Книга друга. – С. 70-81.

Вакал, А. П. Нові місцезнаходження цибулі ведмежої (*Alluv ursinum* L.) у Сумському районі Сумської області [Текст] : [цибуля ведмежа (черемша)] / А. П. Вакал, М. П. Книш, К. К. Карпенко // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 54-55.

Вакал, А. П. Рослинність Піщанського та Могрицького лісництв Сумського лісгоспу [Текст] / А. П. Вакал, К. К. Карпенко //

Вакалівщина : до 40-річчя біологічного стаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка : [збірник наукових праць] / [ред. кол.: А. П. Вакал, Ю. Г. Вервес, Є. О. Лебідь]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 18-28.

Глущенко, Л. А. Динаміка ресурсів лікарських рослин в зв'язку з радіоактивним забрудненням [Текст] : [є згадка й про Сумську область] / Л. А. Глущенко, Л. М. Сивоглаз, В. М. Мінарченко // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 94-96.

Гончарова, К. Д. Декоративні рослини природної флори Сумщини та їх охорона [Текст] / К. Д. Гончарова, Н. Г. Закорко, В. П. Суряднова // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 65-67.

Гончарова, К. Д. Кремлянське лісництво як крайовий ареал розповсюдження деяких рідкісних видів рослин Сумщини [Текст] / К. Д. Гончарова, Н. Г. Закорко, В. П. Суряднова // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 56-57.

Гончарова, К. Д. Поширення лікарських рослин у Лебединському та Ямпільських районах Сумщини [Текст] / К. Д. Гончарова, В. П. Суряднова, М. Г. Тельпухов // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада Українського товариства охорони природи ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 30-37.

Дикоростучі рослини Сумщини, їх значення, проблеми раціонального природокористування та охорони [Текст] / К. К. Карпенко [та ін.] // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, А. П. Вакал та ін.]. – Суми : Джерело, 1997. – Книга друга. – С. 100-123.

До питання збереження залишків степової рослинності в Липоводолинському районі на Сумщині [Текст] / К. К. Карпенко [та ін.] // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада Українського товариства охорони природи ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 58-60.

Івченко, І. С. Деякі аспекти ботанічного ресурсознавства в зв'язку з дослідженням лікарських рослин Північного Сходу Сумщини [Текст] : [флористичне ресурсознавство, систематичне ресурсознавство, фітоценотичне ресурсознавство; Кролевецький, Глухівський райони Сумської області] / І. С. Івченко, О. С. Козяков // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада Українського товариства охорони природи ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 26-29.

Карпенко, К. К. Раритетні види судинних рослин басейну р. Сула на Сумщині [Текст] / К. К. Карпенко, О. С. Родінка, А. П. Вакал // Природничі науки : збірник наукових праць / М-во освіти і науки, молоді та спорту ; [за ред. Є. О. Лебідя]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. – С. 37-42.

Карпенко, К. К. Рослинність Сумської області, її сучасний стан і проблеми охорони [Текст] / К. К. Карпенко, В. А. Ковтун // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст] : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, О. О. Титаренко, А. С. Телегіна]. – Суми : [Видавничий центр «ДІМ»], 1996. – Книга перша. – С. 33-59.

Ковтун, В. А. Дикорастуча флора покритонасінних і вищих спорних рослин околиць Сум та її охорона [Текст] : [є інформація про рослини, занесені до Червоної книги України] / В. А. Ковтун // Лікарські

та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 48-53.

Кричкєвич, М. Г. Рідкісні рослини флори Сумщини та України в культурі у ботанічному саду агробіостанції Сумського педінституту [Текст] / М. Г. Кричкєвич // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 60-62.

Поширення, екологія та охорона бобівника трилистого (*menyanthes trifoliata* L.) на території Буринського району [Текст] / К. К. Карпенко [та ін.] // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 63-65.

Карпенко, К. К. Рослинність Сумської області, її сучасний стан і проблеми охорони [Текст] / К. К. Карпенко, В. А. Ковтун // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, О. О. Титаренко, А. С. Телегіна]. – Суми : [Видавничий центр «ДІМ»], 1996. – Книга перша. – С. 33-59.

Пявка, Г. І. Заповідні об'єкти Глухівщини [Текст] : [ландшафті заказники, ботанічні пам'ятники; рослини Червоної книги України, трьохсотрічний дуб, дослідження та фенологічні спостереження Глухівського педагогічного інституту, на території якого ростуть реліктові рослини] / Г. І. Пявка // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 52-53.

Родінка, О. С. До збереження природної рослинності басейну річки Сули [Текст] / О. С. Родінка // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 61-63.

Родінка, О. С. Про поширення астрагалу шерстистоквіткового (*Astragalus Dasvanthus* Pall) на Сумщині та проблеми його охорони [Текст] / О. С. Родінка, К. К. Карпенко // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада Українського товариства охорони природи ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 54-57.

Родінка, О. С. Фітоіндексація в системі моніторингу природної рослинності басейну річки Сули [Текст] / О. С. Родінка // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 47-48.

Рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України [Текст] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 53-54.

Стефаров, П. Чилім, рогулька, водяний горіх... [Текст] : [сигнали Червоної книги; Придеснянські луки] / П. Стефаров // Сумщина. – 2010. – № 86/87, 30 липня. – С. 5.

Ткаченко, В. С. Структура рослинності заповідного степу «Михайлівська цілина» за даними великомасштабного картування 1991 р. [Текст] / В. С. Ткаченко [та ін.] // Ботанічний журнал. – 1993. – № 4. – С. 5-16.

6. Гриби, грибоподібні організми та їх види. Значення грибів у природі й житті людини

Барна, М. М. Біологія для допитливих [Текст]. Ч. 1 : Дроб'янки, рослини, гриби / М. М. Барна, Л. С. Барна, Г. Ф. Яцук. – 2-ге вид., доповн. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, [2009]. – 87 с. : іл.

Вассер, С. П. Флора грибов Украины. Агариковые грибы [Текст] / С. П. Вассер ; АН УССР, Ин-т ботаники им. Н. Г. Холодного. – К. : Наукова думка, 1980. – 328 с. – (Серия «Иллюстрированная классика»).

Голубцова, Ю. І. Фітотрофні мікроміцети північно-східної частини України [Текст] : [монографія] / Ю. І. Голубцова ; МОН України, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : [СумДПУ ім. А. С. Макаренка], 2008. – 187 с.

Гриби та грибоподібні організми Національного природного парку «Деснянсько-Старогутський» [Текст] : монографія / І. О. Дудка [та ін.] ; за заг. ред.: І. О. Дудки, М. П. Придюка. – Суми : Університетська книга, 2009. – 224 с.

Дудка, И. А. Водные несовершенные грибы СССР [Текст] / И. А. Дудка. – К. : Наукова думка, 1985. – 184 с.

Зерова, М. Я. Гриби (їстівні, умовно їстівні, неїстівні, отруйні) [Текст] / М. Я. Зерова, Ю. Я. Єлін, С. М. Коз'яков. – 3-тє вид., доповн. та переробл. – К. : Урожай, 1979. – 230 с. : іл.

Митрофанова, С. Грибы-целители [Текст] : Тибетский молочный гриб. Березовый гриб чага. Чайный гриб / С. Митрофанова, В. Агафонов, А. Чуднова. – М. : АСТ, [2010]. – 190 с. – (Здоровье – это счастье!).

Леонтьев, Д. В. Флористичний аналіз в мікології [Текст] : [підручник для студентів вищих навчальних закладів] / Д. В. Леонтьев. – Х. : [Видавнича група «Основа»], 2007. – 156 с. : іл.

Леонтьев, Д. В. Загальна мікологія [Текст] : підручник для студентів вищих навчальних закладів / Д. В. Леонтьев, О. В. Акулов. – Х. : Основа, 2007. – 227 с.

Аксельрод, П. Н. Загальна характеристика царства грибів [Текст]: для 7 класу / П. Н. Аксельрод // Біологія. – 2011. – № 8. – С. 19-20.

Акулов, О. Гриби, занесені до Червоної книги України, з національного природного парку «Гомільшанські ліси» [Текст] / О. Акулов, Д. Леонт'єв // Український ботанічний журнал. – 2008. – Т. 65, № 4. – С. 586-589.

Бакаева, Е. А. Новые находки мучнисто-росяных грибов закрытого грунта в Ботаническом саду им. акад. А. В. Фомина Киевского университета [Текст] / Е. А. Бакаева, З. Г. Левитская // Охрана, изучение и обогащение растительного мира : республиканский межведомственный научный сборник. – К. : Вища школа, 1984. – С. 121-122.

Безух, К. Е. Сказочный урок «Грибной переполох» [Текст] / К. Е. Безух // Биология. – 2007. – № 12, 16-30 июня. – С. 16-23.

Бережная, И. В. Осторожно! Чудо-гриб! [Текст]: сценарий эколого-валеологического расследования / И. В. Бережная // Біологія. – 2005. – № 31, листопад. – С. 23.

Беседіна, І. С. Популяризація мікологічних знань [Текст]: з досвіду роботи кафедри екології та охорони довкілля Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / І. С. Беседіна, Я. М. Макаренко // Методика викладання природничих дисциплін у вищій і середній школі : Міжнародна науково-практична конференція, XVI Каришинські читання : збірник наукових праць / [за заг. ред. М. В. Гриньової]. – Полтава : [Астрія], 2009. – С. 132-134.

Боднарівська, Н. А. Загальна характеристика грибів. Шапкові гриби [Текст]: для 7 класу / Н. А. Боднарівська // Біологія. – 2011. – № 7. – С. 20-22.

Видовий склад дріжджоподібних грибів ізольованих від ВІЛ-інфікованих хворих [Текст] / О. І. Поліщук [та ін.] // Мікробіологічний журнал. – 2007. – Т. 69, № 4. – С. 3-9.

Власов, Д. Ю. Грибы в биосфере [Текст] / Д. Ю. Власов // Биология в школе. – 2013. – № 4. – С. 16-18.

Воробіна, І. Є. Значення грибів у природі та житті людини. Шапкові гриби: їстівні та отруйні [Текст] / І. Є. Воробіна // Біологія. – 2010. – № 15. – С. 28-32.

Воронкова, Л. Лекари из лукошка [Текст] : белый гриб помогает лечить сердечные недуги, а вешенка избавиться от насморка / Л. Воронкова // Ваш шанс. – 2013. – № 46, 13-20 ноября. – С. 24 А.

Гродзинська, Г. Магічні гриби: містика та реальність [Текст] : [гриби галюциногенні] / Г. Гродзинська, М. Молдаван, С. Сирчін // Вісник Національної академії наук України. – 2010. – № 2. – С. 18-28.

Ивойлов, А. Грибы-подснежники [Текст] / А. Ивойлов, С. Большаков // Наука и жизнь. – 2013. – № 4. – С. 36-39.

Лихачев, А. Н. Микроскопические грибы в нашей жизни – друзья и недруги [Текст] / А. Н. Лихачев // Биология в школе. – 2006. – № 3. – С. 7-11.

Любченко, Д. С. Лікарський гриб *ganoderma lucidum* (curt.: fr.) P. Karst – перспективний об'єкт фармакологічних досліджень [Текст] / Д. С. Любченко, Ю. І. Голубцова // Актуальні проблеми дослідження довкілля : матеріали II регіональної наукової конференції студентів, 10–11 жовтня 2007 р. / СумДПУ ім. А. С. Макаренка ; ред. кол.: А. О. Корнус (відп. ред.) [та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2007. – С. 24-29.

Мора, Т. О. Гриби та лишайники. Бактерії [Текст] / Т. О. Мора // Біологія. – 2013. – № 10. – С. 22-24.

Саух, В. А. Взаємодія рослин, грибів, бактерій та їхня роль у екосистемах [Текст] : 7 клас / В. А. Саух // Біологія. – 2013. – № 11. – С. 29-33.

Сивоконь, О. В. Гриби роду *lycoperdon pers* на території Лівобережної України. II ключ для визначення видів [Текст] / О. В. Сивоконь // Український ботанічний журнал. – 2009. – Т. 66, № 6. – С. 850-856.

Федоренко, Н. М. Нові та рідкісні для України види ліхенофільних грибів [Текст] / Н. М. Федоренко // Український ботанічний журнал. – 2006. – Т. 63, № 2. – С. 190-195.

Ясик, Н. Ф. Різноманітність грибів. Гриби-паразити. Середовище існування грибів. Значення грибів у природі й житті людини [Текст] / Н. Ф. Ясик // Біологія. – 2012. – № 9. – С. 23-26.

6.1 Мікроміцети, макроміцети Сумської області

Голубцова, Ю. І. Фітотрофні мікроміцети північно-східної частини України [Текст]: [монографія] / Ю. І. Голубцова; МОН України, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми: [СумДПУ ім. А. С. Макаренка], 2008. – 187 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга п'ята: Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України: (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми: Джерело, 2001. – 103 с.

[Деснянсько-Старогутський національний природний парк] [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області: монографія / К. К. Карпенко; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми: ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 17-18.

[Заказники] [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області: монографія / К. К. Карпенко; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми: ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 25-37.

[Заповідні урочища] [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області: монографія / К. К. Карпенко; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми: ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 37-41.

Історія досліджень макроміцетів заповідних територій Сумської області [Текст]. Розділ 3 // Макроміцети заповідних територій Сумської області: монографія / К. К. Карпенко; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми: ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 42-44.

Карпенко, К. К. Гриби Сумщини – їх значення, використання та охорона [Текст] / К. К. Карпенко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]: (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, О. О. Титаренко, А. С. Телегіна]. – Суми : [Видавничий центр «ДІМ»], 1996. – Книга перша. – С. 97-106.

Карпенко, К. К. Гриби, занесені до Червоної книги України, що виявлені на території Сумської області [Текст] / К. К. Карпенко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України . – Суми : Джерело, 2001. – С. 43-52.

Карпенко, К. К. Мікологічні дослідження на Сумщині [Текст] / К. К. Карпенко, Н. Г. Закорко // Третя Сумська обласна наукова історико-краєзнавча конференція : 7–8 грудня 1999 р. : збірник статей. – Суми : СДПУ, 1999. – С. 170-171.

Карпенко, К. К. Макроміцети басейну річки Сви́га (Сумська область) [Текст] / К. К. Карпенко // Екологія і раціональне природокористування : збірник наукових праць / МОН України, СумДПУ ім. А. С. Макаренка ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, В. О. Цикін, Н. Н. Чайченко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 140-155.

Карпенко, К. К. Макроміцети на території об'єктів природно-заповідного фонду Сумської області [Текст] / К. К. Карпенко // Матеріали наукової конференції за підсумками науково-дослідної і науково-методичної роботи кафедр Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка у 2007 р. / [ред. кол.: Н. І. Кириленко, О. В. Багацька, В. С. Бугрій та ін.]. – Суми : [СумДПУ ім. А. С. Макаренка], 2008. – С. 240-241.

Карпенко, К. К. Макроміцети сфагнофих боліт долини річки Сироватка (Сумська область) [Текст] / К. К. Карпенко // Екологія і раціональне природокористування : збірник наукових праць / МОН України, СумДПУ ім. А. С. Макаренка ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, В. О. Цикін, Н. Н. Чайченко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 111-118.

Карпенко, К. К. Основні завдання та шляхи охорони грибів на території Сумської області [Текст] / К. К. Карпенко // Заповідна справа на Сумщині: тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми: СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 73-75.

Макроміцети ботанічного саду Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області: монографія / К. К. Карпенко; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми: ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 103.

Макроміцети заказників [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області: монографія / К. К. Карпенко; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми: ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 93-98.

Макроміцети заповідника «Михайлівська цілина» [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області: монографія / К. К. Карпенко; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми: ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 76-82.

Макроміцети заповідних територій Сумської області [Текст]. Розділ 5 // Макроміцети заповідних територій Сумської області: монографія / К. К. Карпенко; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми: ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 47-76.

Макроміцети національних природних парків [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області: монографія / К. К. Карпенко; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми: ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 82.

Макроміцети національного природного парку «Гетьманський» [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області: монографія / К. К. Карпенко; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми: ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 88-93.

Макроміцети національного природного парку «Деснянсько-Старогутського» [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської

області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 82-88.

Макроміцети пам'яток природи [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 99-101.

Макроміцети парків-пам'яток садово-паркового мистецтва [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 101-103.

[Національний природний парк «Гетьманський»] [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 19-24.

Об'єкти та методика досліджень [Текст]. Розділ 4 // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 45-46.

Природно-заповідний фонд Сумської області [Текст]. Розділ 2 // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 15-41.

Про заходи щодо посилення охорони рідкісних та зникаючих видів рослин, тварин, грибів, що підлягають особливій охороні на території Сумської області [Текст] : додаток 1 : до рішення обласної ради шостого скликання від 18.11.11 р. : [є перелік] // Сумщина. – 2011. – № 132/133, 26 листопада. – С. 5.

Роль у природі, господарське значення та охорона макроміцетів заповідних територій Сумської області [Текст]. Розділ 6 // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 104-108.

Скульптури поросли грибами [Текст] : [деревянные скульптуры в городском парке им. Кожедуба; объяснение этой ситуации дает доцент

кафедры ботаники СумГПУ им. А.С. Макаренка Е. Карпенко] // Данкор. – 2010. – № 42, 20 октября. – С. А 3.

7. Охорона фауни: світова практика

Адамсон, Дж. Пятнистый сфинкс [Текст] / Дж. Адамсон ; пер. с англ. М. Н. Ковалевой. – М. : Мир, 1972. – 239 с. : ил.

Асс, М. Я. Очерки по филогении и охране животного мира [Текст] : (об эволюции животного мира, его значении, защите и научно обоснованом использовании) / М. Я. Асс, М. А. Шаргаев. – Новосибирск : Наука, 1978. – 140 с.

Бабенко, В. Г. Береги природу [Текст] : птицы Красной книги СССР / В. Г. Бабенко, А. А. Кузнецов. – М. : Педагогика, 1986. – 144 с.

Банников, А. Г. Мир животных и его охрана [Текст] / А. Г. Банников. – М. : Педагогика, 1978. – 126 с. – (Б-ка детской энциклопедии) (Учёные – школьнику).

Большой спор о любительской охоте [Текст]. – К. : Эколого-культурный центр, 2003. – 168 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 33).

Борейко, В. Е. В защиту волков [Текст] / В. Е. Борейко ; Киевский эколого-культурный центр. – К. : Логос, 2011. – 155 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 68).

Борейко, В. Е. Введению в природоохранную эстетику [Текст] / В. Е. Борейко. – К., 1997. – 95 с. – (Серия: Охрана дикой природы ; вып. 5).

Борейко, В. Е. Истребление зубров в Украине, Беларуси, Польше и России [Текст] : материалы независимого расследования / В. Е. Борейко, В. А. Сесин. – К. : Киевский эколого-культурный центр, 2007. – 79 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 55).

Борейко, В. Е. Настольна книга зоозащитника [Текст] / В. Е. Борейко, Г. Н. Левина ; Киевский эколого-культурный центр, Ассоциация зоозащитника организаций Украины, Экоправо-Киев. – К. : Логос, 2011. – 99 с.

Борейко, В. Є. Екологічна етика та гуманне ставлення до тварин і рослин [Текст] : методичний посібник для вчителів / В. Є. Борейко,

Н. А. Пустовіт ; Київський еколого-культурний центр, Асоціація зоозахисних організацій України. – К. : Логос, 2011. – 79 с.

Волосов, А. М. Охрана животных России [Текст] / А. М. Колосов. – М. : Советская Россия, 1989. – 216 с.

Голованов, Э. Н. С фотоаппаратом за синей птицей [Текст] : [пособие для учащихся] / Э. Н. Голованов. – М. : Просвещение, 1978. – 160 с. : ил. – Охрана птиц в КазССР и Среднеазиатских республиках.

Гржимек, Б. Дикое животное и человек [Текст] : [охрана диких животных] : пер. с нем. / Б. Гржимек ; [вступительная статья: А. Г. Банникова, Е. А. Геевской]. – М. : Мысль, 1982. – 256 с. : ил.

Гржимек, Б. Для диких животных места нет [Текст] : [охрана диких животных; Заир] : [пер. с нем.] / Б. Гржимек ; [предисловие и комментарии проф.: А. Г. Банникова и канд. истор. наук А. Г. Пегушева]. – М. : Мысль, 1977. – 270 с. : ил.

Гржимек, Б. Мы вовсе не такие [Текст] : пер. с нем. / Б. Гржимек. – М. : Прогресс, 1987. – 369 с.

Гржимек, Б. От кобры до медведя грызли [Текст] : [охрана диких животных] : [пер. с нем. с сокр.] / Б. Гржимек. – М. : Мысль, 1987. – 223 с.

Даррелл, Д. Натуралист на мушке, или Групповой портрет с природой [Текст] / Д. Даррелл ; пер. с англ. – 2-е изд. – М. : Мир, 1990. – 192 с.

Дежкин, В. В. Беседы об экологии [Текст] / В. В. Дежкин. – М. : Молодая гвардия, 1975. – 190 с. : ил.

Дроздов, Н. Н. Тень гепарда [Текст] : трагедия редких животных / Н. Н. Дроздов, А. К. Макеев. – М. : Знание, 1992. – 160 с.

Экологические основы управления поведением животных [Текст] / отв. ред.: Д. С. Павлов, В. Д. Ильичев. – М. : Наука, 1980. – 191 с.

Закон «О защите животных от жестокого обращения» [Текст] : Украинский прорыв / под ред. В. Е. Борейко. – К. : Логос, 2007. – 86 с.

Ковальчук, Г. В. Зоологія з основами екології [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Г. В. Ковальчук. – Суми : Університетська книга, 2003. – 591с.

Колосов, А. М. Охрана животных России [Текст] / А. М. Колосов. – М. : Советская Россия, 1989. – 216 с.

Колосов, А. М. Охрана животных РСФСР [Текст] / А. М. Колосов. – М. : Россельхозиздат, 1982. – 166 с.

Колосов, А. М. Охрана и обогащение фауны СССР [Текст] / А. М. Колосов. – М. : Лесная промышленность, 1975. – 278 с. : ил.

Костин, Ю. В. Редкие животные Крыма [Текст] : справочник / Ю. В. Костин, А. И. Дулицкий, И. В. Мальцев. – Симферополь : Таврия, 1981. – 160 с. : ил.

Краткий атлас пауков (ARACHNIDA, ARANEI) Карадагского природного заповедника [Текст] / Н. М. Ковблюк [и др.]. – Симферополь : Н. Оріанда, 2008. – 120 с. : ил.

Кривенко, В. Г. Водоплавающие птицы и их охрана [Текст] / В. Г. Кривенко. – М. : Агропромиздат, 1991. – 272 с.

Лопарев, С. О. Орнітофауна населених пунктів центру України та її зміни [Текст] : автореферат / С. О. Лопарев. – К., 1997. – 25 с.

Лопатин, И. К. Зоогеография [Текст] / И. К. Лопатин. – 2-е изд., перераб. и доп. – Минск : Вышэйшая школа, 1989. – 318с.

Мартынов, Е. Н. Влияние химического ухода за лесом на птиц и млекопитающих [Текст] / Е. Н. Мартынов. – М. : Лесная промышленность, 1980. – 96 с.

Михеев, А. В. Определитель птичьих гнезд [Текст] : учебное пособие. для биологических специальностей педагогических институтов / А. В. Михеев. – 3-е изд., перераб. – М. : Просвещение, 1975. – 175 с.

Моуэт, Фарли Мак-Гилл. Трагедия моря [Текст] / Фарли Мак-Гилл Моуэт. – М. : Прогресс, 1988. – 351 с.

Муцетони, В. М. Белый ворон и райские птицы [Текст] / В. М. Муцетони. – М. : Лесная промышленность, 1987. – 136 с.

Олефир, С. М. В краю танцующих хариусов. Роска [Текст] / С. М. Олефир. – Л. : Гидрометеиздат, 1988. – 231 с.

Орлов, В. К. За белым кречетом [Текст] / В. К. Орлов. – М. : Знания, 1991. – 192 с.

Песков, В. М. Птицы на проводах [Текст] : [охрана животных] / В. М. Песков. – М. : Молодая гвардия, 1982. – 303 с. : ил.

Песчанки мировой фауны [Текст] / АН СССР, Институт эволюционной морфологии и экологии животных им. А. Н. Серверцова ; И. Я. Павлинов [и др.]. – М. : Наука, 1990. – 368 с.

Петрищев, Б. И. Пустыне нужны сайгаки [Текст] : [охрана животных] / Б. И. Петрищев. – М. : Мысль, 1987. – 124, [2] с. : ил.

Программа «Фауна» [Текст] / под ред. В. Н. Грищенко. – К. : Киевский эколого-культурный центр, 2003. – 47 с.

Рахманов, А. И. Справочная книга по охране и разведению птиц [Текст] / А. И. Рахманов. – К. : Урожай, 1983. – 247 с. : ил. – (Библиотечная серия).

Редкие и исчезающие виды животных и растений Курской области [Текст] / С. В. Жердева [и др.] ; Курский государственный университет ; Департамент экологической безопасности и природопользования Курской области. – Курск : [Изд-во Курского государственного университета], 2009. – 236 с. : ил.

Редкие и исчезающие растения и животные Украины [Текст] : справочник / АН УССР, Институт зоологии им. И. И. Шмальгаузена ; отв. ред.: К. М. Сытник [и др.]. – К. : Наукова думка, 1988. – 256 с.

Русанов, Я. С. Охота и охрана фауны [Текст] : влияние охоты на структуру популяции охотничьих животных / Я. С. Русанов. – М. : Лесная промышленность, 1973. – 144 с. : ил.

Соболь, куницы, харна. Размещение запасов, экология, использование и охрана [Текст]. – М. : Наука, 1973. – 240 с.

Сокур, І. Т. Охорона рідкісних тварин [Текст] / І. Т. Сокур. – К. : Радянська школа, 1962. – 52 с. : іл.

Сохраним для потомков [Текст] : об охране растительного и животного мира Ставропольского края / сост. С. М. Стахов. – Ставрополь : Книжное издательство, 1984. – 239 с.

Татаринов, К. А. Человек и мир зверей [Текст] / К. А. Татаринов. – Львов : Вища школа, 1980. – 136 с.

Татаринов, К. А. Щоб жили лебеді [Текст] : розповідь про рідкісних і цінних тварин та рослин західних областей УРСР/ К. А. Татаринов. – Львов : Каменяр, 1983. – 109 с. : іл.

Тварини-рекордсмени [Текст] : для мол. шк. віку / автор тексту Ю. Амченков ; художники: М.-К. Лемейєр [та ін.]. – К. : Махаон-Україна, 2005. – 128 с. : іл. – (Твоя перша енциклопедія).

Україна. Про захист тварин від жорстокого поводження [Текст] : закон : за станом на 4 липня 2006 р. : офіційне видання / Україна. – К. : Парламентське видавництво, 2006. – 24 с. – (Закони України).

Україна. Про тваринний світ [Текст] : закон : за станом на 12 березня 2008 р. : офіційне видання / Україна. – К. : Парламентське видавництво, 2008. – 32 с. – (Закони України).

Українські народні казки про тварин [Текст]. – К. : Україна, 2004. – 191 с.

Успенский, С. М. Живая Арктика [Текст] / С. М. Успенский. – М. : Мысль, 1987. – 268, [1] с. : ил.

Успенский, С. М. Живущие во льдах [Текст] : [охрана животных, Арктика] / С. М. Успенский. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Мысль, 1983. – 206 с. : ил. – (Рассказы о природе).

Успенский, С. М. Живущие во льдах [Текст] : [охрана животных, Арктика] / С. М. Успенский. – М. : Мысль, 1978. – 175 с. : ил. – (Рассказы о природе).

Фауна и экология ногохвосток [Текст]. – М. : Наука, 1984. – 206 с.

Фауна печер України [Текст] / за ред. І. Загороднюка. – К., 2004. – 246 с. – (Праці Теріологічної Школи ; вип. 6).

Федоренко, А. П. Охорона рідкісних видів фауни [Текст] / А. П. Федоренко ; художник Г. Ю. Кузнецов. – К. : Урожай, 1985. – 64 с. : іл.

Батырова, К. И. О сохранении биоразнообразия фауны в Казахстане [Текст] / К. И. Батырова, А. Д. Майматаева // Биология в школе. – 2013. – № 7. – С. 3-7.

Бобир, Г. М. Народні прикмети. Тварини [Текст] / Г. М. Бобир // Біологія. – 2012. – № 14. – С. 36-39.

Бокотей, А. Охорона білого лелеки в Україні [Текст] / А. Бокотей // Біологія і хімія в школі. – 2006. – № 1. – С. 7, 44, 54.

Губко, О. Т. «Свідомість» та самоідентифікація тварин [Текст] / О. Т. Губко // Практична психологія та соціальна робота. – 2009. – № 4. – С. 72-77.

Демченко, І. М. Сторінками Червоної книги Донбасу [Текст] / І. М. Демченко, А. Ю. Монастирецька // Біологія. – 2009. – № 26. – С. 26-30.

Задорожний, К. М. Таємниця походження птахів [Текст] / К. М. Задорожний // Біологія. – 2011. – № 16/18. – С. 4-5.

История охраны птиц в Западной Украине (1840 г. – 1940 г.) [Текст]. Гл. IX // Борейко, В. Е. Белые пятна истории природоохраны. СССР. Россия. Украина. Сер.: История охраны природы / В. Е. Борейко. – Т. 2, № 7. – К., 1996. – С. 194-200.

Івашко, О. Звіре, нагодуй себе сам [Текст] : казначейство пропонує своєрідний вихід зі складної ситуації для Миколаївського зоопарку / О. Івашко // Урядовий кур'єр. – 2013. – № 230, 12 грудня. – С. 6.

Кебал, Н. В. Усний журнал «Птахи в українській народній творчості» [Текст] / Н. В. Кебал // Біологія. – 2013. – № 16/18. – С. 101-119.

Лагановський, Л. Чи не спіткає зубра доля тура? [Текст] / Л. Лагановський // Урядовий кур'єр. – 2005. – № 91. – С. 18.

Науменко, Л. Олімпійські ігри у світі тварин [Текст]: [інтегрований урок математики та біології в 6 класі] / Л. Науменко // Математика. – 2006. – № 4, січень. – С. 15-17.

Не знищуйте диких птахів [Текст]: [пташиний грип та H5N1 – небезпека для зникаючих видів птахів] // Суми і сумчани. – 2005. – № 51, 16 грудня. – С. 8.

Нежигай, І. Кінбурнські вовки. Презумпція невинуватості [Текст]: [про охорону тварин та ландшафтний парк «Кінбурнська коса» – об'єкт природно-заповідного фонду України] / І. Нежигай // Голос України. – 2013. – № 235, 11 грудня. – С. 12.

Перевозчикова, Н. М. Міжнародні Червоні книги [Текст]: [тварини, занесені до Червоного списку Міжнародного союзу охорони природи] / Н. М. Перевозчикова, Г. Ю. Свириденко // Біологія. – 2010. – № 29. – Вкладка.

Перелік видів судинних рослин та тварин Сумської області, занесених до Європейського Червоного списку [Текст]: [судинні рослини, тварини, птахи, молюски, круглороті, кільчасті черви, комахи: додатки] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми: Джерело, 2001. – С. 184.

Прохорова, С. В. Урок-гра «Загадки тварин» [Текст] / С. В. Прохорова // Біологія. – 2009. – № 26. – С. 21-25.

Пуговиця, М. «Нащадкам маємо залишити рідкісні види флори і фауни» [Текст]: бесіда з директором Департаменту заповідної справи Міністерства екології та природних ресурсів В. Канцураком / М. Пуговиця // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 205, 4 листопада. – С. 7.

Ромашко, Н. М. В ім'я захисту тваринного світу [Текст]: оповідання Е. Сетона-Томпсона «Лобо» / Н. М. Ромашко // Все для вчителя. – 2010. – № 15. – С. 36-37.

Рыжиков, А. Островная зоогеография и заповедники [Текст] / А. Рыжиков // Биология в школе. – 2008. – № 7. – С. 3-5.

Тихий, П. Дика фауна як об'єкт екологічних правовідносин [Текст] / П. Тихий // Право України. – 1999. – № 2. – С. 65-70.

Трегуб, В. Ю. Стан тваринних угруповань у Чорнобильській зоні [Текст] : бінарний урок біології та фізики для 11 класу / В. Ю. Трегуб, Т. Г. Ковальчук // Біологія. – 2011. – № 10. – С. 17-18.

Чепыжова, Е. Первый питомник для птиц создал Пётр Первый [Текст] : создание Птичьего двора в Астрахани / Е. Чепыжова // Наука и жизнь. – 1997. – № 5. – С. 21.

Україна. Про внесення змін до Закону України «Про тваринний світ» щодо посилення заходів по боротьбі з браконьєрством [Текст] : закон від 12.05.11 р., № 3325-VI / Україна // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 103, 8 червня. – С. 6 ; Відомості Верховної Ради України. – № 45. – С. 1935.

Україна. Про внесення змін до Закону України «Про Червону книгу України» щодо покращення охорони рідкісних видів тварин та рослин [Текст] : закон від 25.12.08 р., № 805-VI / Україна // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 19. – С. 667 ; Голос України. – № 4/5, 15 січня. – С. 24.

Україна. Про внесення змін до статті 4 Закону України «Про Червону книгу України» щодо посилення охорони рідкісних видів тварин і рослин [Текст] : закон від 05.07.12 р., № 5072-VI / Україна // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 28, 12 липня. – С. 1505.

Україна. Про внесення зміни до Закону України «Про тваринний світ» щодо наукових досліджень у галузі охорони тваринного світу [Текст] : закон від 21.04.11 р., № 3282-VI / Україна // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 44. – С. 1900.

Україна. Про захист тварин від жорстокого поводження [Текст] : закон від 21.02.06 р., № 3447-IV / Україна // Урядовий кур'єр. – 2006. – № 79, 26 квітня. – Вкладка ; Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 27, 7 липня. – С. 990-1002.

Україна. Про ідентифікацію та реєстрацію тварин [Текст] : постанова від 04.06.09 р., № 1445-VI / Україна // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 42. – С. 1578-1581.

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження переліку нормативно-правових актів з питань захисту тварин від жорстокого поводження [Текст] : розпорядження від 28.07.10 р., № 1585-р / Україна.

Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 160, 1 вересня. – Вкладка.

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження Правил транспортування тварин [Текст]: постанова від 16.11.12 р., № 1402 / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2012. – № 29, 15 лютого. – Вкладка.

Фесенко, Г. Захистимо хижих птахів від голубників-агресорів! [Текст] / Г. Фесенко // Біологія і хімія в сучасній школі. – 2012. – № 5. – С. 46-47.

Фесенко, Г. Нові види птахів фауни України [Текст] / Г. Фесенко // Біологія і хімія в школі. – 2005. – № 4. – С. 46-47.

Хоменко, В. Н. Проблемы сохранения генофонда почвенной фауны в заповедниках степной зоны [Текст] / В. Н. Хоменко // Заповідна справа на Сумщині: тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленева та ін.]. – Суми: СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 23-24.

Чепыжова, Е. Первый питомник для птиц создал Пётр Первый [Текст]: создание Птичьего двора в Астрахани / Е. Чепыжова // Наука и жизнь. – 1997. – № 5. – С. 21.

Шеремет, С. А. Імена тварин в Англії [Текст] / С. А. Шеремет // English language and culture. Англійська мова та культура. – 2007. – № 9. – С. 28-29.

Яковенко, О. Птахи-синантропи. Лелека білий – символ України [Текст]: [урок-прес-конференція: 7 клас] / О. Яковенко // Біологія. – 2007. – № 5, лютий. – С. 5-8.

7.1 Охоронний статус тварин, орнітофауни на Сумщині

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми: Джерело, 2001. – 207 с.

Книш, М. П. Рідкісні та зникаючі птахи Сумщини [Текст]: [буклет] / М. П. Книш. – Суми, 1991.

Книш, М. П. Розуміючи – оберігай: тваринний світ Сумщини [Текст] : навчально-методичний посібник / М. П. Книш, В. М. Грищенко. – Суми : Університетська книга, 2010. – 235 с. : іл.

Ковальчук, О. М. Регіональний кадастр місцезнаходжень викопних решток хребетних тварин плейстоцену та голоцену (Сумська область) [Текст] / О. М. Ковальчук. – Суми : [ПП Кочубей Н. В.], 2011. – 123 с.

Матвиенко, М. Е. Очерки распространения и экологии птиц Сумской области (60-е годы XX столетия) [Текст] : монография / М. Е. Матвиенко. – Сумы : Университетская книга, 2009. – 208 с.

Матвиенко, М. Е. Птицы Сумской области [Текст] : автореферат диссертации / М. Е. Матвиенко. – Х., 1971. – 25 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – 103 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга шоста, ч. 1 : Рослини, занесені до Червоного списку Сумської області : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [авт. кол.: О. С. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал, І. В. Гончаренко]. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2004. – 119 с.

Фауна хребетних тварин національного природного парку «Деснянсько-Старогутський» [Текст] : колективна монографія / Г. Г. Гаврись [та ін.] ; за заг. ред. Г. Г. Гаврися. – Суми : Козацький вал, 2007. – 117 с.

Вергелес, Ю. В. Материалы к населению птиц водораздельных лесов Никольского лесничества (Сумская область) [Текст] / Ю. В. Вергелес // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред.

кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 81-84.

Вовченко, Е. Живущие рядом с нами [Текст]: [островки местности возле села Косаревщина с уникальной живностью и растительностью нуждаются в срочной защите] / Е. Вовченко // Ваш шанс. – 2009. – № 43, 28 октября-4 ноября. – С. 14 А.

Вовченко, Е. Красная Книга Сумщины [Текст]: [особенности региональной охоты неизменно корректируются специальным Списком] / Е. Вовченко // Ваш шанс. – 2009. – № 34, 26 августа. – С. 14 А.

Говорун, А. В. Огневки (Lepidoptera, Pyralidae) биостационара Сумского государственного педагогического университета им. А. С. Макаренка [Текст] / А. В. Говорун // Вакалівщина: до 40-річчя біологічного стаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка: [збірник наукових праць] / [ред. кол.: А. П. Вакал, Ю. Г. Вєрвєс, Є. О. Лебідь]. – Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 40-46.

Гончарук, Н. Рога, хвосты и копыта [Текст]: [о переписи диких животных в сумских лесах] / Н. Гончарук // Данкор. – 2009. – № 8, 25 февраля. – С. А 10.

Дорофеев, В. М. Мисливські тварини [Текст] / В. М. Дорофеев, М. Л. Клєстов // Заповідні скарби Сумщини. – Суми: Джерело, 2001. – С. 71-85.

Дугіна, О. М. Рідкісні та червонокнижні види бджіл (HYMENOPTERA, APOIDEA), представлені на території Сумської області [Текст] / О. М. Дугіна // Матеріали наукової конференції за підсумками науково-дослідної і науково-методичної роботи кафедр Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка у 2007 р. / [ред. кол.: Н. І. Кириленко, О. В. Багацька, В. С. Бугрій та ін.]. – Суми: [СумДПУ ім. А. С. Макаренка], 2008. – С. 259.

Зоологічні раритети Сумщини [Текст] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми: Джерело, 2001. – С. 87-118.

Кириченко, М. Б. Структура асамблеї Турунів (Coleoptera: Cicindelidae, Carabidae) урочища Вакалівщина [Текст] / М. Б. Кириченко, Р. В. Бабко // Вакалівщина: до 40-річчя біологічного стаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка: [збірник наукових праць] / [ред. кол.:

А. П. Вакал, Ю. Г. Вєрвєс, Є. О. Лебідь]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 53-59.

Ключко, З. Ф. Совки (Lepidoptera, Noctuidae) биостационара «Вакаловщина» [Текст] / З. Ф. Ключко, А. В. Говорун // Вакалівщина : до 40-річчя біологічного стаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка : [збірник наукових праць] / [ред. кол.: А. П. Вакал, Ю. Г. Вєрвєс, Є. О. Лебідь]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 60-70.

Книш, М. П. Види безхребетних, тварин, занесені до Червоної книги України, що виявлені на території на території Сумської області [Текст] : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / М. П. Книш // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України. – Суми : Джерело, 2001. – С. 67-102.

Книш, М. П. Види тварин, що охороняються в Сумській області [Текст] / М. П. Книш, Г. Г. Гаврись // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 115-118.

Книш, М. П. Про охорону поселень рідкісних видів колоніальних птахів у середній течії річки Сейм [Текст] / М. П. Книш // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 75-76.

Книш, М. П. Тваринний світ Сумщини [Текст] / М. П. Книш, Г. Г. Гаврись // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 55-70.

Книш, М. П. Хребетні тварини Сумщини [Текст] / М. П. Книш // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, О. О. Титаренко, А. С. Телегіна]. – Суми : [Видавничий центр «ДІМ»], 1996. – Книга перша. – С. 84-96.

Книш, М. П. Хребетні тварини, що занесені до Червоної книги України [Текст] / М. П. Книш, Г. Г. Гаврись // Заповідні скарби Сумщини. – Суми : Джерело, 2001. – С. 98-115.

Книш, М. П. Цікавий документ про минуле поширення скрябка поблизу м. Суми [Текст] : про замітку Г. Литвиненка, знайдену в архіві В. Г. Аверіна / М. П. Книш, О. М. Гудина // Вакалівщина : до 40-річчя біологічного стаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка : [збірник наукових праць] / [ред. кол.: А. П. Вакал, Ю. Г. Вервес, Є. О. Лебідь]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 85-88.

Корольков, А. К. Влияние режима содержания травостоя степи на население птиц [Текст] / А. К. Корольков // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 89-90.

Кравченко, В. М. Безхребетні тварини Сумської області [Текст] / В. М. Кравченко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, О. О. Титаренко, А. С. Телегіна]. – Суми : [Видавничий центр «ДІМ»], 1996. – Книга перша. – С. 70-83.

Кравченко, В. М. Безхребетні тварини Сумщини, що занесені до Червоної книги України [Текст] / В. М. Кравченко. // Заповідні скарби Сумщини. – Суми : Джерело, 2001. – С. 19-26.

Кравченко, В. М. Безхребетні, тварини, занесені до Червоної книги України, які виявлені на території на території Сумської області [Текст] : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / В. М. Кравченко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України. – Суми : Джерело, 2001. – С. 52-67.

Лебедь, Е. А. Кулики Сумщины в международных и национальной Красных книгах [Текст] / Е. А. Лебедь // Заповідна справа

на Сумщині: тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 76-78.

Лебедь, Е. А. Сохранение биологического разнообразия пойменных экосистем и перспективы охраны птиц [Текст] : [Сумская область] / Е. А. Лебедь // Заповідна справа на Сумщині: тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 27-28.

Матвієнко, М. Є. До зоогеографічного поділу орнітофауни Сумської області [Текст] / М. Є. Матвієнко // Матеріали наукової конференції за підсумками науково-дослідної і науково-методичної роботи кафедр СумДПУ ім. А. С. Макаренка у 2006 р. / [ред. кол.: Н. І. Кириленко, О. В. Багацька, А. В. Гончаренко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2007. – С. 248.

Мерзликин, И. Р. Научная конференция «Экология птиц; виды, сообщества, взаимосвязи, посвященная 150-летию со дня рождения Н. Н. Сомова» [Текст] : [в работе конференции принимали участие и представители СумГПУ им. Макаренка] / И. Р. Мерзликин // Природничі науки : збірник наукових праць / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка ; [за ред. Є. О. Лебідя та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2012. – Вип. 9. – С. 266-268.

Мерзлікін, І. Р. Про деякі зміни у фауні хребетних околиць біостаціонару «Вакалівщина» [Текст] / І. Р. Мерзлікін // Вакалівщина : до 40-річчя біологічного стаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка : [збірник наукових праць] / [ред. кол.: А. П. Вакал, Ю. Г. Вервес, Є. О. Лебідь]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 108-110.

Миронов, В. И. Редкие птицы долины Сейма [Текст] / В. И. Миронов // Заповідна справа на Сумщині: тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред.

кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 84-88.

Перелік видів судинних рослин і тварин, що підлягають особливій охороні на території Сумської [Текст] : [додаток] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 187-189.

Правила утримання тварин на території міста Суми [Текст] // Суми і сумчани. – 2007. – № 29, 20 липня. – С. 4.

Предварительная оценка орнитологического значения Ямновской поймы на р. Ворскла [Текст] / Е. А. Лебедь [и др.] // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 78-81.

Про заходи щодо посилення охорони рідкісних та зникаючих видів рослин, тварин, грибів, що підлягають особливій охороні на території Сумської області [Текст] : додаток 1 до рішення обласної ради шостого скликання від 18.11. 11 р. : [є перелік] // Сумщина. – 2011. – № 132/133, 26 листопада. – С. 5.

Рослинний і тваринний світ Сумщини [Текст] // Леонтьєва, Г. Г. Географія рідного краю : 5 клас / Г. Г. Леонтьєва [та ін.]. – Суми, 1995. – С. 33-35.

Сикорский, А. Ахтырские субтропики [Текст] : [экзотариум] : здесь можно познакомиться со зверями, птицами и рыбами, обитающими в разных широтах / А. Сикорский // Панорама. – 2009. – № 22, 27 мая-3 июня. – С. А 15.

Скворцова, Г. М. Орнітофауна міста Суми [Текст] : [спостереження за птахами спеціалістами кафедри зоології СумДПУ, студентами, працівниками відділу природи Сумського краєзнавчого музею] / Г. М. Скворцова // Краєзнавчий збірник : статті та матеріали / [за ред. В.С.Терентьєва]. – Суми : Університетська книга, 2006. – С. 220-223.

8. Рідкісні та реліктові, зникаючих видів рослин, тварин, грибів та їх охорона

Байрак, О. М. Атлас рідкісних і зникаючих рослин Полтавщини [Текст] / О. М. Байрак, Н. О. Стецюк ; Полтавське відділення Українського ботанічного товариства, Полтавський державний педагогічний університет ім. В. Г. Короленка, Полтавська обласна президія Українського товариства охорони природи. – Полтава : Верстка, 2005. – 248 с. : іл.

Андрієнко, Т. Л. Рідкісні бореальні види на рівнині України [Текст] / Т. Л. Андрієнко. – К. : [Фітосоціоцентр], 2010. – 102 с. : іл.

Артамонов, В. И. Редкие и исчезающие растения [Текст] : (по страницам Красной книги). Кн. 1 / В. И. Артамонов. – М. : Агропромиздат, 1989. – 383 с.

Байрак, О. М. Атлас рідкісних і зникаючих рослин Полтавщини [Текст] / О. М. Байрак, Н. О. Стецюк ; Полтавське відділення українського ботанічного товариства, Полтавський державний педагогічний університет ім. В. Г. Короленка, Полтавська обласна президія українського товариства охорони природи. – Полтава : Верстка, 2005. – 248 с. : іл.

Биологические основы охраны редких и исчезающих растений Сибири [Текст] : сборник научных трудов / АН СССР, Сибирское отделение Центрального сибирского ботсада ; [сост.: К. Соболевская]. – Новосибирск : Наука, 1990. – 238 с.

Борейко, В. Е. Охрана вековых деревьев [Текст] / В. Е. Борейко. – К. : Эколого-культурный центр, 1996. – 79 с. – (Серия: Охрана дикой природы ; вып. 2).

Борейко, В. Е. Охрана вековых деревьев [Текст] / В. Е. Борейко. – 2-е изд., доп. – К. : Эколого-культурный центр, 2001. – 94 с. – (Охрана дикой природы).

Бутейко, А. И. Сигнал тревоги – цветок лилии [Текст] / А. И. Бутейко. – Львов. : Вища школа, 1981. – 103 с.

Горчаковский, П. Л. Редкие и исчезающие растения Урала и Приуралья [Текст] / П. Л. Горчаковский, Е. А. Шурова – М. : Наука, 1982. – 208 с.

Дроздов, Н. Н. Тень гепарда [Текст] : трагедия редких животных / Н. Н. Дроздов, А. К. Макеев. – М. : Знание, 1992. – 160 с.

Комендар, В. І. Барвінок для майбутнього [Текст] / В. І. Комендар. – Ужгород : Карпати, 1987. – 158 с.

Кондратюк, Е. Н. Редкие эндемичные и реликтовые растения юго-востока Украины в природе и культуре [Текст] / Е. Н. Кондратюк, В. М. Остапко]. – К. : Наукова думка, 1990. – 152 с.

Охороняймо вікові дерева Києва [Текст] / Постійна комісія з питань екологічної політики, Управління охорони навколишнього природного середовища виконавчого органу Київради (КМДА), Київський еколого-культурний центр. – К., 2008. – 15 с.

Редкие и исчезающие виды животных и растений Курской области [Текст] / С. В. Жердева [и др.]; Курский государственный университет ; Департамент экологической безопасности и природопользования Курской области. – Курск : [Издательство Курского государственного университета], 2009. – 236 с. : ил.

Редкие и исчезающие виды природной флоры СССР, культивируемые в ботсадах и других интродукционных центрах страны [Текст] / Б. А. Винтерголлер, В. Г. Рубаник, В. Н. Нилов и др. ; ред. кол.: П. И. Лапин (отв. ред.) [и др.]. – М. : Наука, 1983. – 303 с.

Редкие и исчезающие виды природной флоры СССР, нуждающиеся в охране [Текст] / под ред. А. Л. Тахтаджина. – Л. : Наука, 1981. – 262 с.

Редкие и исчезающие растения и животные Крыма [Текст] : справочник / И. В. Крюкова [и др.]. – Симферополь : Таврия, 1988. – 176 с. : ил. – (Охрана окружающей среды).

Редкие и исчезающие растения и животные Украины [Текст] : справочник / АН УССР, Институт зоологии им. И. И. Шмальгаузена ; отв. ред.: К. М. Сытник [и др.]. – К. : Наукова думка, 1988. – 256 с.

Редкие и исчезающие растения Сибири [Текст] : [справочник] / сост.: В. П. Амелъченко, В. Н. Андреев, П. Г. Жукова и др. ; отв. ред.: Л. И. Малышев, К. А. Соболевская. – Новосибирск : Наука, Сибирское отделение, 1980. – 224 с.

Систематика и эволюция древних растений [Текст] : сборник научных трудов. – К. : Наукова думка, 1982. – 132 с.

Смик, Г. К. Корисні та рідкісні рослини України [Текст] : словник-довідник народних назв / Г. К. Смик. – К. : Українська Радянська Енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1991. – 416 с. : іл.

Смирнов, А. В. Мир растений [Текст] : рассказы о саксауле, селитрянке, баобабе, березах, кактусах, капусте, банксиях, молочаях и многих других широко известных и редких цветковых растениях / А. В. Смирнов. – М. : Молодая гвардия, 1979. – 319 с : ил.

Сокур, І. Т. Охорона рідкісних тварин [Текст] / І. Т. Сокур. – К. : Радянська школа, 1962. – 52 с. : іл.

Сосновский, И. П. Редкие и исчезающие животные [Текст] : по страницам Красной книги СССР / И. П. Сосновский. – М. : Лесная промышленность, 1987. – 367 с. : ил.

Татаринов, К. А. Щоб жили лебеді [Текст] : розповідь про рідкісних і цінних тварин та рослин західних областей УРСР / К. А. Татаринов. – Львов : Каменяр, 1983. – 109 с. : іл.

Федоренко, А. П. Охорона рідкісних видів фауни [Текст] / А. П. Федоренко ; художник Г. Ю. Кузнецов. – К. : Урожай, 1985. – 64 с. : іл.

Чопик, В. И. Редкие и исчезающие растения Украины [Текст] : справочник / В. И. Чопик. – К. : Наукова думка, 1978. – 212 с. : ил.

Чопик, В. І. Рідкісні рослини України [Текст] / В. І. Чопик. – К. : Наукова думка, 1970. – 188 с. : іл.

Шморгун, Е. І. Дивосил-зілля [Текст] : оповідання про рідкісні рослини : для молодшого і середнього шкільного віку / Е. І. Шморгун. – К. : Веселка, 1980. – 111 с. : іл.

Акулов, О. Гриби, занесені до Червоної Книги України, з національного природного парку «Гомільшанські ліси» [Текст] / О. Акулов, Д. Леонт'єв // Український ботанічний журнал. – 2008. – Т. 65, № 4. – С. 586-589.

Бережная, И. В. Осторожно! Чудо-гриб! [Текст]: сценарий эколого-валеологического расследования / И. В. Бережная // Біологія. – 2005. – № 31, листопад. – С. 23.

Бережной, В. Деревья – старцы на учете [Текст]: вековые гиганты / В. Бережной // Сегодня. – 2009. – № 207, 23 сентября. – С. 6.

Бойко, Л. Чудо-дерево Сумщини дивує Україну [Текст]: [до числа фіналістів акції «Сім природних чудес України» увійшла ботанічна пам'ятка природи крелевецького краю – яблуня-колонія] / Л. Бойко // Сумщина. – 2008. – № 81, 23 липня. – С. 1.

Бухтіярова, Л. М. Нові та рідкісні діатомові водорості (Bacillariophyta) у заповідниках Гірського Криму [Текст] / Л.М. Бухтіярова // Український ботанічний журнал. – 1991. – Т. 48, № 1. – С. 87-90.

Вивчення пристосувань рослин петрофітного степу до перенесення екстремальних умов середовища [Текст]: [практична робота в природі] // Біологія. – 2009. – № 12, квітень. – С. 6-8.

Волобаев, П. А. Новые и редкие для флоры Сибири виды водных растений [Текст] / П. А. Волобаев // Ботанический журнал. – 1991. – Т. 76, № 4. – С. 616-618.

Данько, Я. М. Коадаптація, коеволюція, кофілогенія [Текст] / Я. М. Данько // Матеріали наукової конференції за підсумками науково-дослідної і науково-методичної роботи кафедр СумДПУ ім. А. С. Макаренка у 2008 р. / [ред. кол.: Н. І. Кириленко, О. В. Багацька, В. С. Бугрій та ін.]. – Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2009. – С. 198-199.

Древнейшее дерево Земли [Текст]: [калифорнийской сосне Мафусаил сейчас 4772 года] // Все для учителя. – 2009. – № 7/8, квітень. – С. 87.

Зиман, С. Біоморфологічний аналіз рідкісних таксонів судинних рослин у флорі національного природного парку «Синевир» [Текст] / С. Зиман, Ю. Тюх // Український ботанічний журнал. – 2008. – Т. 65, № 4. – С. 513-519.

Зоологічні раритети Сумщини [Текст] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми: Джерело, 2001. – С. 87-118.

Карпенко, К. К. Раритетні види судинних рослин басейну р. Сула на Сумщині [Текст] / К. К. Карпенко, О. С. Родінка, А. П. Вакал // Природничі науки : збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту ; [за ред. Є. О. Лебідя та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. – С. 37-42.

Карпенко, Ю. Поширення рідкісних видів судинних рослин на території Мезинського національного парку [Текст] / Ю. Карпенко // Екологія. Біологічні науки : збірник наукових праць / [гол. ред. кол.: М. І. Степаненко, О. М. Байрак, А. М. Бойко та ін.]. – Полтава : [ПП Шевченко Р. В.], 2009. – Вип. 1. – С. 79-83.

Князев, Ю. П. Экорегионы высокого уровня биологического разнообразия в списке Всемирного наследия ЮНЕСКО [Текст] / Ю. П. Князев // Биология в школе. – 2012. – № 7. – С. 3-10.

Козир, М. К. Рідкісні види в заплаві р. Сейм на території України [Текст] / М. К. Козир // Український ботанічний журнал. – 2007. – Т. 64, № 6. – С. 833-839.

Косых, В. М. О некоторых редких и забытых папоротниках Крыма [Текст] / В. М. Косых, В. В. Корженевский // Ботанический журнал. – 1979. – Т. 64, № 8. – С. 1197-1199.

Крашеніннікова, Л. Рідкісні рослини – символи України [Текст] / Л. Крашеніннікова // Хімія. Біологія. – 2001. – № 20, квітень. – С. 12.

Крецул, О. А. Рідкісні види флори Національного природного парку «Білозерський» [Текст] / О. А. Крецул // Український ботанічний журнал. – 2011. – Т. 68, № 2. – С. 212-215.

Матвеева, Н. А. Незнайома Антарктика: рослини розкривають свої таємниці [Текст] / Н. А. Матвеева // Вісник Національної академії наук України. – 2013. – № 10. – С. 58-70.

Мельник, В. Нові знахідки рідкісних видів рослин на Волинському Поліссі [Текст] / В. Мельник, О. Баранський // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка / гол. ред. кол.: В. О. Пашенко, О. М. Байрак, А. М. Бойко та ін. – Полтава : Техсервіс, 2006. – Вип. 5 (52). – С. 136-143. – (Екологія. Біологічні науки).

Міщенко, А. Релікти культу дерева в українських колядках та щедрівках [Текст] / А. Міщенко // Київська старовина. – 2011. – № 5. – С. 152-160.

Насымович, А. А. Сохранение эталонных экосистем в заповедниках [Текст] / А. А. Насымович, Ю. А. Исаков // Биология в школе. – 1994. – № 3. – С. 13-18.

Остафій, С. А. Відшукування та використання дикорослих корисних рослин України [Текст] / С. А. Остафій // Біологія. – 2009. – № 19/21, липень. – С. 36-51.

Печенюк, Е. В. Редкие водные растения Хоперского государственного заповедника [Текст] / Е. В. Печенюк // Ботанический журнал. – 1982. – Т. 67, № 5. – С. 647-651.

Придюк, М. П. Рідкісні знахідки базидальних макроміцетів в Дніпропетровській області [Текст] : [про гриби; сім нових для України видів базидальних макроміцетів] / М. К. Козир // Український ботанічний журнал. – 2003. – № 2. – С. 138-145.

Про заходи щодо посилення охорони рідкісних та зникаючих видів рослин, тварин, грибів, що підлягають особливій охороні на території Сумської області [Текст] : додаток 1 до рішення обласної ради шостого скликання від 18.11. 11 р. : [є перелік] // Сумщина. – 2011. – № 132/133, 26 листопада. – С. 5.

Пуговиця, М. «Нащадкам маємо залишити рідкісні види флори і фауни» [Текст] : бесіда з директором Департаменту заповідної справи Міністерства екології та природних ресурсів В. Канцураком / М. Пуговиця // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 205, 4 листопада. – С. 7.

Родінка, О. Збереження рідкісних видів степових рослин у заповідних об'єктах Сумщини [Текст] / О. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал // Проблеми збереження ландшафтного, ценотичного та видового басейну Дніпра : збірник наукових праць. – Суми : СумДПУ, 2003. – С. 107-109.

Родінка, О. І дуб, і ще сто видів... [Текст] : [рослини краю] / О. Родінка // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2008. – № 6/8, лютий. – С. 24-26. – (Тематичний випуск).

Стан охорони видів рослин, занесених до Червоних книг, у Канівському державному заповіднику [Текст] / В. М. Любченко,

Л. В. Бакалина, Ю. О. Войтюк, В. Л. Шевчик // Український ботанічний журнал. – 1993. – № 1. – С. 79-84.

Стародавні дерева області [Текст] : [новослобідський дуб, шовковиця, дуб Гаркуші, княжа яблуня, цар-дуб, дуб у селі Підставки Сумської області] // Ярмарок. – 2012. – № 38, 20 вересня. – С. 7.

Торяник, В. М. Морфози та генокопії рослин як тести контролю забруднення довкілля [Текст] / В. М. Торяник // Матеріали наукової конференції за підсумками науково-дослідної і науково-методичної роботи кафедр СумДПУ ім. А. С. Макаренка у 2008 р. / [ред. кол.: Н. І. Кириленко, О. В. Багацька, В. С. Бугрій та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2009. – С. 198.

Трошин, О. Електронна Червона книга рідкісних видів рослин Луганської області [Текст] : на прикладі Лутугинського району / О. Трошин // Інформатика. – 2007. – № 31/32, серпень. – С. 42-45.

Україна. Про внесення змін до Закону України «Про Червону книгу України» щодо покращення охорони рідкісних видів тварин та рослин [Текст] : закон від 25.12.08 р., № 805-VI / Україна // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 19. – С. 667 ; Голос України. – 2009. – № 4/5, 15 січня. – С. 24.

Україна. Про внесення змін до статті 4 Закону України «Про Червону книгу України» щодо посилення охорони рідкісних видів тварин і рослин [Текст] : закон від 05.07.12 р., № 5072-VI / Україна // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 28, 12 липня. – С. 1505.

Україна. Кабінет Міністрів. Про розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання) [Текст] : постанова від 07.11.12 р., № 1030 / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2012. – № 214, 21 листопада. – Вкладка.

Федоренко, А. П. Охорона рідкісних видів фауни [Текст] / А. П. Федоренко ; художник Г. Ю. Кузнецов. – К. : Урожай, 1985. – 64 с. : іл.

Федоренко, Н. М. Нові та рідкісні для України види ліхенофільних грибів [Текст] / Н. М. Федоренко // Український ботанічний журнал. – 2006. – Т. 63, № 2. – С. 190-195.

Феоктистова, Н. Ю. Реликты-пионеры [Текст]: [о хвоще] / Н. Ю. Феоктистова // Биология. – 2006. – № 22, 16-30 ноября. – С. 7-8.

Храм природи [Текст]: Україна вибрала свої національні дерева (сад яблоні-колонії): [Кролевець, Сумська область] // Сумщина. – 2011. – № 97/98, 3 вересня. – С. 5.

8.1 Рідкісні та зникаючі об'єкти природи Сумщини

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми: Джерело, 2001. – 207 с.

Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) [Текст] / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада Українського товариства охорони природи; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми: [СумДПІ ім. А. С. Макаренка], 1994. – 66 с.

Бережний, М. І. Лікарські рослини Тростянецького району Сумської області та їх раціональне використання та охорона [Текст] / М. І. Бережний // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада Українського товариства охорони природи; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми: [СумДПІ ім. А. С. Макаренка], 1994. – С. 12-22.

Бойко, Л. Чудо-дерево Сумщини дивує Україну [Текст]: [до числа фіналістів акції «Сім природних чудес України» увійшла ботанічна пам'ятка природи кролевецького краю – яблуня-колонія] / Л. Бойко // Сумщина. – 2008. – № 81, 23 липня. – С. 1.

Види рослин, що занесені до Червоної книги України [Текст]: [рідкісні водні рослини, найрідкісніші серед червонокнижних, рідкісні болотні верби тощо] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми: Джерело, 2001. – С. 39-51.

Гончарова, К. Д. Кремлянське лісництво як крайовий ареал розповсюдження деяких рідкісних видів рослин Сумщини [Текст] / К. Д. Гончарова, Н. Г. Закорко, В. П. Суряднова // Заповідна справа на

Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 56-57.

До питання збереження залишків степової рослинності в Липоводолинському районі на Сумщині [Текст] / К. К. Карпенко [та ін.] // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада Українського товариства охорони природи ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : [СумДПІ ім. А. С. Макаренка], 1994. – С. 58-60.

Дугіна, О. М. Рідкісні та червонокнижні види бджіл (HYMENOPTERA, APOIDEA), представлені на території Сумської області [Текст] / О. М. Дугіна // Матеріали наукової конференції за підсумками науково-дослідної і науково-методичної роботи кафедр Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка у 2007 р. / [ред. кол.: Н. І. Кириленко, О. В. Багацька, В. С. Бугрій та ін.]. – Суми : [СумДПУ ім. А. С. Макаренка], 2008. – С. 259.

Зоологічні раритети Сумщини [Текст] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 87-118.

Карпенко, К. К. Раритетні види судинних рослин басейну р. Сула на Сумщині [Текст] / К. К. Карпенко, О. С. Родінка, А. П. Вакал // Природничі науки : збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту ; [за ред. Є. О. Лебідя]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. – С. 37-42.

Кныш Н. П. Редкие и исчезающие животные Сумской области [Текст] / Н. П. Кныш // Материалы Сумской обласной научно-практической конференции «Проблемы исследований рационального использования природных ресурсов Сумщины и их изучение в школе», 13–14 ноября. Ч. 1. – Сумы, 1990. – С. 49-56.

Книш, М. П. Про охорону поселень рідкісних видів колоніальних птахів у середній течії річки Сейм [Текст] / М. П. Книш // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка,

Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 75-76.

Книш, М. П. Рідкісні та зникаючі птахи Сумщини [Текст] : [буклет] / М. П. Книш. – Суми, 1991.

Кричкєвич, М. Г. Рідкісні рослини флори Сумщини та України в культурі у ботанічному саду агробіостанції Сумського педінституту [Текст] / М. Г. Кричкєвич // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада Українського товариства охорони природи ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : [СумДПІ ім. А. С. Макаренка], 1994. – С. 60-62.

Миронов, В. И. Редкие птицы долины Сейма [Текст] / В. И. Миронов // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 84-88.

Про заходи щодо посилення охорони рідкісних та зникаючих видів рослин, тварин, грибів, що підлягають особливій охороні на території Сумської області [Текст] : додаток 1 до рішення обласної ради шостого скликання від 18.11.11 р. : [є перелік] // Сумщина. – 2011. – № 132/133, 26 листопада. – С. 5.

Пявка, Г. І. Заповідні об'єкти Глухівщини [Текст] : [ландшафті заказники, ботанічні пам'ятники; рослини Червоної книги України, трьохсотрічний дуб, дослідження та фенологічні спостереження Глухівського педагогічного інституту, на території якого ростуть реліктові рослини] / Г. І. Пявка // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 52-53.

Рідкісне в рослинному світі Сумщини [Текст] / О. І. Прядко [та ін.] // Заповідні скарби Сумщини. – Суми : Джерело, 2001. – С. 37-54.

Родінка, О. Збереження рідкісних видів степових рослин у заповідних об'єктах Сумщини [Текст] / О. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал // Проблеми збереження ландшафтного, ценотичного та видового басейну Дніпра : збірник наукових праць. – Суми : СумДПУ, 2003. – С. 107-109.

Родінка, О. І дуб, і ще сто видів... [Текст] : [рослини краю] / О. Родінка // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2008. – № 6/8, лютий. – С. 24-26. – Тематичний випуск.

Родінка, О. Інтродукція рідкісних видів рослин Сумщини до ботанічного саду СумДПУ ім. А. С. Макаренка та перспективи їх інтродукції [Текст] / О. Родінка, Т. С. Вініченко, С. А. Буднік // Природничі науки : збірник наукових праць. – Суми : СумДПУ, 2003. – С. 42-47.

9. Збереження біорізномайття в сучасному світі

Борейко, В. Е. Этика и практика охраны биоразнообразия [Текст] / В. Е. Борейко. – К. : [Логос], 2008. – 359 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 56).

Борейко, В. Е. Охрана вековых деревьев [Текст] / В. Е. Борейко. – 2-е изд., доп. – К. : Эколого-культурный центр, 2001. – 94 с. – (Охрана дикой природы).

Миняев, Н. А. Флора Центрально-лесного государственного заповедника [Текст] / Н. А. Миняев, Г. Ю. Конечная. – Л. : Наука, 1976. – 104 с. : ил. – (АН СССР, Ботанический институт им. В. Л. Комарова).

Батырова, К. И. О сохранении биоразнообразия фауны в Казахстане [Текст] / К. И. Батырова, А. Д. Майматаева // Биология в школе. – 2013. – № 7. – С. 3-7.

Бежежерін, С. Збереження біорізноманіття [Текст] : генетичний аспект проблеми / С. Бежежерін // Біологія і хімія. – 1999. – № 3. – С. 11-16.

Безусько, А. Проблема біорізноманіття в сучасній освіті [Текст] : екологія / А. Безусько // Біологія. – 2009. – № 11, квітень. – С. 3-6.

Белая, Г. А. Новые виды для флоры Уссурийского заповедника [Текст] / Г. А. Белая // Ботанический журнал. – 1983. – Т. 68, № 10. – С. 1426-1427.

Бережний, М. І. Лікарські рослини Тростянецького району Сумської області та їх раціональне використання та охорона [Текст] / М. І. Бережний // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада Українського товариства охорони природи ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : [СумДПІ ім. А. С. Макаренка], 1994. – С. 12-22.

Бухтіярова, Л. М. Нові та рідкісні діатомові водорості (Bacillariophyta) у заповідниках Гірського Криму [Текст] / Л. М. Бухтіярова // Український ботанічний журнал. – 1991. – Т. 48, № 1. – С. 87-90.

Вакал, А. П. Нові місцезнаходження цибулі ведмежої (*Allium ursinum* L.) у Сумському районі Сумської області [Текст] : [цибуля ведмежа (черемша)] / А. П. Вакал, М. П. Книш, К. К. Карпенко // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський держ. пед. ін-т ім. А. С. Макаренка, Держ. управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 54-55.

Вакал, А. П. Рослинність Піщанського та Могрицького лісництв Сумського лісгоспу [Текст] / А. П. Вакал, К. К. Карпенко // Вакалівщина : до 40-річчя біологічного стаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка : [збірник наукових праць] / [ред. кол.: А. П. Вакал, Ю. Г. Вєрвес, Є. О. Лебідь]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 18-28.

Вєтрова, З. І. Евгленофітові водорості заповідника «Асканія-Нова» [Текст] / З. І. Вєтрова // Український ботанічний журнал. – 1993. – № 1. – С. 49-52.

Ветрова, З. І. Сучасний стан вивченості альгофлори заповідних територій України [Текст] / З. І. Ветрова, С. А. Блейх // Український ботанічний журнал. – 1993. – № 1. – С. 65-78.

Вірченко, В. М. Зміни в бріофлорі Дарницького лісопарку (м. Київ) за останні 100 років [Текст] / В. М. Вірченко // Український ботанічний журнал. – 1991. – Т. 48, № 1. – С. 44-49. – Бібліогр.: 14 назв. – Рез.: рос., англ.

Гадач, Е. Нотатки про флору і рослинність ботанічного резерву «Стінка» (біосферний заповідник «Східні Карпати» [Текст] / Е. Гадач, С. М. Стойко, Л. О. Тарасевич // Ботанічний журнал. – 1996. – Т. 53, № 1/2. – С. 105-111.

Гапон, С. Еколого-ценотичні та флористичні особливості мохоподібних проектного регіонального ландшафтного парку «Гадяцький» (Полтавська область) [Текст] / С. Гапон // Екологія. Біологічні науки : збірник наукових праць / [гол. ред. кол.: М. І. Степаненко, О. М. Байрак, А. М. Бойко та ін.]. – Полтава : [ПП Шевченко Р. В.], 2009. – Вип. 1. – С. 11-16.

Глущенко, Л. А. Динаміка ресурсів лікарських рослин к зв'язку з радіоактивним забрудненням [Текст] : [є згадка й про Сумську область] / Л. А. Глущенко, Л. М. Сивоглаз, В. М. Мінарченко // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський держ. пед. ін-т ім. А. С. Макаренка, Держ. управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 94-96.

Говорун, О. В. Організація моніторингу за станом біорізноманіття на базі навчальних стаціонарів університетів [Текст] / О. В. Говорун // Вакалівщина : до 40-річчя біологічного стаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка : [збірник наукових праць] / [ред. кол.: А. П. Вакал, Ю. Г. Вервес, Є. О. Лебідь]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 47-48.

Гончарова, К. Д. Кремлянське лісництво як крайовий ареал розповсюдження деяких рідкісних видів рослин Сумщини [Текст] / К. Д. Гончарова, Н. Г. Закорко, В. П. Суряднова // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський держ. пед. ін-т ім. А. С. Макаренка, Держ. управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред.

кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 56-57.

Гончарова, К. Д. Поширення лікарських рослин у Лебединському та Ямпільських районах Сумщини [Текст] / К. Д. Гончарова, В. П. Суряднова, М. Г. Тельпухов // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / М-во освіти України, Сумський держ. пед. ін-т ім. А. С. Макаренка, Сумська обл. рада Укр. т-ва охорони природи; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : [СумДПІ ім. А. С. Макаренка], 1994. – С. 30-37.

Гречишкіна, Ю. Молодіжні ініціативи в рамках Конвенції з біорізноманіття [Текст] : [молодь, ООН і екологія] / Ю. Гречишкіна // Біологія. – 2009. – № 11, квітень. – С. 16-17.

Дідух, Я. П. Географічний аналіз флори: минуле, сучасне, майбутнє [Текст] / Я. П. Дідух // Український ботанічний журнал. – 2007. – Т. 64, № 4. – С. 495-507.

До питання збереження залишків степової рослинності в Липоводолинському районі на Сумщині [Текст] / К. К. Карпенко [та ін.] // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / М-во освіти України, Сумський держ. пед. ін-т ім. А. С. Макаренка, Сумська обл. рада Укр. т-ва охорони природи ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : [СумДПІ ім. А. С. Макаренка], 1994. – С. 58-60.

Зиман, С. Біоморфологічний аналіз рідкісних таксонів судинних рослин у флорі національного природного парку «Синевир» [Текст] / С. Зиман, Ю. Тюх // Український ботанічний журнал. – 2008. – Т. 65, № 4. – С. 513-519.

Калініна, Л. А. Різноманітність павукоподібних, їх роль у екосистемах і значення в житті людини [Текст] : 8 клас / Л. А. Калініна // Біологія. – 2013. – № 28. – С. 16-20.

Князев, Ю. П. Экорегионы высокого уровня биологического разнообразия в списке Всемирного наследия ЮНЕСКО [Текст] / Ю. П. Князев // Биология в школе. – 2012. – № 7. – С. 3-10.

Кондратюк, С. Я. Лишайники заповідника «Медобори» [Текст] / С. Я. Кондратюк // Український ботанічний журнал. – 1995. – № 1. – С. 141-145.

Кравець, П. В. Особливості формування теоретико-методологічних засад економічної оцінки біорізноманіття [Текст] / П. В. Кравець, Ю. Ю. Несторяк // Вісник Сумського національного аграрного університету : науковий журнал / ред. кол.: В. І. Ладика, А. М. Салогуб, Ю. І. Данько та ін. – Суми : Сумський національний аграрний університет, 2012. – Вип. 3(51). – С. 162-167.

Кудрин, С. Г. Дополнение к флоре сосудистых растений Хинганского государственного заповедника [Текст] / С. Г. Кудрин, В. В. Якубов // Ботанический журнал. – 1995. – Т. 80, № 9. – С. 121-126.

Лебедь, Е. А. Сохранение биологического разнообразия пойменных экосистем и перспективы охраны птиц [Текст] : [Сумская область] / Е. А. Лебедь // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 27-28.

Леонтьев, Д. В. Кленове різноманіття [Текст] : [характеристика кленів] / Д. В. Леонтьев // Біологія. – 2010. – № 9. – С. 42-45.

Леонтьев, Д. В. Загадкові верби [Текст] : [видове різноманіття верби] / Д. В. Леонтьев // Біологія. – 2010. – № 4. – С. 31-37.

Маяцький, Г. Б. Вплив викошування на динаміку продуктивності різнотравнотипчаків степів Чорноморського біосферного заповідника [Текст] / Г. Б. Маяцький // Український ботанічний журнал. – 1990. – Т. 47, № 6. – С. 13-16.

Мельникова, А. Б. Новые и редкие для Среднего Амура виды из Большехехцирского государственного заповедника [Текст] : [об Астраханском заповеднике : очерки] / А. Б. Мельникова // Ботанический журнал. – 1986. – Т. 71, № 10. – С. 1409-1412.

Миркин, Б. М. Растительное сообщество как часть экосистемы [Текст] / Б. М. Миркин // Биология в школе. – 2012. – № 7. – С. 11-14.

Мовчан, Я. Криза біорізноманіття в контексті цивілізаційного становлення української держави [Текст] : екологія / Я. Мовчан // Біологія. – 2009. – № 11, квітень. – С. 7-10.

Москаленко, М. П. Історія вивчення та загальна характеристика рослинного покриву заповідника «Михайлівська цілина» як складової Українського державного степового заповідника [Текст] : [Сумська область] / М. П. Москаленко // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський держ. пед. ін-т ім. А. С. Макаренка, Держ. управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 67-69.

Мосякін, С. Біорізноманіття в епоху глобальних змін – погляд із минулого в майбутнє [Текст] : екологія / С. Мосякін // Біологія. – 2009. – № 11, квітень. – С. 11-15.

Мосякін, С. Л. Рослини України у світовому Червоному списку [Текст] / С. Л. Мосякін // Український ботанічний журнал. – 1999. – Т. 56, № 1. – С. 79-89.

Насымович, А. А. Сохранение эталонных экосистем в заповедниках [Текст] / А. А. Насымович, Ю. А. Исаков // Биология в школе. – 1994. – № 3. – С. 13-18.

Ольшанський, І. Г. Географічний аналіз флори України [Текст] / І. Г. Ольшанський // Український ботанічний журнал. – 2009. – Т. 66, № 4. – С. 554-565.

Остафій, С. А. Відшукування та використання дикорослих корисних рослин України [Текст] / С. А. Остафій // Біологія. – 2009. – № 19/21, липень. – С. 36-51.

Поширення, екологія та охорона бобівника трилистого (*menyanthes trifoliata* L.) на території Буринського району [Текст] / К. К. Карпенко [та ін.] // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 63-65.

Проблеми біорізноманіття та тлі глобальних процесів [Текст] : [науково-технічний прогрес та негативні екологічні наслідки] / Д. Гродзинський [та ін.] // Вісник Національної академії наук України. – 2010. – № 12. – С. 12-24.

Пуговиця, М. «Нащадкам маємо залишити рідкісні види флори і фауни» [Текст] : бесіда з директором Департаменту заповідної справи Міністерства екології та природних ресурсів В. Канцураком / М. Пуговиця // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 205, 4 листопада. – С. 7.

Родінка, О. Збереження рідкісних видів степових рослин у заповідних об'єктах Сумщини [Текст] / О. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал // Проблеми збереження ландшафтного, ценотичного та видового басейну Дніпра : збірник наукових праць. – Суми : СумДПУ, 2003. – С. 107-109.

Родінка, О. Інтродукція рідкісних видів рослин Сумщини до ботанічного саду СумДПУ ім. А. С. Макаренка та перспективи їх інтродукції [Текст] / О. Родінка, Т. С. Вініченко, С. А. Буднік // Природничі науки : збірник наукових праць. – Суми : СумДПУ, 2003. – С. 42-47.

Родінка, О. С. До збереження природної рослинності басейну річки Сули [Текст] / О. С. Родінка // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 61-63.

Родінка, О. С. Негативні тенденції у флорі та рослинності заповідника «Михайлівська цілина» [Текст] / О. С. Родінка // Матеріали наукової конференції за підсумками науково-дослідної і науково-методичної роботи кафедр Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка у 2007 р. / [ред. кол.: Н. І. Кириленко, О. В. Багацька, В. С. Бугрій та ін.]. – Суми : [СумДПУ ім. А. С. Макаренка], 2008. – С. 238-239.

Родінка, О. С. Про поширення астрагалу шерстистоквіткового (*Astragalus Dasvanthus* Pall) на Сумщині та проблеми його охорони [Текст] / О. С. Родінка, К. К. Карпенко // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / М-во освіти України, Сумський держ. пед. ін-т ім. А. С. Макаренка, Сумська обл. рада Укр. т-ва охорони природи; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : [СумДПІ ім. А. С. Макаренка], 1994. – С. 54-57.

Рыжков, О. В. К характеристике биоморфологического разнообразия порослевого дуба в Центрально-Черноземном заповеднике [Текст] / О. В. Рыжков // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей

наукової конференції / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада Українського товариства охорони природи ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 59-61.

Ситник, К. Міжнародний рік біорізноманіття та перспективи розвитку диверситології [Текст] / К. Ситник, О. Протасов // Вісник Національної академії наук України. – 2010. – № 3. – С. 13-16.

Ситник, К. Спільний англо-український проект «Дарвінівська ініціатива з біологічної різноманітності грибів України» [Текст] / К. Ситник, І. Дудка // Український ботанічний журнал. – 1995. – № 2. – С. 114-120.

Скляр, Ю. Л. Віталітетна структура ценопопуляцій NYMPHOIDES PELTATA (S. G. Gmel.) Kuntze (MENYANTHACEAE) у національному природному парку «Деснянсько-Старогутський» [Текст] / Ю. Л. Скляр // Український ботанічний журнал. – 2012. – Т. 69, № 2. – С. 203-210.

Сова, Т. В. Нові дані про флору Луганського природного заповідника [Текст] / Т. В. Сова, В. О. Бороzeneць // Український ботанічний журнал. – 2003. – Т. 60, № 1. – С. 48-53.

Стецюк, Н. О. Рослинність та флористичні особливості пісків пониззя р. Ворскли [Текст] / Н. О. Стецюк, І. В. Бабаніка // Ботанічний журнал. – 1993. – Т. 53, № 1/2. – С. 130-134.

Таран, А. А. Новые виды сосудистых растений для Лазовского государственного заповедника (Приморский край) [Текст] / А. А. Таран // Ботанический журнал. – 1987. – Т. 72, № 12. – С. 1673-1678.

Ткаченко, В. С. Структура рослинності заповідного степу «Михайлівська цілина» (Україна) [Текст] : за даними великомасштабного картування 1991 року / В. С. Ткаченко, Г. М. Лисенко, А. П. Вакал // Український ботанічний журнал. – 1993. – № 4. – С. 5-16.

Ткаченко, В. С. Ценотична структура заповідника [Текст] / В. С. Ткаченко, А. П. Генів // Український ботанічний журнал. – 1993. – № 1. – С. 39-44.

Устименко, П. М. Карта рослинності природного заповідника «Горгани» як основа фітоценотичного моніторингу [Текст] / П. М. Устименко, Ю. В. Климук // Український ботанічний журнал. – 2006. – Т. 63, № 4. – С. 470-479.

Федоренко, Н. М. Нові та рідкісні для України види ліхенофільних грибів [Текст] / Н. М. Федоренко // Український ботанічний журнал. – 2006. – Т. 63, № 2. – С. 190-195.

Фесенко, Г. Нові види птахів фауни України [Текст] / Г. Фесенко // Біологія і хімія в школі. – 2005. – № 4. – С. 46-47.

10. Сторінками Червоної книги

Акимущин, И. И. Исчезающие животные [Текст] : (Красная книга) / И. И. Акимущин. – М. : Знание, 1976. – 96 с. – (Народный университет. Факультет «Человек и природа»).

Александровская, Т. О. Рыбы, амфибии, рептилии Красной книги СССР [Текст] : береги природу / Т. О. Александров, Е. Д. Васильева, В. Ф. Орлова. – М. : Педагогика, 1988. – 208 с.

Артамонов, В. И. Редкие и исчезающие растения [Текст] : (по страницам Красной книги). Кн. 1 / В. И. Артамонов. – М. : Агропромиздат, 1989. – 383 с.

Бабенко, В. Г. Береги природу [Текст] : птицы Красной книги СССР / В. Г. Бабенко, А. А. Кузнецов. – М. : Педагогика, 1986. – 144 с.

Банников, А. Г. Мы должны их спасти [Текст] : (очерки о животных из Красной книги) / А. Г. Банников. – М. : Мысль, 1982. – 174 с. : ил.

Благосклонов, К. Н. Рассказ о Красной книге [Текст] / К. Н. Благосклонов. – М. : Физкультура и спорт, 1984. – 144 с. : ил.

Вахромеев, М. Г. Растения Красной книги СССР [Текст] : береги природу! / М. Г. Вахромеев, В. Н. Павлов. – М. : Педагогика, 1990. – 240 с.

Дмитриев, Ю. Д. Твоя Красная книга [Текст] / Ю. Д. Дмитриев, Н. М. Пожарицкая. – М. : Молодая гвардия, 1983. – 110 с. : ил.

Дмитриев, Ю. Д. Твоя Красная книга [Текст] / Ю. Д. Дмитриев, Н. М. Пожарицкая. – 2-е изд. – М. : Молодая гвардия, 1986. – 106, [4] с. : ил.

Красная книга. Дикорастущие виды флоры СССР, нуждающиеся в охране [Текст] / под ред. А. Л. Тахтаджяна ; [сост.: Э. П. Габриэлян]. – Л. : Наука, 1975. – 204 с. : ил.

Красная книга растений [Текст] / С. Д. Кустанович. – М. : Знание, 1978. – 96 с. – (Народный факультет «Человек и природа» ; № 2).

Красная книга РСФСР [Текст] : животные / АН СССР, Главное управление охотничьего хозяйства и заповедников при Совете Министров РСФСР ; [сост.: В. А. Забродин, А. М. Колосов]. – М. : Россельхозиздат, 1985. – 485 с. : ил.

Красная книга РСФСР [Текст] : растения / АН СССР, Ботанический институт им. В. Л. Комарова ; сост. А. Л. Тахтаджян. – М. : Росагропромиздат, 1988. – 590 с.

Красная книга СССР [Текст] : редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды растений и животных / гл. ред. кол.: А. М. Бородин [и др.] ; Министерство сельского хозяйства СССР. – М. : Лесная промышленность, 1978. – 460 с.

Красная книга Якутской АССР [Текст] : редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды животных / АН СССР, Сибирское отделение, Якутский филиал, Институт биологии ; Ю. В. Ревы [и др.] ; отв. ред. Н. Г. Соломонов. – Новосибирск : Сибирское отделение, 1987. – 990 с. : ил.

Кустанович, С. Д. Жар-птица из Красной книги [Текст] : обыкновенный фламинго / С. Д. Кустанович. – М. : Наука, 1986. – 80 с. – (Серия «Человек и окружающая среда»).

По страницам Красной книги [Текст] : животные : энциклопедический справочник / ред. кол.: И. П. Шамякин (гл. ред.) [и др.]. – Бел. СЭ, 1987. – 359 с.

Страницы Красной книги [Текст] : научно-популярные очерки / кол. авт.: М. Л. Рева [и др.]. 2-е изд., доп. – Донецк : Донбас, 1989. – 111 с. – (Охрана окружающей среды).

Червона книга України. Рослинний світ [Текст] / Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, Національна АН України ; під заг. ред. члена-кореспондента Національної АН України Я. П. Дідуха. – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 911 с. : іл.

Тихонова, Г. Н. Учим беречь и охранять природу [Текст] : млекопитающие: насекомоядные, рукокрылые, грызуны в Красной книге РФ / Г. Н. Тихонова, Н. Ю. Феоктистова ; ред. Н. Г. Иванова. – М. : Чистые пруды, 2007. – 30 с. – (Б-ка «Первого сентября») (Серия «Биология» ; вып. 3 (15)).

Червона книга України. Рослинний світ [Текст] / Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, Національна АН України ; під заг. ред. члена-кореспондента Національної АН України Я. П. Дідуха. – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 911 с. : іл.

Червона книга України. Тваринний світ [Текст] / Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, Національна АН України ; під заг. ред. члена-кореспондента Національної АН України І. А. Акімова. – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 623 с. : іл.

Акулов, О. Гриби, занесені до Червоної Книги України, з національного природного парку «Гомільшанські ліси» [Текст] / О. Акулов, Д. Леонтєв // Український ботанічний журнал. – 2008. – Т. 65, № 4. – С. 586-589.

Балашов, Л. С. Рослини Червоної Книги України в зоні відчуження ЧАЕС [Текст] / Л. С. Балашов // Український ботанічний журнал. – 2003. – Т. 60, № 5. – С. 528-535.

Демченко, І. М. Сторінками Червоної книги Донбасу [Текст] : усний журнал / І. М. Демченко, А. Ю. Монастирецька // Біологія. – 2009. – № 26. – С. 26-30.

Карпенко, К. К. Червона книга України – програма дій і охорони видів, що знаходяться під загрозою зникнення [Текст] : [є згадка й про Сумську область] / К. К. Карпенко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської

області, занесені до Червоної книги України . – Суми : Джерело, 2001. – С. 3-6.

Книш, М. П. Обґрунтування включення голуба-синяка до нової редакції Червоної книги України [Текст] / М. П. Книш, В. А. Костюшин, Г. В. Фесенко // Екологія і раціональне природокористування : збірник наукових праць / МОН України, СумДПУ ім. А. С. Макаренка ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, В. О. Цикін, Н. Н. Чайченко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 103-108.

Межжерін, С. Що таке сучасна Червона книга [Текст] / С. Межжерін // Біологія і хімія в сучасній школі. – 2012. – № 4. – С. 35-39.

Перевозчикова, Н. М. Міжнародні Червоні книги [Текст] : [рослини, занесені до Червоного списку Міжнародного союзу охорони природи] / Н. М. Перевозчикова, Г. Ю. Свириденко // Біологія. – 2010. – № 29. – Вкладка.

Перегрим, М. М. Репрезентивність цибулинних і бульбоцибулинних видів рослин природної флори України в охоронних списках різних рівнів [Текст] / М. М. Перегрим // Український ботанічний журнал. – 2012. – Т. 69, № 6. – С. 832-846.

Перелік видів судинних рослин та тварин Сумської області, занесених до Європейського Червоного списку [Текст] : [судинні рослини, тварини, птахи, молюски, круглороті, кільчасті черви, комахи : додатки] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 184.

Россолимо, О. М. Звери Красной книги СССР [Текст] : береги природу! / О. М. Россолимо, М. И. Молюков. – М. : Педагогика, 1989. – 192 с.

Сосновский И. П. Редкие и исчезающие животные СССР [Текст] : по страницам Красной книги СССР / И. П. Сосновский. – М. : Лесная промышленность, 1987. – 367 с. : ил.

Стан охорони видів рослин, занесених до Червоних книг, у Канівському державному заповіднику [Текст] / В. М. Любченко, Л. В. Бакалина, Ю. О. Войтюк, В. Л. Шевчик // Український ботанічний журнал. – 1993. – № 1. – С. 79-84

Стефаров, П. Чилім, рогулька, водяний горіх... [Текст] : [сигнали Червоної книги; Придеснянські луки] / П. Стефаров // Сумщина. – 2010. – № 86/87, 30 липня. – С. 5.

Трошин, О. Електронна Червона книга рідкісних видів рослин Луганської області [Текст] : на прикладі Лутугинського району / О. Трошин // Інформатика. – 2007. – № 31/32, серпень. – С. 42-45.

Україна. Про внесення змін до Закону України «Про Червону книгу України» щодо покращення охорони рідкісних видів тварин та рослин [Текст] : закон від 25.12.08 р., № 805-VI / Україна // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 19. – С. 667 ; Голос України. – 2009. – № 4/5, 15 січня. – С. 24.

Україна. Про внесення змін до статті 4 Закону України «Про Червону книгу України» щодо посилення охорони рідкісних видів тварин і рослин [Текст] : закон від 05.07.12 р., № 5072-VI / Україна // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 28, 12 липня. – С. 1505.

Україна. Про внесення змін до Закону України «Про Червону книгу України» щодо покращення охорони рідкісних видів тварин та рослин [Текст] : закон від 25.12.08 р., № 805-VI / Україна // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 19. – С. 667.

Україна. Кабінет Міністрів. Про розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання) [Текст] : постанова від 07.11 12 р., № 1030 / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2012. – № 214, 21 листопада. – Вкладка.

Фесенко, Г. Захистимо хижих птахів від голубників-агресорів! [Текст] / Г. Фесенко // Біологія і хімія в сучасній школі. – 2012. – № 5. – С. 46-47.

Фесенко, Г. Найвразливіші птахи Червоної книги [Текст] / Г. Фесенко // Біологія і хімія в сучасній школі. – 2013. – № 5. – С. 33-36.

10.1 Червона книга: рослинний світ

Артамонов, В. И. Редкие и исчезающие растения [Текст] : (по страницам Красной книги). Кн. 1 / В. И. Артамонов. – М. : Агропромиздат, 1989. – 383 с.

Байрак, О. М. Атлас рідкісних і зникаючих рослин Полтавщини [Текст] / О. М. Байрак, Н. О. Стецюк ; Полтавське відділення українського ботанічного товариства, Полтавський державний педагогічний університет ім. В. Г. Короленка, Полтавська обласна президія українського товариства охорони природи. – Полтава : Верстка, 2005. – 248 с. : іл.

Дмитриев, Ю. Д. Твоя Красная книга [Текст] / Ю. Д. Дмитриев, Н. М. Пожарицкая. – М. : Молодая гвардия, 1983. – 110 с. : ил.

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – 207 с.

Красная книга СССР [Текст] : редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды растений и животных / гл. ред. кол.: А. М. Бородин [и др.] ; Министерство сельского хозяйства СССР. – М. : Лесная промышленность, 1978. – 460 с.

По страницам Красной книги. Растения [Текст] : популярный энциклопедический справочник Бел. СЭ / ред. кол.: В. И. Алешко [и др.]. – Мн. : Бел. СЭ, 1987. – 248 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – 103 с.

Собко, В. Г. Стежинами Червоної книги [Текст] / В. Г. Собко. – К. : Урожай, 1993. – 176 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга шоста, ч. 1 : Рослини, занесені до Червоного списку Сумської області : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [авт. кол.: О. С. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал, І. В. Гончаренко]. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2004. – 119 с.

Страницы Красной книги [Текст] : научно-популярные очерки / кол. авт.: М. Л. Рева [и др.]. 2-е изд., доп. – Донецк : Донбас, 1989. – 111 с. – (Охрана окружающей среды).

Червона книга України. Рослинний світ [Текст] / за заг. ред. Ю. Р. Шеляг-Сосенка. – К. : Українська енциклопедія, 1996. – 602 с.

Червона книга України. Рослинний світ [Текст] / Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, Національна АН України ; під заг. ред. члена-кореспондента Національної АН України Я. П. Дідуха. – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 911 с. : іл.

Акулов, О. Гриби, занесені до Червоної Книги України, з національного природного парку «Гомільшанські ліси» [Текст] / О. Акулов, Д. Леонтєв // Український ботанічний журнал. – 2008. – Т. 65, № 4. – С. 586-589.

Балашов, Л. С. Рослини Червоної Книги України в зоні відчуження ЧАЕС [Текст] / Л. С. Балашов // Український ботанічний журнал. – 2003. – Т. 60, № 5. – С. 528-535.

Види рослин, занесені до Червоного списку Сумської області [Текст]: Відділ Плауноподібні ; Відділ Папоротеподібні ; Відділ Голонасінні ; Відділ Покритонасінні // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [авт. кол.: О. С. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал, І. В. Гончаренко]. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2004. – Книга шоста, ч. 1 : Рослини, занесені до Червоного списку Сумської області. – С. 9-41.

Демченко, І. М. Сторінками Червоної книги Донбасу [Текст] / І. М. Демченко, А. Ю. Монастирецька // Біологія. – 2009. – № 26. – С. 26-30.

Карпенко, К. К. Гриби, занесені до Червоної книги України, що виявлені на території Сумської області [Текст] : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / К. К. Карпенко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини,

тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України. – С. 43-52.

Карпенко, К. К. Червона книга України – програма дій і охорони видів, що знаходяться під загрозою зникнення [Текст] : [є згадка й про Сумську область] / К. К. Карпенко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України . – Суми : Джерело, 2001. – С. 3-6.

Ковтун, В. А. Дикорастуча флора покритонасінних і вищих спорних рослин околиць Сум та її охорона [Текст] : [є інформація про рослини, занесені до Червоної книги України] / В. А. Ковтун // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада українського товариства охорони природи ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : [СумДПІ ім. А. С. Макаренка], 1994. – С. 48-53.

Межжерін, С. Що таке сучасна Червона книга [Текст] / С. Межжерін // Біологія і хімія в сучасній школі. – 2012. – № 4. – С. 35-39.

Мосякін, С. Л. Рослини України у світовому Червоному списку [Текст] / С. Л. Мосякін // Український ботанічний журнал. – 1999. – Т. 56, № 1. – С. 79-89.

Перевозчикова, Н. М. Міжнародні Червоні книги [Текст] : [рослини, занесені до Червоного списку Міжнародного союзу охорони природи] / Н. М. Перевозчикова, Г. Ю. Свириденко // Біологія. – 2010. – № 29. – Вкладка.

Перегрим, М. М. Репрезентивність цибулинних і бульбоцибулинних видів рослин природної флори України в охоронних списках різних рівнів [Текст] / М. М. Перегрим // Український ботанічний журнал. – 2012. – Т. 69, № 6. – С. 832-846.

Перелік видів судинних рослин і тварин Сумської області, занесених до Червоної книги України [Текст] : [судинні рослини, тварини, птахи, плазуни, риби, круглороті, кільчасті черви, ракоподібні,

комахи : додаток] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 185-187.

Перелік видів судинних рослин і тварин, що підлягають особливій охороні на території Сумської [Текст] : [додаток] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 187-189.

Перелік видів судинних рослин та тварин Сумської області, занесених до Європейського Червоного списку [Текст] : [судинні рослини, тварини, птахи, молюски, круглороті, кільчасті черви, комахи : додатки] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 184.

Рослини, занесені до Червоної книга України, що виявлені на території Сумської області [Текст] / К. К. Карпенко [та ін.] // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України. – С. 7-43.

Рослини, занесені до Червоної книга України, що виявлені на території Сумської області [Текст] / К. К. Карпенко [та ін.] // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України. – С. 7-43.

Стан охорони видів рослин, занесених до Червоних книг, у Канівському державному заповіднику [Текст] / В. М. Любченко, Л. В. Бакалина, Ю. О. Войтюк, В. Л. Шевчик // Український ботанічний журнал. – 1993. – № 1. – С. 79-84.

Стефаров, П. Чилім, рогулька, водяний горіх... [Текст] : [сигнали Червоної книги; Придеснянські луки] / П. Стефаров // Сумщина. – 2010. – № 86/87, 30 липня. – С. 5.

Трошин, О. Електронна Червона книга рідкісних видів рослин Луганської області [Текст] : на прикладі Лутугинського району / О. Трошин // Інформатика. – 2007. – № 31/32, серпень. – С. 42-45.

Україна. Про внесення змін до статті 4 Закону України «Про Червону книгу України» щодо посилення охорони рідкісних видів тварин і рослин [Текст] : закон від 05.07.12 р., № 5072-VI / Україна // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 28, 12 липня. – С. 1505.

Україна. Кабінет Міністрів. Про розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання) [Текст] : постанова від 07.11 12 р., № 1030 / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2012. – № 214, 21 листопада. – Вкладка.

10.2 Червона книга України: світ тварин і птахів

Акимушкин, И. И. Исчезающие животные (Красная книга) [Текст] / И. И. Акимушкин. – М. : Знание, 1976. – 96 с. – (Народный университет. Факультет «Человек и природа»).

Байрак, О. М. Атлас рідкісних і зникаючих рослин Полтавщини [Текст] / О. М. Байрак, Н. О. Стецюк ; Полтавське відділення українського ботанічного товариства, Полтавський державний педагогічний університет ім. В. Г. Короленка, Полтавська обласна президія українського товариства охорони природи. – Полтава : Верстка, 2005. – 248 с. : іл.

Заверуха, Б. В. Рослини Червоної книги [Текст] / Б. В. Заверуха, Ю. С. Шемшученко, В. І. Бабенко. – К. : Урожай, 1985. – 136 с. : іл.

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – 207 с.

Красная книга РСФСР [Текст] : животные / АН СССР, Главное управление охотничьего хозяйства и заповедников при Совете Министров РСФСР ; [сост.: В. А. Забродин, А. М. Колосов]. – М. : Россельхозиздат, 1985. – 455 с. : ил. – Библиогр. в конце разделов. – Предметный указатель: с. 449-453.

Красная книга СССР [Текст] : редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды растений и животных / гл. ред. кол.: А. М. Бородин

[и др.] ; Министерство сельского хозяйства СССР. – М. : Лесная промышленность, 1978. – 460 с.

Красная книга Якутской АССР [Текст] : редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды животных / АН СССР, Сибирское отделение, Якутский филиал, Институт биологии ; Ю. В. Ревин и др.] ; отв. ред. Н. Г. Соломонов. – Новосибирск : Наука, Сибирское отделение, 1987. – 90 с. : ил. – Библиогр.: с. 90-96. – Указатель русских и латинских названий животных: с. 97-99.

Кустанович, С. Д. Жар-птица из Красной книги [Текст] : обыкновенный фламинго / С. Д. Кустанович. – М. : Наука, 1986. – 80 с. – (Серия «Человек и окружающая среда»).

Пилипчук, О. Я. Тварини з Червоної книги [Текст] / О. Я. Пилипчук. – К. : Товариство «Знання» УРСР, 1986. – 49 с. : іл. – (Сер. 8, Нове в науці, техніці, виробництві ; № 13). – Бібліогр.: с. 49 (20 назв).

По сторінкам «Червоної книги УРСР»[Текст] : комахи, земноводні, плазуни. Вип. VII. – К. : Мистецтво УРСР, 1981. – 28 лист. з текст. на укр. мові.

По страницам Красной книги [Текст] : животные : энциклопедический справочник / Бел. СЭ. ; ред. кол.: И. П. Шамякин (гл. ред.) [и др.]. – Мн. : Бел. СЭ., 1987. – 359 с.

Сосновский, И. П. Редкие и исчезающие животные [Текст] : по страницам Красной книги СССР / И. П. Сосновский. – М. : Лесная промышленность, 1987. – 367 с. : ил.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – 103 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга шоста, ч. 1 : Рослини, занесені до Червоного списку Сумської області : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [авт. кол.: О. С. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал, І. В. Гончаренко]. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2004. – 119 с.

Страницы Красной книги [Текст] : научно-популярные очерки / кол. авт.: М. Л. Рева [и др.]. – 2-е изд., доп. – Донецк : Донбас, 1989. – 111 с. – (Охрана окружающей среды).

Тварини Червоної книги [Текст] / А. П. Федоренко [та ін.]. – К. : Урожай, 1990. – 208 с.

Тихонова, Г. Н. Учим беречь и охранять природу [Текст] : млекопитающие: насекомоядные, рукокрылые, грызуны в Красной книге РФ / Г. Н. Тихонова, Н. Ю. Феоктистова ; ред. Н. Г. Иванова. – М. : Чистые пруды, 2007. – 30 с. – (Б-ка «Первого сентября») (Серия «Биология» ; вып. 3 (15)).

Червона книга України. Тваринний світ [Текст] / Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, Національна АН України ; під заг. ред. члена-кореспондента Національної АН України І. А. Акімова. – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 623 с. : іл.

«Зелена книга України» – наш пріоритет і надія [Текст] / з Я. Дідухом розмову вела О. Сільченкова // Науковий світ. – 2003. – № 8. – С. 24-25.

Карпенко, К. К. Червона книга України – програма дій і охорони видів, що знаходяться під загрозою зникнення [Текст] : [є згадка й про Сумську область] / К. К. Карпенко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України . – Суми : Джерело, 2001. – С. 3-6.

Книш, М. П. Види безхребетних, тварин, занесені до Червоної книги України, що виявлені на території на території Сумської області [Текст] : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / М. П. Книш // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України. – Суми : Джерело, 2001. – С. 67-102.

Книш, М. П. Голуб-синяк COLUMBA OENAS LINNAEUS, 1758 (COLUMBIFORMES, COLUMBIDE) буде внесений у третє видання Червоної книги України [Текст] / М. П. Книш // Матеріали наукової конференції за підсумками науково-дослідної і науково-методичної роботи кафедр Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка у 2007 р. / [ред. кол.: Н. І. Кириленко, О. В. Багацька, В. С. Бугрій та ін.]. – Суми : [СумДПУ ім. А. С. Макаренка], 2008. – С. 231-232.

Книш, М. П. Обґрунтування включення голуба-синяка до нової редакції Червоної книги України [Текст] / М. П. Книш, В. А. Костюшин, Г. В. Фесенко // Екологія і раціональне природокористування : збірник наукових праць / МОН України, СумДПУ ім. А. С. Макаренка ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, В. О. Цикін, Н. Н. Чайченко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 103-108.

Книш, М. П. Хребетні тварини, що занесені до Червоної книги України [Текст] / М. П. Книш, Г. Г. Гаврись // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 98-115.

Кравченко, В. М. Безхребетні, тварини, занесені до Червоної книги України, які виявлені на території на території Сумської області [Текст] : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / В. М. Кравченко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України. – Суми : Джерело, 2001. – С. 52-67.

Лебедь, Е. А. Кулики Сумщини в международных и национальной Красных книгах [Текст] / Е. А. Лебедь // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 76-78.

Перелік видів судинних рослин та тварин Сумської області, занесених до Європейського Червоного списку [Текст] : [судинні

рослини, тварини, птахи, молюски, круглороті, кільчасті черви, комахи : додатки] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 184.

Перелік видів судинних рослин і тварин Сумської області, занесених до Червоної книги України [Текст] : [судинні рослини, тварини, птахи, плазуни, риби, круглороті, кільчасті черви, ракоподібні, комахи : додаток] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 185-187.

Перелік видів судинних рослин і тварин, що підлягають особливій охороні на території Сумської [Текст] : [додаток] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 187-189.

Поліщук, І. К. Стан популяцій «червонокнижних» видів ссавців у природному ядрі Біосферного заповідника «Асканія-Нова» [Текст] / І. К. Поліщук // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загороднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 59.

Україна. Про внесення змін до Закону України «Про Червону книгу України» щодо покращення охорони рідкісних видів тварин та рослин [Текст] : закон від 25.12.08 р., № 805-VI / Україна // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 19. – С. 667 ; Голос України. – 2009. – № 4/5, 15 січня. – С. 24.

Україна. Про внесення змін до статті 4 Закону України «Про Червону книгу України» щодо посилення охорони рідкісних видів тварин і рослин [Текст] : закон від 05.07.12 р., № 5072-VI / Україна // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 28, 12 липня. – С. 1505.

Україна. Кабінет Міністрів. Про розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання) [Текст] : постанова від 07.11 12 р., № 1030 / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2012. – № 214, 21 листопада. – Вкладка.

Фесенко, Г. Захистимо хижих птахів від голубників-агресорів! [Текст] / Г. Фесенко // Біологія і хімія в сучасній школі. – 2012. – № 5. – С. 46-47.

Фесенко, Г. Найвразливіші птахи Червоної книги [Текст] / Г. Фесенко // Біологія і хімія в сучасній школі. – 2013. – № 5. – С. 33-36.

10.3 Червона книга Сумщини

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – 207 с.

Матвиенко, М. Е. Очерки распространения и экологии птиц Сумской области (60-е годы XX столетия) [Текст] : монографія / М. Е. Матвиенко. – Сумы : Университетская книга, 2009. – 208 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – 103 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст] : Книга шоста, ч. 1 : Рослини, занесені до Червоного списку Сумської області : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [авт. кол.: О. С. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал, І. В. Гончаренко]. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2004. – 119 с.

Види рослин, занесені до Червоного списку Сумської області [Текст] : Відділ Плауноподібні ; Відділ Папоротеподібні ; Відділ Голонасінні ; Відділ Покритонасінні // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [авт. кол.: О. С. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал, І. В. Гончаренко]. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2004. – Книга шоста, ч. 1 : Рослини, занесені до Червоного списку Сумської області. – С. 9-41.

Види рослин, що занесені до Червоної книги України [Текст] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 39-51.

Вовченко, Е. Красная Книга Сумщины [Текст] : [особенности региональной охоты неизменно корректируются специальным Списком] / Е. Вовченко // Ваш шанс. – 2009. – № 34, 26 августа. – С. 14 А.

Європейського Червоного списку [Текст] : [судинні рослини, тварини, птахи, молюски, круглороті, кільчасті черви, комахи : додатки] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 184.

Зоологічні раритети Сумщини [Текст] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 87-118.

Карпенко, К. К. Гриби, занесені до Червоної книги України, що виявлені на території Сумської області [Текст] : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / К. К. Карпенко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України. – С. 43-52.

Карпенко, К. К. Червона книга України – програма дій і охорони видів, що знаходяться під загрозою зникнення [Текст] : [є згадка й про Сумську область] / К. К. Карпенко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України. – Суми : Джерело, 2001. – С. 3-6.

Книш, М. П. Види безхребетних, тварин, занесені до Червоної книги України, що виявлені на території на території Сумської області [Текст] : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / М. П. Книш // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської

області, занесені до Червоної книги України. – Суми : Джерело, 2001. – С. 67-102.

Книш, М. П. Види хребетних тварин, занесені до Червоної книги України, що виявлені на території Сумської області [Текст] / М. П. Книш // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України. – С. 67-99.

Книш, М. П. Хребетні тварини, що занесені до Червоної книги України [Текст] / М. П. Книш, Г. Г. Гаврись // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 98-115.

Ковтун, В. А. Дикорастуча флора покритонасінних і вищих спорних рослин околиць Сум та її охорона [Текст] : [є інформація про рослини, занесені до Червоної книги України] / В. А. Ковтун // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада українського товариства охорони природи ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : [СумДПІ ім. А. С. Макаренка], 1994. – С. 48-53.

Кравченко, В. М. Безхребетні, тварини, занесені до Червоної книги України, які виявлені на території на території Сумської області [Текст] : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / В. М. Кравченко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України. – Суми : Джерело, 2001. – С. 52-67.

Лебедь, Е. А. Кулики Сумщины в международных и национальной Красных книгах [Текст] / Е. А. Лебедь // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв,

Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 76-78.

Перелік видів судинних рослин і тварин Сумської області, занесених до Червоної книги України [Текст] : [судинні рослини, тварини, птахи, плазуни, риби, круглороті, кільчасті черви, ракоподібні, комахи : додаток] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 185-187.

Перелік видів судинних рослин і тварин Сумської області, занесених до Червоної книги України : [судинні рослини, тварини, птахи, плазуни, риби, круглороті, кільчасті черви, ракоподібні, комахи : додаток] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 185-187.

Перелік видів судинних рослин і тварин, що підлягають особливій охороні на території Сумської [Текст] : [додаток] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 187-189.

Перелік видів судинних рослин і тварин, що підлягають особливій охороні на території Сумської [Текст] : [додаток] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 187-189.

Перелік видів судинних рослин та тварин Сумської області, занесених до Європейського Червоного списку [Текст] : [судинні рослини, тварини, птахи, молюски, круглороті, кільчасті черви, комахи : додатки] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 184.

Показчик латинських назв рослин, занесених до Червоного списку Сумської області [Текст] // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [авт. кол.: О. С. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал, І. В. Гончаренко]. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2004. – Книга шоста, ч. 1 : Рослини, занесені до Червоного списку Сумської області. – С. 114-116.

Поляков, А. Красная книга Сумщины [Текст] / А. Поляков // Панорама. – 2008. – № 47, 19-26 ноября. – С. А 18.

Пявка, Г. І. Заповідні об'єкти Глухівщини [Текст] : [ландшафті заказники, ботанічні пам'ятники; рослини Червоної книги України, трьохсотрічний дуб, дослідження та фенологічні спостереження

Глухівського педагогічного інституту, на території якого ростуть реліктові рослини] / Г. І. Пявка // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 52-53.

Рослини, занесені до Червоної книга України, що виявлені на території Сумської області [Текст] / К. К. Карпенко [та ін.] // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), А. П. Вакал, М. П. Книш та ін.]. – Суми : Джерело, 2001. – Книга п'ята : Рослини, тварини та гриби Сумської області, занесені до Червоної книги України. – С. 7-43.

Рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України [Текст] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 53-54.

11. Заповідна справа в контексті стійкого розвитку

Астахов, В. В. Заповедная природа Липецкого края на рубеже тысячелетий [Текст] / В. В. Астахов [и др.]. – Липецк : ООО «Фото-Проф-ТАСС», 2000. – 119 с.

Борейко, В. Е. История заповедного дела в Украине [Текст] / В. Е. Борейко. – К., 1995. – 182 с.

Борейко, В. Е. Этика и менеджмент заповедного дела [Текст] / В. Е. Борейко. – К. : ЛОГОС, 2005. – 328 с. – (Охрана дикой природы ; вып. 53).

Бурдиян, Б. Г. Там, на нехоженных тропинках [Текст] : краеведческие очерки / Б. Г. Бурдиян. – Днепропетровск : Промінь, 1987. – 112 с.

В краю ландыша и азалии [Текст] : о природе Украинского Полесья / Г. К. Смык (рук. авт. кол.) [и др.]. – К. : Урожай, 1989. – 208 с.

Вейсберг, Б. С. От Десны до Ворсклы [Текст] : путеводитель / Б. С. Вейсберг, П. А. Нестеренко, П. А. Стефаров. – Х. : Прапор, 1986. – 127 с. : ил.

Давиденко, В. М. Заповідна справа [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. М. Давиденко. – Миколаїв : МФ НаУКМА, 2002. – 138 с.

Дежкин, В. В. В мире заповедной природы [Текст] / В. В. Дежкин. – М. : Советская Россия, 1989. – 256 с.

Емельянова, В. Г. Охрана заповедников, заказников, памятников природы [Текст] / В. Г. Емельянова. – М. : Юридическая литература, 1975. – 64 с.

Заповедная природа Донбасса [Текст] : [путеводитель] / [сост. А. З. Дидова]. – Донецк : Донбасс, 1987. – 167, [1] с. : ил.

Заповедными тропами [Текст] : пособие для учащихся / Т. А. Адольф [и др.] ; под ред. Т. А. Адольф. – М. : Просвещение, 1980. – 192 с.

Заповедными тропами [Текст] : пособие для учащихся / Т. А. Адольф [и др.]. – М. : Просвещение, 1980. – 192 с.

Збереження степів України [Текст] : матеріали Міжнародної наукової конференції «Збереження останніх залишків степової рослинності України шляхом заповідання та режиму її охорони». – К. : Академперіодика, 2002. – 163 с.

Кузьменко, Б. Т. Пришимье [Текст] / Б. Т. Кузьменко. – Алма-Ата : Кайнар, 1988. – 168 с.

Льнов, Ю. С. Тропы заповедные [Текст] / Ю. С. Льнов. – Л. : Гидрометеиздат, 1989. – 172 с. : ил.

Методичні рекомендації щодо проведення естетичної оцінки території з метою заповідання [Текст]. – К. : Еколого-культурний центр, 2003. – 27 с.

Наш друг – природа [Текст] : [про природні багатства Українських Карпат] : збірник / ред.-упоряд. Є. Д. Лозинський. – Ужгород : Карпати, 1976. – 214 с. : ил.

Онегов, А. С. Карельская тропка [Текст] : рассказы о природе / А. С. Онегов. – М. : Мысль, 1976. – 248 с. : ил.

Ошмарин, П. Г. Следы в природе [Текст] / П. Г. Ошмарин, Д. Г. Пикунов. – М. : Наука, 1990. – 296 с.

Панов, Л. С. Каменные могилы [Текст] : путеводитель / Л. С. Панов. – 2-е изд., испр. и доп. – Донецк : Донбас, 1981. – 19 с.

Підоплічко, І. Г. Заповідні скарби [Текст] / І. Г. Підоплічко, О. К. Ющенко. – К. : Радянська школа, 1976. – 142 с. : іл.

По заповідним місцях України [Текст]. – К. : Молодь, 1960. – 210 с. : іл.

Природа и природные процессы на территории Подмосковья [Текст] : сборник трудов / отв. ред.: Н. П. Матвеев [и др.]. – М. : Госпединститут, 1978. – 105 с.

Природа Хмельницької області [Текст] / под ред. К. И. Геренчука. – Львов : Вища школа, Издательство при Львовском университете, 1980. – 152 с.

Природоохоронні території України [Текст] / В. В. Качаловський [та ін.]. – К. : Урожай, 1983. – 176 с. : іл.

Проблемы инвентеризации живой и неживой природы в заповедниках. Проблемы заповедного дела [Текст] : сборник научных трудов. – М. : Наука, 1988. – 216 с.

Саппа, Н. Н. Харьковщина заповедная [Текст] : путеводитель / Н. Н. Саппа. – Х. : Прапор, 1987. – 118 с.

Справочник по заповедному делу [Текст] / под ред. А. М. Гродзинского. – К. : Урожай, 1988. – 168 с.

Стойко, С. М. Карпатам зеленіти вічно [Текст] / С. М. Стойко. – Ужгород : Карпати, 1977. – 175 с. : іл.

Україна. Про природно-заповідний фонд України [Текст] : закон : за станом на 9 грудня 2005 р. : офіційне видання Верховної Ради України / Україна. – К. : Парламентське видавництво, 2005. – 40 с. – (Закони України).

Це моя Україна. Природоохоронні території України [Текст] / [П. Гриник, І. Іваненко, Є. Ярова та ін. ; технічний редактор А. Лотоцький]. – [Львів] : Світло й Тінь, 2009. – 271 с. : іл.

Андрієнко, Т. Л. Напрямки розвитку заповідної справи в Україні [Текст] / Т. Л. Андрієнко // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 3-5.

Андрієнко, Т. Л. Програма перспективного розвитку заповідної справи в Україні [Текст] / Т. Л. Андрієнко, В. І. Олещенко // Український географічний журнал. – 1995 – № 1/2. – С. 64.

Біатов, А. П. Досвід накопичення наукових даних, адаптованих для візуалізації у ГІС, на територіях природно-заповідного фонду [Текст] : [ГІС – геоінформаційні системи] / А. П. Біатов, Н. О. Брусненцова // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загороднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 15.

Вервес, Г. Від кого залежить доля кримських заповідників [Текст] / Г. Вервес // Голос України. – 2011. – № 110, 18 червня. – С. 28.

Гетьман, В. Заповідне «Розточчя» – природна перлина України [Текст] : [смт. Івано-Франкове (давня назва Янів) Яворівського району Львівської області] / В. Гетьман // Науковий світ. – 2011. – № 8. – С. 13-14.

Гетьман, В. Заповідні землі прадавньої Кіммериди [Текст] / В. Гетьман // Науковий світ. – 2005. – № 7. – С. 24-25.

Гетьман, В. Заповідні перлини Тернопільщини [Текст] / В. Гетьман // Науковий світ. – 2009. – № 6. – С. 18-23.

Гетьман, В. Рекреаційні навантаження на ландшафти заповідних територій [Текст] / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2003. – № 41, листопад. – С. 7-11.

Годованюк, А. Й. Заповідність – як елемент охорони земель природно-заповідного фонду [Текст] / А. Й. Годованюк // Правове життя сучасної України: тези доповідей 10-ї ювілейної звітної наукової конференції професорсько-викладацького і аспірантського складу ОНЮА, (27–28 квітня 2007 р.) / МОН України, Одеська національна юридична академія; [відп. ред. Ю. М. Оборотов]. – Одеса: Фенікс, 2007. – С. 417-419.

Гудзевич, А. Природозаповідна Україна: історія, сучасний стан, перспективи [Текст] / А. Гудзевич, В. Любченко // Географія та основи економіки в школі. – 1999. – № 4. – С. 3-6.

Гусев, А. А. Проблема малых заповедных территорий [Текст] / А. А. Гусев, А. Д. Покаржевский // Природа. – 1983. – № 8. – С. 53.

Загороднюк, І. Базові поняття і терміни у галузі вивчення та охорони теріофауни на заповідних територіях та поза ними [Текст] / І. Загороднюк // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців: матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару: інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник»; [упоряд.: І. Загороднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань: [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 11.

Заповідні території Кіровоградської області [Текст] // Біологія. – 2009. – № 12, квітень. – С. 12-13.

Золотухин, Н. И. Формирование сети заповедных участков в Курской и Белгородской областях [Текст] / Н. И. Золотухин, Н. А. Малешин // Заповідна справа на Сумщині: тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми: СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 19-21.

Лісовенко, М. Таємничий аромат євшан-зілля [Текст]: [заповідні землі Донеччини] / М. Лісовенко // Урядовий кур'єр. – 2006. – № 108, 10 червня. – С. 10.

Мовчан, В. В. Витоки природоохоронної справи на Полтавщині [Текст] / В. В. Мовчан // Наукові записки Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки, молоді та спорту, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка ; [ред. кол. : Б. М. Нешатаєв, А. О. Корнус, М. О. Барановський та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2012. – Вип. 3 : Географічні науки. – С. 121-124.

Карамушка, В. Упровадження Україною загальноєвропейської стратегії збереження біологічного і ландшафтного різноманіття: інформаційна підтримка та екологічна освіта [Текст] / В. Карамушка // Освіта і управління. – 2004. – № 3/4. – С. 37-47.

Князев, Ю. П. Экорегионы высокого уровня биологического разнообразия в списке Всемирного наследия ЮНЕСКО [Текст] / Ю. П. Князев // Биология в школе. – 2012. – № 7. – С. 3-10.

Овчаров, А. Заповедные территории, как центры очаговости природно-очаговых экосистем [Текст] / А. Овчаров, И. Евстафьев // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загароднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 57.

Озорнов, Л. Начальник оперативной группы [Текст] : [об охране заповедников и заповедных территорий от браконьеров] / Л. Озорнов // Дружба народов. – 1978. – № 7. – С. 212-232.

Орлова, Л. Д. Про заповідання нових територій на Полтавщині [Текст] / Л. Д. Орлова, Р. В. Ганжа // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 17-19.

Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду Сумської області (по районам) [Текст] : [додаток] // Заповідні скарби

Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 190-191.

Польський, Б. М. Знання учнями типів територій, що підлягають особливій охороні, – важлива умова успіху заповідної справи [Текст] / Б. М. Польський, О. М. Поречина // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 28-30.

Проблеми режиму заповідних територій [Текст] : [бесіда за круглим столом редколегії «Українського ботанічного журналу» : виступи] // Український ботанічний журнал. – 1990. – Т. 47, № 6. – С. 61-76.

Пуговиця, М. «Нащадкам маємо залишити рідкісні види флори і фауни» [Текст] : бесіда з директором Департаменту заповідної справи Міністерства екології та природних ресурсів В. Канцураком / М. Пуговиця // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 205, 4 листопада. – С. 7.

Свирида, Р. Заповідний край і Чорнобиль [Текст] / Р. Свирида // Дивослово. – 2000. – № 4. – С. 29-33.

Соколов, В. Е. Проблемы заповедного дела [Текст] / В. Е. Соколов // Природа. – 1983. – № 8. – С. 32-33.

Сюткін, С. І. Заповідна справа в контексті стійкого розвитку [Текст] / С. І. Сюткін // Проблеми збереження ландшафтного, ценотичного та видового басейну Дніпра : збірник наукових праць. – Суми : СумДПУ, 2003. – С. 107-109.

Сюткін, С. І. Територіальна структура природокористування Сумської області [Текст] / С. І. Сюткін, В. Б. Опеньок // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 30-33.

Черненко, І. До історії природних заповідників України [Текст] / І. Черненко // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2001. – № 48, грудень. – С. 4-5.

Шевченко, Л. До 100-річчя заповідної справи в Україні [Текст] / Л. Шевченко, О. Ющенко // Український географічний журнал. – 1997. – № 4. – С. 65-69.

12. Світ заповідної природи на Сумщині

Вакалівщина [Текст]: до 30-річчя біологічного стаціонару Сумського педінституту: збірник наукових праць / відповідальний редактор: М. П. Книш [та ін.]. – Суми, 1998. – 240 с.

Вакалівщина [Текст]: до 40-річчя біологічного стаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка : [збірник наукових праць] / [ред. кол.: А. П. Вакал, Ю. Г. Вєрвєс, Є. О. Лебідь]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – 159 с.

Вейсберг, Б. С. От Десны до Ворсклы [Текст]: путеводитель / Б. С. Вейсберг, П. А. Нестеренко, П. А. Стефаров. – Х. : Прапор, 1986. – 127 с. : ил.

Заповідна справа на Сумщині [Текст]: тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : [СумДПІ ім. А. С. Макаренка], 1994. – 96 с.

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – 207 с.

Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині [Текст]. Книга третя : Природно-заповідний фонд області : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – 117 с.

Бойко, Н. Ф. Природно-заповідний фонд області як місце організації та проведення дослідницької роботи учнівської молоді

[Текст] / Н. Ф. Бойко // Розвиток творчих здібностей дітей та учнівської молоді в процесі пошуково-дослідницької діяльності в позашкільному навчально-виховному просторі: компетентнісний підхід, еколого-натуралістичний аспект : методичний посібник / [упоряд.: Л. М. Бондар, Н. В. Перепелиця, Н. Ю. Сидоренко та ін.]. – Суми : Університетська книга, 2010. – С. 213-217.

Вакал, А. П. Рослинність Піщанського та Могрицького лісництв Сумського лісгоспу [Текст] / А. П. Вакал, К. К. Карпенко // Вакалівщина : до 40-річчя біологічного стаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка : [збірник наукових праць] / [ред. кол.: А. П. Вакал, Ю. Г. Вервес, Є. О. Лебідь]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 18-28.

Гагіна, Е. Мухопадово чудо [Текст] : [Шкуратовка – зелена жемчужина Сумщини] / Е. Гагіна // Ваш шанс. – 2008. – № 43, 22 октября. – С. 18 А.

Зайцев, Д. К. Економіка природокористування і природно-заповідний фонд Сумської області заповідної справи в Україні [Текст] / Д. К. Зайцев // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 5-8.

Зайцев, Д. К. Краю мій, Сумщино! [Текст] / Д. К. Зайцев // Заповідні скарби Сумщини. – Суми : Джерело, 2001. – С. 5-6.

Зайцев, Д. К. Стан і перспективи розвитку природно-заповідного фонду Сумської області [Текст] / Д. К. Зайцев // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 3-8.

Закорко, Н. Г. Басівський парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [Текст] / Н. Г. Закорко, В. П. Суряднова, К. Д. Гончарова // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.),

М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 73-74.

Заповідна мережа Сумщини [Текст] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 119-175.

Злобін, Ю. А. Стан і критерії оцінки природно-заповідного фонду Сумської області [Текст] / Ю. А. Злобін, С. М. Панченко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 8-12.

Злобін, Ю. А. Стан природного середовища області [Текст] / Ю. А. Злобін // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 13-17.

Ігнатенко, В. А. Лісові заповідні урочища Сумщини [Текст] / В. А. Ігнатенко, І. І. Кураш // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 55-60.

Історія досліджень макроміцетів заповідних територій Сумської області [Текст]. Розділ 3 // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 42-44.

Карпенко, К. Заповідна мережа [Текст] : [Сумщина] / К. Карпенко // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2008. – № 6/8, лютий. – С. 34-35. – Тематичний випуск.

Карпенко, К. К. Дослідники природи Сумщини [Текст] / К. К. Карпенко, М. П. Книш, А. О. Корнус // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 19-27.

Карпенко, К. К. Матеріали до розширення заповідних територій у Сумському районі Сумської області [Текст] / К. К. Карпенко, Книш М. П., А. П. Вакал // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього

природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 25-26.

Карпенко, К. К. Основні завдання та шляхи охорони грибів на території Сумської області [Текст] / К. К. Карпенко // Заповідна справа на Сумщині: тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 73-75.

Карпенко, К. К. Раритетні види судинних рослин басейну р. Сула на Сумщині [Текст] / К. К. Карпенко, О. С. Родінка, А. П. Вакал // Природничі науки: збірник наукових праць / М-во освіти і науки, молоді та спорту ; [за ред. Є. О. Лебідя]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. – С. 37-42.

Крейденков, Г. П. Існуючі та перспективні геологічні заповідні об'єкти Сумщини [Текст] / Г. П. Крейденков, В. В. Чайка // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині: (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя: Природно-заповідний фонд області. – С. 48-55.

Кураш, І. І. Природно-заповідний фонд Сумської області [Текст] / І. І. Кураш // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині: (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя: Природно-заповідний фонд області. – С. 18-32.

Макроміцети заповідних територій Сумської області [Текст]. Розділ 5 // Макроміцети заповідних територій Сумської області: монографія / К. К. Карпенко; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 47-76.

Матеріали до історії створення природно-заповідних об'єктів на Сумщині [Текст]: (1992–2000) / І. І. Кураш [та ін.] // Матеріали шостої Сумської наукової історико-краєзнавчої конференції / МОН України, Управління освіти і науки Сумської області адміністрації; [ред. кол.:

В. В. Турков, А. В. Гончаренко, Г. І. Корогод та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2005. – С. 177-183.

Нешатаев, Б. Н. Ландшафтный подход к оптимизации заповедного фонда Сумского Приднестровья [Текст] / Б. Н. Нешатаев // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 10-12.

Об'єкти та методика досліджень [Текст]. Розділ 4 // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 45-46.

Панасовський, Ю. В. Збереження генофонду в умовах заповідника: економічні аспекти регулювання [Текст] / Ю. В. Панасовський // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: О. Ф. Балацький (гол. ред.), В. О. Лук'янихін, О. О. Тітаренко, К. К. Карпенко та ін.]. – Суми : Джерело, 2000. – Книга четверта : Економіка і охорона природи – ресурсо-енергозбереження. – С. 80-91.

Перелік об'єктів природно-заповідного фонду Сумської області, які згадуються у тексті [Текст] : [державні національні заповідники, національні природні парки, заказники загальнодержавного значення, регіональні ландшафтні парки, заказники місцевого значення, заповідні урочища, пам'ятки природи місцевого значення] // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [авт. кол.: О. С. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал, І. В. Гончаренко]. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2004. – Книга шоста, ч. 1 : Рослини, занесені до Червоного списку Сумської області. – С. 116-118.

Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду по районах Сумської області за станом на 01.03.1999 р. [Текст] // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш,

Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 99-115.

Природно-заповідний фонд Сумської області [Текст]. Розділ 2 // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : П П Вінниченко М. Д., 2011. – С. 15-41.

Пявка, Г. І. Заповідні об'єкти Глухівщини [Текст] : [ландшафти заказники, ботанічні пам'ятники; рослини Червоної книги України, трьохсотрічний дуб, дослідження та фенологічні спостереження Глухівського педагогічного інституту, на території якого ростуть реліктові рослини] / Г. І. Пявка // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПП ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 52-53.

Роль у природі, господарське значення та охорона макроміцетів заповідних територій Сумської області [Текст]. Розділ 6 // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 104-108.

Состояние и основные направления развития природно-заповедного фонда Сумской области [Текст] / А. В. Климов [и др.] // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПП ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 8-10.

Черненко, В. В. Заповідна мережа області в майбутньому [Текст] / В. В. Черненко, І. І. Кураш // / Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 177-182.

Шульга, В. П. Ландшафтне різноманіття як основна складова природно-культурного середовища Сумської області [Текст] / В. П. Шульга // Наукові записки Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка : збірник наукових праць / [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, А. О. Корнус, В. О. Цикін та ін.]. – Суми : [СВС

Панасенко І. М., друк-ФОП Ляпощенко Л.Г.], 2010. – Вип. 1 : Географічні науки. – С. 78-81.

13. Заповідники світу: географія, стратегія, оптимізація

Ардамацкая, Т. Б. Черноморский заповедник [Текст] : краеведческий очерк / Т. Б. Ардамацкая [и др.]. – Симферополь : Таврия, 1976. – 80 с. : ил.

Астахов, В. В. Заповедная природа Липецкого края на рубеже тысячелетий [Текст] / В. В. Астахов [и др.]. – Липецк : ООО «Фото-Проф-ТАСС», 2000. – 119 с.

Астраханский заповедник [Текст] / [Д. В. Бондарев, Н. Н. Гаврилов, А. К. Горбунов и др.] ; под ред.: Г. А. Кривоносова, Г. В. Русакова. – М. : Агропромиздат, 1991. – 182, [2] с. : ил.

Банников, А. Г. Кавказский заповедник. Природные заповедники СССР [Текст] / А. Г. Банников, К. Ю. Голгофская, В. А. Котов. – М. : Знание, 1967. – 48 с. : ил. – (Новое в жизни, науке и технике. Сер. 13, Наука о земле).

Банников, А. Г. По заповедникам Советского Союза [Текст] / А. Г. Банников. – М. : Мысль, 1966. – 224 с. : ил.

Борейко, В. Е. Заповедники, заповедность и живородящий хаос [Текст] / В. Е. Борейко. – К. : [Логос], 2010. – 47 с. : ил. – (Охрана дикой природы).

Борисов, В. А. Охраняемые природные территории мира [Текст] : национальные парки, заповедники, резерваты / В. А. Борисов, Л. С. Белоусова, А. А. Винокуров. – М. : Агропромиздат, 1985. – 310 с.

Васильев, Н. Г. Заповедник «Кедровая падь» [Текст] / Н. Г. Васильев, С. С. Харкевич, Ю. Б. Шибнев. – М. : Лесная промышленность, 1984. – 197 с. : ил.

Воробьева, Ф. М. Тебердинский заповедник [Текст] / Ф. М. Воробьева [и др.]. – М. : Знание, 1970. – 48 с. : ил. – (Новое в жизни, науке и технике. Серия «Наука о земле»).

Горелова, Л. Н. Зачарованная долина. Путешествие по Северному Донцу [Текст] / Л. Н. Горелова, Т. В. Догадина, И. А. Кривицкий. – Х. : Прапор, 1990. – 118 с. : ил.

Экологический режим основных биогеоценозов [Текст] : Березинский биосферный заповедник / Е. Г. Петров [и др.]. – Мн. : Наука, 1988. – 160 с.

Емельянова, В. Г. Охрана заповедников, заказников, памятников природы [Текст] / В. Г. Емельянова. – М. : Юридическая литература, 1975. – 64 с.

Закатальский заповедник [Текст] / В. Д. Ганджиев, Х. М. Алекперов, М. Р. Эфендиев, Р. К. Мустафаева. – М. : Агропромиздат, 1985. – 184 с.

Заповедники Дальнего Востока СССР [Текст] / [отв. ред.: В. Е. Соколов, Е. Е. Сыроечковский]. – М. : Мысль, 1985. – 319 с.

Заповедники европейской части РСФСР [Текст] : [в 2 ч.] / [ред. кол.: В. Е. Соколов, Е. Е. Сыроечковский (ответственные редакторы) и др.]. – М. : Мысль, 1988 – (Заповедники СССР).

Заповедники нашей страны [Текст]. – М. : Знание, 1979. – 76 с. – (Народный университет. Факультет «Человек и природа ; № 3).

Заповедники СССР [Текст]. Т. 1. – М. : Госгеографиздат, 1951. – 454 с.

Заповедники СССР [Текст]. Т. 2. – М. : Госгеографиздат, 1951. – 386 с. : ил.

Заповедники СССР [Текст] : справочник / Н. Г. Васильев, Д. А. Горин, В. Л. Рашек и др. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Лесная промышленность, 1983. – 248 с. : ил.

Заповедники СССР [Текст] : справочник / Н. Г. Васильев, Д. А. Горин, В. Л. Рашек и др. ; под ред.: А. М. Бородина и Е. Е. Сыроечковского. – М. : Лесная промышленность, 1980. – 240 с.

Заповедники СССР. Заповедники Прибалтики и Белоруссии [Текст] / под общ. ред.: В. Е. Соколова, Е. Е. Сыроечковского ; отв. ред.: В. Е. Соколов [и др.]. – М. : Мысль, 1989. – 317 с.

Заповедники СССР. Заповедники Средней Азии и Казахстана [Текст] / под общ. ред.: В. Е. Соколова, Е. Е. Сыроечковского. – М. : Мысль, 1990. – 399 с. : ил.

Заповедники СССР. Заповедники Украины и Молдавии [Текст] / отв. ред.: В. Е. Соколов, Е. Е. Сыроечковский. – М. : Мысль, 1987. – 271 с.

Заповедными тропами [Текст] / под ред.: Т. А. Адольф, М. И. Давыдовой. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Просвещение, 1988. – 191 с.

Заповедными тропами [Текст] : пособие для учащихся / Т. А. Адольф [и др.]. – М. : Просвещение, 1980. – 192 с.

Краснитский, А. М. Проблемы заповедного дела [Текст] / А. М. Краснитский. – М. : Лесная промышленность, 1983. – 191 с.

Куреков, А. Н. Охрана природы [Текст] : заповедники Белоруссии / А. Н. Куреков. – Мн. : Беларусь, 1987. – 63 с.

Лазовский заповедник [Текст] / В. И. Животченко [и др.]. – М. : Агропромиздат, 1989. – 206 с.

Льнов, Ю. С. Тропы заповедные [Текст] / Ю. С. Льнов. – Л. : Гидрометеиздат, 1989. – 172 с. : ил.

Макаров, В. Н. Заповедники СССР [Текст] / В. Н. Макаров ; под ред. проф. С. С. Турова. – М. : Сельхозгиз, 1940. – 157 с.

Мариковский, П. И. В Таласской Алатау [Текст] : [об одном из старейших и мало известном заповеднике Аксу-Джабаглы]. – М. : Сельхозгиз, 1940. – 182 с. : ил. – (Рассказы о природе).

Методичні рекомендації щодо проведення естетичної оцінки території з метою заповідання [Текст]. – К. : Еколого-культурний центр, 2003. – 27 с.

Миняев, Н. А. Флора Центрально-лесного государственного заповедника [Текст] / Н. А. Миняев, Г. Ю. Конечная. – Л. : Наука, 1976. – 104 с. : ил. – (АН СССР, Ботанический институт им. В. Л. Комарова).

Огульчанский, А. Я. Заповедники Приазовья [Текст] : путеводитель / А. Я. Огульчанский. – Днепропетровск : Промінь, 1978. – 64 с. : ил. – Перед загл. авт.: Огульчанский А. Я., Иванченко А. В., Федоренко И. Я.

Опыт работы и задачи заповедников СССР [Текст] / ред. кол.: И. П. Герасимов [и др.]. – М. : Наука, 1979. – 198 с. – (АН СССР, Институт географии).

Оленич-Гненеко, А. В горах Кавказа : [о Кавказском заповеднике] / А. Оленич-Гненеко. – М. : Советский писатель, 1955. – 295 с.

Проблемы инвентеризации живой и неживой природы в заповедниках. Проблемы заповедного дела [Текст] : сборник научных трудов. – М. : Наука, 1988. – 216 с.

Рустамов, А. К. Природные заповедники СССР [Текст] : (Весесоюзный орнитологический Красноводский заповедник) / А. К. Рустамов, В. И. Васильев. – М. : Знание, 1976. – 46 с. – (Новое в жизни, науке, технике. Серия «Наука о земле» ; № 11).

Северо-Осетинский заповедник [Текст] / авт. кол.: А. М. Шалыбков [и др.]. – М. : Агропромиздат, 1988. – 191 с.

Справочник по заповедному делу [Текст] / под ред. А. М. Гродзинского. – К. : Урожай, 1988. – 168 с.

Труды Кавказского государственного заповедника [Текст]. Вып. 4. – Майкоп : Адыгейское областное книжное издательство, 1958. – 224 с. – (Совет Министров СССР ; Главное управление охотничьего хозяйства и заповедников).

Труды Центрально-Черноземного государственного заповедника [Текст]. Вып. 3. – Курск : Книжное издательство, 1955. – 296 с. – (Главное управление по заповедникам и охотничьему хозяйств Министерства сельского хозяйства СССР).

Шалыбков, А. М. Природные заказники [Текст] : справочник / А. М. Шалыбков, К. В. Сторчевой. – М. : Агропромиздат, 1985. – 208 с.

Штильмарк, Ф. Р. Заповедники и заказники [Текст] / Ф. Р. Штильмарк. – М. : Физкультура и спорт, 1984. – 144 с.

Бекегг, Ф. Біосферний заповідник у Каталонських горах [Текст] / Ф. Бекегг // Географія та основи економіки в школі. – 1997. – № 1. – С. 52.

Белая, Г. А. Новые виды для флоры Уссурийского заповедника [Текст] / Г. А. Белая // Ботанический журнал. – 1983. – Т. 68, № 10. – С. 1426-1427.

Бойко, В. Заповідниками Південно-Африканської Республіки [Текст] / В. Бойко // Географія та основи економіки в школі. – 2003. – № 2. – С. 43-47.

Бондарев, Д. В. Астраханский заповедник им. В. И. Ленина [Текст] / Д. В. Бондарев // Биология в школе. – 1980. – № 2. – С. 75-78.

Виноградов, В. В. Старейший заповедник страны [Текст] : [Астраханский заповедник им. В. И. Ленина] / Д. В. Бондарев // Биология в школе. – 1980. – № 10. – С. 41-49.

Волков, О. Эхо гор [Текст] : [о Кавказском заповеднике] / О. Волков // Москва. – 1976. – № 8. – С. 162-170.

Гильмутдинов, К. Г. Волжко-Канский Государственный заповедник [Текст] : (к 25-летию со дня основания) / К. Г. Гильмутдинов // Человек и стихия. – Л. : Гидрометеиздат. – 1984. – С. 25-27.

Долуханов, А. Г. О заповедниках в связи с проблемой охраны растительного мира горных стран [Текст] / А. Г. Долуханов // Ботанический журнал. – 1980. – Т. 65, № 7. – С. 1037-1040.

Ена, А. В. Карадагский заповедник [Текст] / А. В. Ена, В. Н. Дубонос // Природа. – 1982. – № 9. – С. 80-87.

Иванов, И. Тихие берега [Текст] : [о Березинском биосферном заповеднике; Белоруссия] / И. Иванов // Вокруг света. – 1983. – № 8. – С. 13-16.

Каштальян, А. П. Территориальное распределение *Myodens glareolus* и *Sylviaetus flavicollis* в припоймающей дубраве Березинского заповедника [Текст] : [Березинский заповедник находится на территории Белоруссии] / А. П. Каштальян // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару :

інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загороднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 56.

Кудрин, С. Г. Дополнение к флоре сосудистых растений Хинганского государственного заповедника [Текст] / С. Г. Кудрин, В. В. Якубов // Ботанический журнал. – 1995. – Т. 80, № 9. – С. 121-126.

Макарова, О. А. Лапландский государственный заповедник [Текст] : / О. А. Макарова // Человек и стихия. – Л. : Гидрометеиздат. – 1984. – С. 18-20.

Марков, С. «Место встречи Волги и Каспия-моря» [Текст] : [об Астраханском заповеднике : очерки] / С. Марков // Юность. – 1986. – № 9. – С. 86-92.

Матюшкин, Е. Н. Международные приграничные заповедники [Текст] / Е. Н. Матюшкин, Ю. В. Шибаев // Природа. – 1992. – № 1. – С. 34-42.

Мельникова, А. Б. Новые и редкие для Среднего Амура виды из Большехехцирского государственного заповедника [Текст] : [об Астраханском заповеднике : очерки] / А. Б. Мельникова // Ботанический журнал. – 1986. – Т. 71, № 10. – С. 1409-1412.

Моложавенко, В. Остров отшельника [Текст] : [о заповеднике на острове Арал-Пайгамбар] / В. Моложавенко // Вокруг света. – 1979. – № 9. – С. 34-38.

О создании Оренбургского степного заповедника [Текст] / А. С. Хоментовский, А. А. Чибилев, З. Н. Рябинина, В. В. Баканин // География и природные ресурсы. – 1980. – № 4. – С. 84-90.

Овчаров, А. Заповедные территории, как центры очаговости природно-очаговых экосистем [Текст] / А. Овчаров, И. Евстафьев // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загороднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 57.

Паакспуу, В. М. Матсалуский государственный заповедник [Текст] / В. М. Паакспуу, Е. Э. Шергалин // Биология в школе. – 1984. – № 5. – С. 15-18.

Парфенов, В. И. Березинский биосферный заповедник [Текст] : [Белоруссия] / В. И. Парфенов // Природа. – 1983. – № 6. – С. 2-11.

Пастер, Я. А. Нижнесвирский заповедник [Текст] / Я. А. Пастер // Биология в школе. – 1990. – № 3. – С. 13.

Печенюк, Е. В. Редкие водные растения Хоперского государственного заповедника [Текст] / Е. В. Печенюк // Ботанический журнал. – 1982. – Т. 67, № 5. – С. 647-651.

Попалдин, В. П. Лапландский государственный заповедник [Текст] / В. П. Попальдин, В. А. Стахеев // Человек и стихия. – Л. : Гидрометеоздат. – 1984. – С. 28-30.

Рыжиков, А. Ночь бледного дрозда [Текст] : [о Центальносибирском заповеднике, Краснодарский край] / А. Рыжиков // Вокруг света. – 1986. – № 12. – С. 12-15.

Рыжков, О. В. Изменение состава лесов Центрально-Черноземного заповедника за текущее столетие [Текст] / О. В. Рыжков, Г. А. Рыжкова // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 71-73.

Рыжков, О. В. К характеристике биоморфологического разнообразия порослевого дуба в Центрально-Черноземном заповеднике [Текст] / О. В. Рыжков // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 59-61.

Сыроечковский, Е. Е. Биосферные заповедники [Текст] / Е. Е. Сыроечковский, Э. В. Рогачева // Биология в школе. – 1983. – № 4. – С. 8-13.

Создать Джугджурский заповедник [Текст] / С. С. Харкевич, Ю. И. Манько, Н. Г. Васильев, В. И. Животченко // Природа. – 1983. – № 4. – С. 35-43.

Таран, А. А. Новые виды сосудистых растений для Лазовского государственного заповедника (Приморский край) [Текст] / А. А. Таран // Ботанический журнал. – 1987. – Т. 72, № 12. – С. 1673-1678.

Церцек, Н. Ф. Биосферные заповедники России [Текст] / Н. Ф. Церцек // Биология в школе. – 2006. – № 3. – С. 41-44.

Чупахин, В. М. Сары-Челекский биосферный заповедник [Текст] : [Ош. обл.] / В. М. Чупахин, К. Д. Зыков, В. В. Криницкий // Природа. – 1987. – № 12. – С. 48-55.

Шенталинский, В. Биосферные заповедники России [Текст] / В. Шенталинский // Природа и человек. – 1987. – № 3. – С. 42-46.

14. Заповідники, заказники, урочища України – осередки природного різноманіття

Андриенко, Т. Л. Полесский государственный заповедник. Растительный мир [Текст] / Т. Л. Андриенко, С. Ю. Попович, Ю. Р. Шеляг-Сосонко ; АН УССР, Институт ботаники им. Н. Г. Холодного. – К. : Наукова думка, 1986. – 205 с. : ил.

Аскания-Нова. Степной заповедник Украины [Текст] : сборник статей / под ред.: М. Завадского, Б. Фортунатова. – М. : Госиздат, [19–?]. – 376 с.

Асканія-Нова [Текст] : фотоальбом / автор тексту і фотографій Р. Папик'ян. – К. : Мистецтво, 1978. – 10 с. : іл. – (На укр., рос., англ. мовах).

Белозоров, С. Т. Асканія-Нова [Текст] : посібник для керівників шкільних екскурсій / С. Т. Белозоров. – К. : Радянська школа, 1956. – 99 с. : іл.

Борейко, В. Е. История заповедного дела в Украине [Текст] / В. Е. Борейко. – К., 1995. – 182 с.

Бровкина, В. М. Аскания-Нова [Текст] : для учащихся средней школы / В. М. Бровкина. – М. : Учпедгиз РСФСР, [1956]. – 216 с. : ил.

Заповедная природа Донбасса [Текст] : [путеводитель] / [сост. А. З. Дидова]. – Донецк : Донбасс, 1987. – 167, [1] с. : ил.

Заповедники нашей страны [Текст] : законы природы. – М. : Знание, 1979. – 95 с. – (Факультет «Человек и природа»).

Заповедники СССР. Заповедники Украины и Молдавии [Текст] / отв. ред.: В. Е. Соколов, Е. Е. Сыроечковский. – М. : Мысль, 1987. – 271 с.

Канівський державний заповідник [Текст] : путівник / склали: В. П. Погребенник, В. Т. Гриновецький, М. П. Яценко, П. Г. Шищенко. – Дніпропетровськ : Промінь, 1987. – 79 с.

Косаревський, І. О. Софіївка [Текст] : короткий путівник. Вип. 7 / І. О. Косаревський. – К. : Будівельник, 1970. – 95 с. : іл.

Кремко, А. А. Заповедные места Николаевщины [Текст] : фотоочерк / А. А. Кремко. – Одесса : Маяк, 1985. – 79 с. : ил.

Лыпа, А. Л. Софиевка. Уманский государственный заповедник. (1796–1946) / под ред.: Н. Н. Гришко [Текст] / А. Л. Лыпа. – К. : АН УССР, 1948. – 109 с. : ил. – (АН УССР, Ботанический сад).

Луганский государственный заповедник. Растительный мир [Текст] / Е. Н. Кондратюк [и др.] ; АН УССР, Донецкий ботанический сад. – К. : Наукова думка, 1988. – 188 с.

Нікітін, Т. Г. ...І Стежки праслов'янська в'язь [Текст] : мандрівка по заповідних місцях Полтавщини / Т. Г. Нікітін. – Х. : Прапор, 1989. – 165 с. : іл.

Огульчанский, А. Я. Заповедники Приазовья [Текст] : путеводитель / А. Я. Огульчанский. – Днепропетровск : Промінь, 1978. – 64 с. : ил. – Перед загл. авт.: Огульчанский А. Я., Иванченко А. В., Федоренко И. Я.

Підоплічко, І. Г. Заповідні скарби [Текст] / І. Г. Підоплічко, О. К. Ющенко. – К. : Радянська школа, 1976. – 142 с. : іл.

По заповідним місцях України [Текст]. – К. : Молодь, 1960. – 210 с. : іл.

Природно-заповідний фонд УРСР [Текст] : реєстр-довідник заповідних об'єктів. – К. : Урожай, 1986. – 224 с.

Сады, парки и заповедники Украинской ССР [Текст] : Заповедная природа ; Преобразованный ландшафт ; Садово-парковое искусство / И. Д. Родичкин [и др.]. – К. : Будівельник, 1985. – 160 с. : ил.

Саппа, Н. Н. Харьковщина заповедная [Текст] : путеводитель / Н. Н. Саппа. – Х. : Прапор, 1987. – 118 с.

Смиронов, И. В. Аскания-Нова [Текст] / И. В. Смирнов. – К. : Реклама, 1977. – 78 с. – (На рус., англ., франц., нем. языках).

Треус, В. Д. Заповідник «Асканія-Нова» [Текст] / В. Д. Треус. – К. : Урожай, 1968. – 52 с. : іл.

Шеляг, Ю. Р. Ялтинский горно-лесной заповедник [Текст] : ботанико-географический очерк / Ю. Р. Шеляг, Я. П. Дидух. – К. : Наукова думка, 1980. – 184 с.

Ющенко, О. К. Заповідники УРСР [Текст] / О. К. Ющенко. – К. : Радянська школа, 1985. – 76 с.

Андриенко, Т. Л. Полесский заповедник [Текст] Т. Л. Андриенко // Природа. – 1988. – № 1. – С. 34-46.

Асканія-Нова – одне з природних чудес України [Текст] // Сумщина. – 2013. – № 14, 10 квітня. – С. 26.

Бахтіарова, Л. І. Еколого-освітня робота в Чорноморському біосферному заповіднику [Текст] / Л. І. Бахтіарова // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загароднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 14.

Биосферные заповедники: цели и проблемы [Текст] / В. Е. Соколов, Ю. Г. Пузаченко, П. Д. Гунин, К. Д. Зыков // Природа. – 1988. – № 1. – С. 34-46.

Борейко, В. С. Розгром заповідників в Україні: за матеріалами раніше закритих архівів [Текст] / В. Борейко // Рідна природа. – 1992. – № 4. – С. 47.

Бумар, Г. Заповідник на Поліссі [Текст]: [про Поліський природний заповідник, його флору і фауну] / Г. Бумар // Краєзнавство та шкільний туризм. – 1997. – № 8. – С. 5.

Бухтіярова, Л. М. Нові та рідкісні діатомові водорості (Bacillariophyta) у заповідниках Гірського Криму [Текст] / Л. М. Бухтіярова // Український ботанічний журнал. – 1991. – Т. 48, № 1. – С. 87-90.

В урочищі «Образ» [Текст]: [про мальовниче урочище «Образ», що знаходиться в Краснопільському районі] // Сумщина. – 2012. – № 8/9, 21 січня. – С. 5.

Вервес, Г. Від кого залежить доля кримських заповідників [Текст] / Г. Вервес // Голос України. – 2011. – № 110, 18 червня. – С. 28.

Ветрова, З. І. Евгленофітові водорості заповідника «Асканія-Нова» [Текст] / З. І. Ветрова // Український ботанічний журнал. – 1993. – № 1. – С. 49-52.

Ветрова, З. І. Сучасний стан вивченості альгофлори заповідних територій України [Текст] / З. І. Ветрова, С. А. Блейх // Український ботанічний журнал. – 1993. – № 1. – С. 65-78.

Вірченко, В. М. Мохоподібні Канівського природного заповідника [Текст] / В. М. Вірченко, В. М. Любченко // Український ботанічний журнал. – 1996. – № 3. – С. 264-274.

Власенко, І. Пуща – не зона запустіння [Текст]: [про заповідник «Чорнобильська Пуща»] / І. Власенко // Урядовий кур'єр. – 2006. – № 131, 18 липня. – С. 13.

Всі дороги ведуть у Медобори [Текст]: заповідні місця: [Тернопільщина] // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 113, 23 червня. – С. 8.

Гавриленко, В. С. У поєднанні з природою справа людини живе вічно [Текст]: 150-річчя від дня народження Ф. Е. Фальц-Фейна, засновника Біосферного заповідника «Асканія-Нова / В. С. Гавриленко, Н. Ю. Дрогобич // Вісник Національної академії наук України. – 2013. – № 4. – С. 76-85.

Гадач, Е. Нотатки про флору і рослинність ботанічного резерву «Стінка» (біосферний заповідник «Східні Карпати» [Текст] / Е. Гадач, С. М. Стойко, Л. О. Тарасевич // Ботанічний журнал. – 1996. – Т. 53, № 1/2. – С. 105-111.

Галичук, О. В. Урочище Терношори [Текст] / О. В. Галичук // Географія та економіка в сучасній школі. – 2013. – № 4. – С. 39-42.

Гетьман, В. Біосферний заповідник «Асканія-Нова» [Текст] / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. – 2009. – № 4. – С. 31-35.

Гетьман, В. Грегочуть греготи в Карпатах [Текст]: природний заповідник «Горгани» / В. Гетьман // Науковий світ. – 2009. – № 12. – С. 18-20.

Гетьман, В. Заповідна, Фальц-Фейнова, «Асканія-Нова» [Текст] / В. Гетьман // Науковий світ. – 2009. – № 3. – С. 26-29.

Гетьман, В. Заповідне «Розточчя» – природна перлина України [Текст] / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. – 2011. – № 5. – С. 46-47.

Гетьман, В. Заповідне «Розточчя» – природна перлина України [Текст]: [сmt Івано-Франкове (давня назва Янів) Яворівського району Львівської області] / В. Гетьман // Науковий світ. – 2011. – № 8. – С. 13-14.

Гетьман, В. Заповідні землі прадавньої Кіммериди [Текст] / В. Гетьман // Науковий світ. – 2005. – № 7. – С. 24-25.

Гетьман, В. Заповідні перлини Тернопільщини [Текст] / В. Гетьман // Науковий світ. – 2009. – № 6. – С. 18-23.

Гетьман, В. На межі з Брянськими лісами [Текст]: Національний природний парк «Деснянсько-Старогутський» створений 1999 р. і знаходиться в Середино-Будському районі Сумської області / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2011. – № 12, березень. – С. 11-13.

Гетьман, В. Національний природний парк Гуцульщина [Текст] / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. – 2008. – № 2. – С. 37-39.

Гетьман, В. Природний заповідник «Горгани» [Текст] / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. – 2010. – № 3. – С. 38-39.

Гетьман, В. Природний заповідник «Єланський степ» [Текст] / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. – 2011. – № 11/12. – С. 39-42.

Гетьман, В. Природний заповідник «Медобори» [Текст] / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2009. – № 16, квітень. – С. 12-15.

Гетьман, В. Рекреаційні навантаження на ландшафти заповідних територій [Текст] / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2003. – № 41, листопад. – С. 7-11.

Гетьман, В. Сьогодення проблем Канівського заповідника [Текст] / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2013. – № 12. – С. 6-8.

Гетьман, В. У степу широкім [Текст] : Український степовий природний заповідник / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2011. – № 20, травень. – С. 9-11.

Гетьман, В. І. Канівський природний заповідник [Текст] / В. І. Гетьман // Географія та економіка в сучасній школі. – 2012. – № 11/12. – С. 53-59.

Гетьман, В. І. Степові ландшафти колись і тепер [Текст] : у заповідному Хомутівському степу / В. І. Гетьман // Географія та економіка в сучасній школі. – 2013. – № 3. – С. 39-42.

Гетьман, В. І. Чорноморський біосферний заповідник [Текст] / В. І. Гетьман // Географія та економіка в сучасній школі. – 2012. – № 6. – С. 44-46.

Гільберг, Т. Подільські Товтри – одне із семи природних чудес України [Текст] / Т. Гільберг // Географія та основи економіки в школі. – 2009. – № 2. – С. 38-40.

Горб, К. Дніпровсько-Орільський природний заповідник [Текст] / К. Горб, А. Скоробогатов // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 1997. – № 36. – С. 8.

Демченко, Е. М. Грунтові водорості соснового лісу заказника «Лісники» [Текст] / Е. М. Демченко // Український ботанічний журнал. – 1996. – № 3. – С. 296-298.

Заповідні території Кіровоградської області [Текст] // Біологія. – 2009. – № 12, квітень. – С. 12-13.

Золотой век карпатських заповедников (1913–1940) [Текст]. Глава II // Борејко, В. Е. Белые пятна истории природоохраны. СССР. Россия, Украина. Сер.: История охраны природы. – Т. 2, № 7. – К., 1996. – С. 74-78.

Історія досліджень макроміцетів заповідних територій Сумської області [Текст]. Розділ 3 // Макроміцети заповідних територій Сумської області: монографія / К. К. Карпенко; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми: ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 42-44.

Кирей, В. Заповідники – від слова «заповідати»... [Текст]: [Черкащина] / В. Кирей // Урядовий кур'єр. – 2005. – № 196. – С. 7.

Козак, І. Перлина без обрамлення [Текст]: що заважає Подільським Товтрам стати коштовною окрасою України / І. Козак // Голос України. – 2010. – № 107, 12 червня. – С. 8.

Коломієць, І. В. Весняні види іржастих грибів заповідника «Медобори» [Текст] / І. В. Коломієць // Український ботанічний журнал. – 1996. – Т. 53, № 1/2. – С. 143-146.

Коломієць, І. В. Іржасті гриби заповідника «Медобори» [Текст] / І. В. Коломієць, І. Дудка, Ю. Тихоненко // Український ботанічний журнал. – 1996. – № 3. – С. 201-207.

Кондратюк, С. Я. Лишайники заповідника «Медобори» [Текст] / С. Я. Кондратюк // Український ботанічний журнал. – 1995. – № 1. – С. 141-145.

Краснікова, Л. Хомутовський степ [Текст]: [має статус заповідника місцевого значення з 1926 року] / Л. Краснікова // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2006. – № 18, травень. – С. 19-20.

Лагановський, Л. Де бродить хитра рись [Текст]: [про Черемський природний заповідник, утворений в 2001 році] / Л. Лагановський // Урядовий кур'єр. – 2005. – № 236. – С. 12.

Леонов, В. Потьмяніла перлина. Чи доживе до III тисячоліття біосферний заповідник «Асканія-Нова» [Текст] / В. Леонов // Ранок. – 1996. – № 1. – С. 21-23.

Лісовенко, М. Таємничий аромат євшан-зілля [Текст]: [заповідні землі Донецчини] / М. Лісовенко // Урядовий кур'єр. – 2006. – № 108, 10 червня. – С. 10.

Матвеева, Е. П. Аскания-Нова сегодня [Текст] / Е. П. Матвеева // Ботанический журнал. – 1979. – Т. 64, № 8. – С. 1201-1205. – Библиогр.: 11 назв.

Маяцький, Г. Б. Вплив викошування на динаміку продуктивності різнотравнотипчаків степів Чорноморського біосферного заповідника [Текст] / Г. Б. Маяцький // Український ботанічний журнал. – 1990. – Т. 47, № 6. – С. 13-16.

Мовчан, В. В. Аналіз сучасного стану заповідного урочища «Яри-Загатки» [Текст]: [видовий склад та походження деревостану ключової ділянки р. Хорол] / В. В. Мовчан // Наукові записки Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка: [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки, молоді та спорту, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, А. О. Корнус, М. О. Барановський та ін.]. – Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2012. – Вип. 3: Географічні науки. – С. 115-121.

Можаровський, Г. Заповідник «Дунайські плавні» [Текст] / Г. Можаровський // Краєзнавство та шкільний туризм. – 1997. – № 5. – С. 7.

Насымович, А. А. Сохранение эталонных экосистем в заповедниках [Текст] / А. А. Насымович, Ю. А. Исаков // Биология в школе. – 1994. – № 3. – С. 13-18.

Петренко, І. Г. Проект «Заповідник «Кам'яні могили». Природа та історія України» [Текст]: проектні технології / І. Г. Петренко // Англійська мова та література. – 2010. – № 15. – С. 2-5.

Пирій, І. Не забувайте гвіздки мікроскопом [Текст]: [екологічні громадські організації звернулися до Прем'єр-міністра України й міністра екології з проханням врятувати природні заповідники від навали туристів] / І. Пирій // Урядовий кур'єр. – 2013. – № 215, 21 листопада. – С. 21.

Плеханова, Л. Н. Зачем нужны заповедники? [Текст] / Л. Н. Плеханова // Биология в школе. – 2009. – № 3. – С. 7-12.

Проблеми режиму заповідних територій [Текст]: [бесіда за круглим столом редколегії «Українського ботанічного журналу»: виступи] // Український ботанічний журнал. – 1990. – Т. 47, № 6. – С. 61-76.

П'ятаченко, Ю. Воздвиженська «Швейцарія» [Текст]: колись у Хрестовоздвиженському трудовому братстві, заснованому видатним педагогом і соціальним практиком М. Неплюєвим, цей парк мав назву «Швейцарія» / Ю. П'ятаченко // Сумщина. – 2010. – № 69/70, 18 червня. – С. 5.

Рыжиков, А. Как сохранить заповедники? [Текст] / А. Рыжиков // Наука и жизнь. – 1995. – № 2. – С. 106-107.

Рыжиков, А. О крупности территории заповедников [Текст] / А. Рыжиков // География и природные ресурсы. – 1988. – № 1. – С. 65-70.

Рыжиков, А. Островная зоогеография и заповедники [Текст] / А. Рыжиков // Биология в школе. – 2008. – № 7. – С. 3-5.

Свирида, Р. Заповідний край і Чорнобиль [Текст] / Р. Свирида // Дивослово. – 2000. – № 4. – С. 29-33.

Селюніна, З. В. Природні комплекси Чорноморського біосферного заповідника [Текст] / З. В. Селюніна // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців: матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару: інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський

біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загароднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 32.

Сикорский, И. А. Современное состояние фауны млекопитающих в Опукском природном заповеднике [Текст] / И. А. Сикорский // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали XIX Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загароднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 33.

Ситник, К. М. Екологічна освіта і роль у ній біосферних заповідників [Текст] / К. М. Ситник, А. П. Брайон // Український ботанічний журнал. – 1989. – Т. 46, № 5. – С. 14-23.

Січкаренко, І. Г. Ландшафти надхнення. Урочище Немичне – колиска «Лісової пісні» [Текст] / І. Г. Січкаренко // Географія. – 2006. – № 3, лютий. – С. 19-20.

Скляр, Ю. Б. Характеристика території проектного заказника «Блюдо» [Текст] / Ю. Б. Скляр, С. С. Белан, Ю. І. Литвиненко // Вісник Сумського національного аграрного університету : науковий журнал / ред. кол.: В. І. Ладика, А. М. Салогуб, Ю. І. Данько та ін. – Суми : Сумський національний аграрний університет, 2012. – Вип. 9 (24). – С. 7-10.

Сова, Т. В. Нові дані про флору Луганського природного заповідника [Текст] / Т. В. Сова, В. О. Бороzeneць // Український ботанічний журнал. – 2003. – Т. 60, № 1. – С. 48-53.

Стан охорони видів рослин, занесених до Червоних книг, у Канівському державному заповіднику [Текст] / В. М. Любченко, Л. В. Бакалина, Ю. О. Войтюк, В. Л. Шевчик // Український ботанічний журнал. – 1993. – № 1. – С. 79-84.

Стеценко, М. Задля української перлини [Текст] : [зустріч з бароном Е. О. Фальц-Фейном – засновником заповідника «Асканія-Нова» – одного з природних чудес України] / М. Стеценко // Рідна природа. – 1992. – № 4. – С. 46.

Ткаченко, В. С. Синфітоіндикаційна характеристика кретоціальної рослинності заповідника «Крейдова флора» [Текст] /

В. С. Ткаченко, І. С. Дронова // Український ботанічний журнал. – 2003. – Т. 60, № 1. – С. 18-25.

Ткаченко, В. С. Структура рослинності заповідного степу «Михайлівська цілина» за даними великомасштабного картування 1991 р. [Текст] / В. С. Ткаченко [та ін.] // Ботанічний журнал. – 1993. – № 4. – С. 5-16.

Ткаченко, В. С. Ценотична структура заповідника [Текст] / В. С. Ткаченко, А. П. Генів // Український ботанічний журнал. – 1993. – № 1. – С. 39-44.

Устименко, П. М. Карта рослинності природного заповідника «Горгани» як основа фітоценотичного моніторингу [Текст] / П. М. Устименко, Ю. В. Климук // Український ботанічний журнал. – 2006. – Т. 63, № 4. – С. 470-479.

Харкевич, С. С. Новые украинские заповедники [Текст] / С. С. Харкевич, А. К. Ющенко // Ботанический журнал. – 1970. – Т. 55, № 1. – С. 142-145.

Ходосовцев, О. Є. Лишайники на пам'ятниках античності археологічного заповідника «Ольвія» [Текст] / О. Є. Ходосовцев // Український ботанічний журнал. – 1996. – Т. 53, № 1/2. – С. 146-151.

Черненко, І. До історії природних заповідників України [Текст] / І. Черненко // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2001. – № 48, грудень. – С. 4-5.

Чесноков, В. С. Заповідник Асканія-Нова [Текст] / В. С. Чесноков // Біологія в школі. – 2006. – № 6. – С. 16-19.

Шовкун, О. Українське чудо [Текст]: [о біосферному заповіднику «Асканія-Нова»] / О. Шовкун // В двох словах. – 2009. – № 28, 17 лютого. – С. 7.

Шот, М. Медобори [Текст]: [Тернопільщина] / М. Шот // Урядовий кур'єр. – 2005. – № 212. – С. 14.

Юрченко, А. П. Чорноморському біосферному заповіднику 85 років [Текст]: (вітальне слово учасникам XIX Теріошколи) / А. П. Юрченко // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців: матеріали XIX Теріологічної школи-семінару: інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного

товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загороднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 10.

Ющенко, А. К. Черноморский заповедник в системе государственных заповедников СССР [Текст] : [заповедники Украины] / А. К. Ющенко // Вестник зоологии. – 1977. – № 2. – С. 8-11.

Ющенко, О. К. Державні заповідники України [Текст] / О. К. Ющенко // Радянська школа. – 1973. – № 9. – С. 71-77.

15. Степи. Степні заповідники

Смиронов, И. В. Аскания-Нова [Текст] / И. В. Смирнов. – К. : Реклама, 1977. – 78 с. – (На рус., англ., франц., нем. языках).

Аскания-Нова. Степной заповедник Украины [Текст] : сборник статей / под ред.: М. Завадского, Б. Фортунатова. – М. : Госиздат, [19–?]. – 376 с.

Асканія-Нова [Текст] : фотоальбом / авт. тексту і фотографій Р. Папик'ян. – К. : Мистецтво, 1978. – 10 с. : іл. – (На укр., рос., англ. мовах).

Белозоров, С. Т. Асканія-Нова [Текст] : посібник для керівників шкільних екскурсій / С. Т. Белозоров. – К. : Радянська школа, 1956. – 99 с. : іл.

Бровкина, В. М. Аскания-Нова [Текст] : для учащихся средней школы / В. М. Бровкина. – М. : Учпедгиз РСФСР, [1956]. – 216 с. : ил.

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – 207 с.

Збереження степів України [Текст] : матеріали Міжнародної наукової конференції «Збереження останніх залишків степової рослинності України шляхом заповідання та режимів її охорони». – К. : Академперіодика, 2002. – 163 с.

Зиман, С. Н. Жизненные формы и биология степных растений Донбасса [Текст] / С. Н. Зиман. – К. : Наукова думка, 1976. – 191 с. : ил.

Носова, Л. М. Флоро-географический анализ северной степи европейской части СССР [Текст] / Л. М. Носова. – М. : Наука, 1973. – 187 с. : карт.

Панова, Л. С. Степові рослини [Текст] : для середнього і старшого шкільного віку / Л. С. Панова, В. В. Протопопова. – К. : Радянська школа, 1983. – 190 с. : іл.

Секало, Д. И. Степная флора СССР, пути и закономерности её исторического развития [Текст] : автореф. дис. ... д-ра биол. наук / Д. И. Секало. – К., 1966. – 45 с.

Сушко, К. И. В степи заповедной [Текст] / К. И. Сушко. – К. : Урожай, 1988. – 160 с.

Треус, В. Д. Заповідник «Асканія-Нова» [Текст] / В. Д. Треус. – К. : Урожай, 1968. – 52 с. : іл.

Асканія-Нова – одне з природних чудес України [Текст] // Сумщина. – 2013. – № 14, 10 квітня. – С. 26.

Вовченко, Е. Даеть новый турмаршрут! Проект «Казацкая степь имени Петра Калнышевского» становится всё реальнее [Текст] : [о заповеднике «Михайловская целина»] / Е. Вовченко // Ваш шанс. – 2006. – № 17, 26 апреля. – С. 12 А.

Генов, А. П. Вчора, сьогодні і завтра відділення «Михайлівська цілина» Українського степового природного заповідника [Текст] / А. П. Генов // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 35-37.

Гетьман, В. Біосферний заповідник «Асканія-Нова» [Текст] / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. – 2009. – № 4. – С. 31-35.

Гетьман, В. Гарцювала воля козацька у степу широкім [Текст] : [про Український степовий природний заповідник] / В. Гетьман // Науковий світ. – 2010. – № 10. – С. 24-27.

Гетьман, В. Природний заповідник «Єланський степ» [Текст] / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. – 2011. – № 11/12. – С. 39-42.

Гетьман, В. У степу широкім [Текст] : Український степовий природний заповідник / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2011. – № 20, травень. – С. 9-11.

Гетьман, В. І. Степові ландшафти колись і тепер [Текст] : у заповідному Хомутівському степу / В. І. Гетьман // Географія та економіка в сучасній школі. – 2013. – № 3. – С. 39-42.

До питання збереження залишків степової рослинності в Липоводолинському районі на Сумщині [Текст] / К. К. Карпенко [та ін.] // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада Українського товариства охорони природи ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : [СумДПІ ім. А. С. Макаренка], 1994. – С. 58-60.

Костина, В. Степь Григорьевна [Текст] : [о Михайловской целине и Лидии Шеремет] / В. Костина // Панорама. – 2005. – № 30. – С. В 1, В 6.

Краснікова, Л. Хомутовський степ [Текст] : [має статус заповідника місцевого значення з 1926 року] / Л. Краснікова // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2006. – № 18, травень. – С. 19-20.

Маяцький, Г. Б. Вплив викошування на динаміку продуктивності різнотравнотипчаккових степів Чорноморського біосферного заповідника [Текст] / Г. Б. Маяцький // Український ботанічний журнал. – 1990. – Т. 47, № 8. – С. 13-16.

Найпівнічніші українські степи [Текст] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 35-36.

О создании Оренбургского степного заповедника [Текст] / А. С. Хоментовский, А. А. Чибилов, З. Н. Рябинина, В. В. Баканин // География и природные ресурсы. – 1980. – № 4. – С. 84-90.

Париловська, Г. І. Заповідник «Хомутівський степ» [Текст] / Г. І. Париловська, В. І. Солодько // Географія та економіка в сучасній школі. – 2012. – № 10. – С. 46-47.

Родінка, О. Збереження рідкісних видів степових рослин у заповідних об'єктах Сумщини [Текст] / О. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал // Проблеми збереження ландшафтного, ценотичного та видового басейну Дніпра : збірник наукових праць. – Суми : СумДПУ, 2003. – С. 107-109.

Савин, Л. Михайловская целина [Текст] : [абсолютно заповідная степь] / Л. Савин // Панорама. – 2005. – № 31. – С. В 5.

Сикорский, А. Ландшафтоотерапия. Золотое кольцо Сум [Текст] : [Лидия Шеремет презентует степь «Михайловской целины»] / А. Сикорский // Панорама. – 2006. – № 45, 8-15 ноября. – С. А 8-А 9.

Стеценко, М. Задля української перлини [Текст] : [зустріч з бароном Е. О. Фальц-Фейном – засновником заповідника «Асканія-Нова» – одного з природних чудес України] / М. Стеценко // Рідна природа. – 1992. – № 4. – С. 46.

Ткаченко, В. С. Структура рослинності заповідного степу «Михайлівська цілина» за даними великомасштабного картування 1991 р. [Текст] / В. С. Ткаченко [та ін.] // Ботанічний журнал. – 1993. – № 4. – С. 5-16.

Хоменко, В. Н. Проблемы сохранения генофонда почвенной фауны в заповедниках степной зоны [Текст] / В. Н. Хоменко // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 23-24.

Чесноков, В. С. Заповедник Аскания-Нова [Текст] / В. С. Чесноков // Биология в школе. – 2006. – № 6. – С. 16-19.

Шовкун, О. Украинское чудо [Текст] : [о биосферном заповеднике «Аскания-Нова»] / О. Шовкун // В двух словах. – 2009. – № 28, 17 июля. – С. 7.

16. Михайлівська цілина – унікальна природна перлина України, лучний степ Сумської області

Билык, Г. И. Михайловская целина [Текст] : путеводитель по заповедникам / Г. И. Билык, З. А. Сарычева. – Х. : Прапор, 1981. – 41 с.

Вестник зоологии : «Михайлівська цілина» : 80 років : научный журнал : отдельный выпуск, № 22 / гл. ред. И. А. Акимов. – Сумы : Ин-т зоологии им. И. И. Шмальгаузена НАН Украины, 2009. – 84 с.

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – 207 с.

Михайлівська цілина [Текст] / [Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Сумській області ; від. за вип. В. В. Черненко]. – [Суми] : [Рекламна агенція «Шоколад»], [2008]. – 79 с.

Михайлівська цілина [Текст] : до 70-річчя Сумської області та 80-річчя заповідника «Михайлівська цілина». – Суми : Сумська обласна організація українського товариства охорони природи, 2009. – 20 с.

Цілина цвіте [Текст] : [про заповідник «Михайлівська цілини»] / [автор «Корпункт»]. – Суми : [Видавництво «Корпункт»], 2001. – [18] с.

Алесеєв, Д. О. Просторова структура популяції *Carabus (Morphocarabus) excellens fabricius* 1798 на території відділення українського степового природного заповідника «Михайлівська цілина» [Текст] / Д. О. Алесеєв // Збірник наукових праць : у 2-х ч. / ред. кол.: Н. І. Кириленко, М. В. Каленик, О. В. Багацька та ін. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – Ч. II : Природничі та гуманітарні науки : (за результатами конкурсу студентських наукових робіт 2008 р.). – С. 67-70.

Бойко, Л. Михайлівська перлина у мушлі проблем [Текст] / Л. Бойко // Сумщина. – 2008. – № 77, 16 липня. – С. 1.

Буц, Ю. В. Деякі результати ландшафтногеохімічних досліджень ґрунтового покриву «Михайлівської цілини» [Текст] / Ю. В. Буц // Людина та довкілля. Проблеми неоекології. – 2000. – Вип. 1. – С. 110-113.

Вейсберг, Б. Де цвіте волошка сумська [Текст] : [природний заповідник Сумщини «Михайлівська цілина»] / Б. Вейсберг // Сумщина. – 2013. – № 28, 17 липня. – С. 22.

Вертіль, О. Михайлівська цілина – світова перлина [Текст] : цей унікальний куточок природи багато століть поспіль репрезентує справжнє диво, що дійшло до нас із глибоких віків / О. Вертіль // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 92, 24 травня. – С. 8, 17.

Вертіль, О. Михайлівська цілина мовою фотографій [Текст] / О. Вертіль // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 56, 28 березня. – С. 16.

Вертіль, О. Непіднята цілина [Текст] : [Михайлівська цілина] / О. Вертіль // Сумщина. – 2008. – № 91, 15 серпня. – С. 1-2.

Вовченко, Е. Даешь новый турмаршрут! Проект «Казацкая степь имени Петра Калнышевского» становится всё реальнее [Текст] : [о заповеднике «Михайловская целина»] / Е. Вовченко // Ваш шанс. – 2006. – № 17, 26 апреля. – С. 12 А.

Вовченко, Е. Михайловская целина под угрозой [Текст] / Е. Вовченко // Ваш шанс. – 2013. – № 24, 12-19 июня. – С. А 17-А 18.

Генов, А. П. Вчора, сьогодні і завтра відділення «Михайлівська цілина» Українського степового природного заповідника [Текст] / А. П. Генов // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 35-37.

Гетьман, В. Гарцювала воля козацька у степу широкім [Текст] : [про Український степовий природний заповідник] / В. Гетьман // Науковий світ. – 2010. – № 10. – С. 24-27.

Гетьман, В. У степу широкім [Текст] : Український степовий природний заповідник / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2011. – № 20, травень. – С. 9-11.

Гончарук, Н. Неподнятая целина [Текст] : Сумская область может похвастаться уникальным в своём роде степным заповедником «Михайловская целина», которому 15 июля исполняется 80 лет / Н. Гончарук // Данкор. – 2008. – № 26, 2 июля. – С. А 8-А 9.

Євєнко, Л. До «Жива занедбана легенда...» [Текст] : [«Михайлівська цілина»] / Л. Євєнко // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 1997. – № 36, вересень. – С. 7.

Костина, В. Степь Григорьевна [Текст] : [о Михайловской целине и Лидии Шеремет] / В. Костина // Панорама. – 2005. – № 30. – С. В 1, В 6.

Макроміцети заповідника «Михайлівська цілина» [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 76-82.

Михайлівська перлина [Текст] : [президент України В. Ющенко постановив створити на території Лебединського та Недригайлівського районів Сумської області природний заповідник «Михайлівська цілина»] // Ярмарок. – 2009. – № 51, 17 грудня. – С. 1.

Москаленко, М. П. Історія вивчення та загальна характеристика рослинного покриву заповідника «Михайлівська цілина» як складової Українського державного степового заповідника [Текст] : [Сумська область] / М. П. Москаленко // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПП ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 67-69.

Перлина степу отримала статус природного заповідника [Текст] : президент України В. Ющенко підписав Указ «Про створення природного заповідника «Михайлівська цілина» // Сумщина. – 2009. – № 143/144, 18 грудня. – С. 1.

Родінка, О. С. Негативні тенденції у флорі та рослинності заповідника «Михайлівська цілина» [Текст] / О. С. Родінка // Матеріали наукової конференції за підсумками науково-дослідної і науково-методичної роботи кафедр Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка у 2007 р. / [ред. кол.: Н. І. Кириленко, О. В. Багацька, В. С. Бугрій та ін.]. – Суми : [СумДПУ ім. А. С. Макаренка], 2008. – С. 238-239.

Савин, Л. Михайловская целина [Текст] : [абсолютно заповедная степь] / Л. Савин // Панорама. – 2005. – № 31. – С. В 5.

Сикорский, А. Ландшафтотерапия. Золотое кольцо Сум [Текст] : [Лидия Шеремет презентует степь «Михайловской целины»] / А. Сикорский // Панорама. – 2006. – № 45, 8-15 нояб. – С. А 8-А 9.

Сикорский, А. Проблемная целина [Текст] : [заповедник «Михайловская целина»] / А. Сикорский // Панорама. – 2008. – № 24, 11-18 июня. – С. А 21.

Сикорский, А. Универсальная терапия [Текст] : заповедник «Михайловская целина» поможет многим, если люди помогут ему / А. Сикорский // Панорама. – 2008. – № 24, 11-18 июня. – С. А 20-А 21.

Стасова, И. Поднятая целина [Текст] : Сумской облсовет принял решение создать самостоятельный природный заповедник «Михайловская целина» и объявил шесть территорий объектами природного фонда местного значения / И. Стасова // Панорама. – 2009. – № 29, 15-22 июля. – С. А 2.

«Степной простор над небом васильковым...» [Текст] : [«Михайловская целина»] // Вейсберг, Б. С. От Десны до Ворсклы : путеводитель / Б. С. Вейсберг, П. А. Нестеренко, П. А. Стефаров. – Х. : Прапор, 1986. – С. 10-14.

Ткаченко, В. С. Синфітоіндикація постпірогенних змін екотипічних характеристик лучного степу «Михайлівська цілина» на Сумщині [Текст] / В. С. Ткаченко, Г. М. Лисенко // Український ботанічний журнал. – 2005. – Т. 62, № 4. – С. 468-483.

Ткаченко, В. С. Структура рослинності заповідного степу «Михайлівська цілина» (Україна) [Текст] : за даними великомасштабного картування 1991 року / В. С. Ткаченко, Г. М. Лисенко, А. П. Вакал // Український ботанічний журнал. – 1993. – № 4. – С. 5-15.

Уваров, Г. И. Сравнительная характеристика свойств почв заповедника «Михайловская целина» и прилегающей территории [Текст] : [Сумская область] / Г. И. Уваров // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 45-47.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення природного заповідника «Михайлівська цілина» [Текст]: указ від 11.12.09 р., № 1035/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Царенко, Б. Запад нам помог [Текст]: [волонтеры из стран Западной Европы, Польши и Грузии, приехали на Сумщину чтобы помочь сберечь заповедник «Михайловская целина»; найти волонтеров по Интернету сумел сумской эколог, преподаватель СумГПУ им. А. С. Макаренка Р. Бабко] / Б. Царенко // В двух словах. – 2009. – № 35, 4 сентября. – С. 9.

Шеремет, Л. Зброшена жемчужина Сумщини [Текст]: зможемо ли ми возродити «Михайловську целину»? / Л. Шеремет // Ваш шанс. – 2005. – № 28, 13 июля. – С. 20 А.

Шеремет, Л. Г. Гербарії заповідника «Михайлівська цілина» [Текст]: [Сумська область] / Л. Г. Шеремет // Заповідна справа на Сумщині: тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми: СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 48-49.

Шеремет, Л. Г. Заповідник «Михайлівська цілина» [Текст] / Л. Г. Шеремет // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині: (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми: Джерело, 1999. – Книга третя: Природно-заповідний фонд області. – С. 32-35.

17. Заповідники, заказники, урочища Сумщини

Вакалівщина [Текст]: до 40-річчя біологічного стаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка: [збірник наукових праць] / [ред. кол.: А. П. Вакал, Ю. Г. Вєрвєс, Є. О. Лебідь]. – Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – 159 с.

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми: Джерело, 2001. – 207 с.

Краса і велич природи Сумщини [Текст] : фотоальбом / уклад.: М. Д. Вінниченко, В. В. Черненко. – Суми : ВАТ «СОД» ; Видавництво «Козацький вал», 2003. – 48 с.

Білик, М. І. Відновлений бір-заказник [Текст] : [Охтирський район Сумської області, біля Бакиревського заказника республіканського значення, пойми річки Ворксла знаходиться так званий Литовський бір] / М. І. Білик // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 21-22.

Ботанічні [заказники Сумщини] [Текст] : [заказник загальнодержавного значення «Банний яр» (розташований на відрогах Середньоросійської височини, Сумський район), «Ретинський» (Гружчанське лісництво Кролевецького державного лісомисливського господарства), заказник «Мутинський» (Конотопський район), заказники «Ставище», Андріївський», (Кролевецький район), «Саївський» (Недригайлівський район), лісовий масив на терасі Осоти – «Воронізький» (Шосткинський район), «Тулиголівський» (Кролевецький район)] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 150-155.

В урочищі «Образ» [Текст] : [про мальовниче урочище «Образ», що знаходиться в Краснопільському районі] // Сумщина. – 2012. – № 8/9, 21 січня. – С. 5.

Геологічні [заказники Сумщини] [Текст] : [гора Золотуха, заказник «Камінські піщаники»] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 162.

Гідрологічні [заказники Сумщини] [Текст] : [Бакирівський заказник, Хухрянський заказник, Андріяшівсько-Гудимівський заказник, Біловодський гідрологічний заказник загальнодержавного значення, заплавні комплекси Ретикського заказника, Юр'ївський заказник, Гружчанський гідрологічний заказник, «Присеймівський», староруслове болото в Ямпільському районі – гідрологічний заказник «Дорошівський», Тернівський заказник] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 155-162.

Гончарук, Н. Поместья, заповедники и кабаны [Текст] : [маршрут: Кияница – Вакаловщина] / Н. Гончарук // Панорама. – 2012. – № 33, 8-15 августа. – С. А 17.

Євтушенко, В. Г. Розширення мережі об'єктів природно-заповідного фонду Сумської області [Текст] / В. Г. Євтушенко, О. В. Бова // Екологія і раціональне природокористування : збірник наукових праць / [Б. М. Нешатаєв, В. О. Цикін, Н. Н. Чайченко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2009. – С. 76-80.

Єрмоленко, М. Гетьманський національний [Текст] / М. Єрмоленко // Сумщина. – 2010. – № 146/147, 24 грудня. – С. 2.

[Заказники] [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 25-37.

[Заповідні урочища] [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 37-41.

Ігнатенко, В. А. Заповідні урочища – смарагдове намисто Сумщини [Текст] / В. А. Ігнатенко, І. І. Кураш, С. М. Панченко // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 163-166.

Ігнатенко, В. А. Лісові заповідні урочища Сумщини [Текст] / В. А. Ігнатенко, І. І. Кураш // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 55-60.

Ландшафтні [заказники Сумщини] [Текст] : [Шалигинський (Глухівський район), Середньосеймський заказник (Путивльський, Білопільський, Буринський райони Сумської області, «Монастирський ліс» (між селами Нова Слобода та Линове Путивльського району, Верхньоесманський ландшафтний заказник (Глухівський район, долина р. Есмань), Мовчанський ландшафтний (заплава р. Горн, притоки Сейму)] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 138-143.

Лысенко, И. Сумские заповедники [Текст] / И. Лысенко // Ваш шанс. – 2005. – № 48, 30 ноября. – С. 16 А.

Лісові [заказники Сумщини] [Текст] : [Шумлять сосни Огієвського (на площі музею сосен створено лісовий заказник загальнодержавного значення «Великий бір»), Лісовий масив на терасі р. Шостка (заказник «Богданівський», заказник «Ушинський» (Шосткинський район Сумської області)] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 149-150.

Макроміцети заказників [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 93-98.

Макроміцети заповідних територій Сумської області [Текст]. Розділ 5 // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 47-76.

Мовчан, В. В. Аналіз сучасного стану заповідного урочища «Яри-Загатки» [Текст] : [видовий склад та походження деревостану ключової ділянки р. Хорол] / В. В. Мовчан // Наукові записки Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки, молоді та спорту, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка ; [ред. кол. : Б. М. Нешатаєв, А. О. Корнус, М. О. Барановський та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2012. – Вип. 3 : Географічні науки. – С. 115-121.

Нешатаєв, Б. Н. Ландшафтний подход к оптимизации заповедного фонда Сумского Приднестровья [Текст] / Б. Н. Нешатаєв // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 10-12.

«Новогребельський», «Ведмежівський», «Юннатівський»... [Текст] : на Сумщині оголошено 5 нових заповідних місцин площею 532,2 гектара // Сумщина. – 2011. – № 97/98, 3 вересня. – С. 5.

Родінка, О. Збереження рідкісних видів степових рослин у заповідних об'єктах Сумщини [Текст] / О. Родінка, К. К. Карпенко, А. П. Вакал // Проблеми збереження ландшафтного, ценотичного та видового басейну Дніпра : збірник наукових праць. – Суми : СумДПУ, 2003. – С. 107-109.

Родінка, О. С. Негативні тенденції у флорі та рослинності заповідника «Михайлівська цілина» [Текст] / О. С. Родінка // Матеріали наукової конференції за підсумками науково-дослідної і науково-методичної роботи кафедр Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка у 2007 р. / [ред. кол.: Н. І. Кириленко, О. В. Багацька, В. С. Бугрій та ін.]. – Суми : [СумДПУ ім. А. С. Макаренка], 2008. – С. 238-239.

Сикорский, А. Заповедник гармонии [Текст] : начата работа по созданию в селе Воздвиженское Ямпольского района экологического парка-памятника, как продолжение Неплюевского трудового братства / А. Сикорский // Панорама. – 2010. – № 14, 31 марта-7 апреля. – С. А 6.

Стасова, И. Поднятая целина [Текст] : Сумской облсовет принял решение создать самостоятельный природный заповедник «Михайловская целина» и объявил шесть территорий объектами природного фонда местного значения / И. Стасова // Панорама. – 2009. – № 29, 15-22 июля. – С. А 2.

Сумська обласна Рада. Про затвердження порядку встановлення лімітів на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення Сумської області [Текст] : рішення / Сумська обласна Рада // Сумщина. – 2012. – № 81, 1 серпня. – С. 26.

Сумщина запрошує [Текст] : [м. Суми, Глухів, Охтирка, Лебедин, Путивль, Ромни, Тростянець; села: Бакірівка, Богданівка, Великий Бобрик, Вороніж, Волокитне, Гамаліївка, Кияниця, Кулішівка, Межиріч, Низи, Пирогівка, Хотін; Деснянсько-Старогутський національний природний парк, Михайлівська цілина] // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2008. – № 6/8, лютий. – С. 48-54. – Тематичний випуск.

Суряднова, В. П. Саївський ботанічний заказник місцевого значення [Текст] / В. П. Суряднова // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми :

Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 98-99.

Шульга, В. П. Ландшафтне різноманіття як основна складова природно-культурного середовища Сумської області [Текст] / В. П. Шульга // Наукові записки Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка : збірник наукових праць / [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, А. О. Корнус, В. О. Цикін та ін.]. – Суми : [СВС Панасенко І. М., друк-ФОП Ляпощенко Л.Г.], 2010. – Вип. 1 : Географічні науки. – С. 78-81.

18. Лимани. Гідрологічні заказники

Вакалівщина [Текст]: до 30-річчя біологічного стаціонару Сумського педінституту: збірник наукових праць / відповідальний редактор: М. П. Книш [та ін.]. – Суми, 1998. – 240 с.

Вакалівщина [Текст]: до 40-річчя біологічного стаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка : [збірник наукових праць] / [ред. кол.: А. П. Вакал, Ю. Г. Вєрвєс, Є. О. Лебідь]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – 159 с.

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – 207 с.

Бабко, Р. В. Про необхідність резервування екосистем малих річок [Текст] / Р. В. Бабко, Р. В. Хімко, Т. М. Кузьміна // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 42-43.

Бурова, О. В. Водорості Національного природного парку «Деснянсько-Старогутський» [Текст]: монографія / О. В. Бурова, М. Д. Жежера ; за заг. ред. П. М. Царенка. – Суми : Університетська книга, 2013. – 182 с.

Бухтіярова, Л. М. Нові та рідкісні діатомові водорості (Bacillariophyta) у заповідниках Гірського Криму [Текст] /

Л. М. Бухтіярова // Український ботанічний журнал. – 1991. – Т. 48, № 1. – С. 87-90.

Буц, Ю. В. Гідрологічні дослідження околиць біостаніонару «Вакалівщина» [Текст] / Ю. В. Буц // Вакалівщина: до 40-річчя біологічного станіонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка: [збірник наукових праць] / [ред. кол.: А. П. Вакал, Ю. Г. Вєрвєс, Є. О. Лебідь]. – Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 7-10.

Гетьман, В. Гідрологічний заказник «Молочний лиман» [Текст] / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. – 2011. – № 9. – С. 39-41.

Гетьман, В. Заказник «Молочний лиман». Проблемна ситуація [Текст]: (він став «ядром» Приазовського національного заказника загальнодержавного значення, організований постановою Ради Міністрів УРСР 28.10.74 р. / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2012. – № 8, лютий. – С. 3-6.

Гідрологічні [заказники Сумщини] [Текст]: [Бакирівський заказник, Хухрянський заказник, Андріяшівсько-Гудимівський заказник, Біловодський гідрологічний заказник загальнодержавного значення, заплавні комплекси Ретикського заказника, Юр'ївський заказник, Гружчанський гідрологічний заказник, «Присеймівський», староруслове болото в Ямпільському районі – гідрологічний заказник «Дорошівський», Тернівський заказник] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми: Джерело, 2001. – С. 155-162.

Гідрологічні заказники в заплаві р. Сули на Сумщині [Текст] / К. К. Карпенко [та ін.] // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині: (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми: Джерело, 1999. – Книга третя: Природно-заповідний фонд області. – С. 86-98.

Івашко, О. Чи отримає воду Буйне озеро? [Текст]: [лиман на межі Одеської та Миколаївської областей має назву Тилігульський і вважається не тільки найчистішим, а й найглибшим у південному регіоні: Причорномор'я] / О. Івашко // Урядовий кур'єр. – 2013. – № 186, 11 жовтня. – С. 8.

Ковальчук, О. Гідрологічний заказник «Річка Лімниця» [Текст]: дослідницький проект / О. Ковальчук, Л. Глушко // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2012. – № 20, травень. – С. 8-10.

Кураш, І. І. Пам'ятки природи [Текст] : [«Яблуня-колонія» (Кролевецький район), «Дубові насадження» (Охтирський район) тощо, зоологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Урочище Боромля» (Конотопський район), гідрологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Озеро Шелехівське» (Лебединський район), самовитичні та фонтануючі джерела та криниці, геологічні пам'ятки природи: «Оголення пісків Полтавського ярусу» (Лебединський район), «Шпилі Полтавського ярусу» (Сумський район), Лучанський розріз (околиця м. Суми та ін.) / І. І. Кураш // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 166-167.

Марков, С. «Место встречи Волги и Каспия-моря» [Текст] : [об Астраханском заповеднике : очерки] / С. Марков // Юность. – 1986. – № 9. – С. 86-92.

Можаровський, Г. Заповідник «Дунайські плавні» [Текст] / Г. Можаровський // Краєзнавство та шкільний туризм. – 1997. – № 5. – С. 7.

Носкевич, Н. Оконські джерела – гідрологічна пам'ятка природи [Текст] / Н. Носкевич // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2009. – № 5, лютий. – С. 16-17.

Панич, Н. Д. Тилігульський лиман [Текст] : [розташований на межі Миколаївської та Одеської областей] / Н. Д. Панич // Географія та економіка в сучасній школі. – 2012. – № 7/8. – С. 47.

Печенюк, Е. В. Редкие водные растения Хоперского государственного заповедника [Текст] / Е. В. Печенюк // Ботанический журнал. – 1982. – Т. 67, № 5. – С. 647-651.

Рослинний світ заплав [Текст] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 33-35.

Семенихина, К. А. Сеть заказников и памятников природы на р. Десне в пределах Украины [Текст] : [гидрологические заказники – озера] / К. А. Семенихина, В. И. Семенихин // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 14-16.

Сикорский, А. Веретенровка. Охраняемая зона [Текст] : за парк и его родники люди голосуют ногами, колесами велосипедов и детских колясок / А. Сикорский // Панорама. – 2011. – № 30, 20–27 июля. – С. А 6.

Сюткін, С. І. Басейновий підхід в географічних дослідженнях природокористування [Текст] / С. І. Сюткін, А. О. Корнус// Екологічні дослідження річкових басейнів Лівобережної України : збірник наукових праць. – Суми : СумДПУ, 2002. – С. 28-32.

Тюленєва, В. О. Гідрологічні заказники Сумської області [Текст] / В. О. Тюленєва // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 79-86.

Тюленєва, В. О. Водні ресурси Сумської області [Текст] / В. О. Тюленєва // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, А. П. Вакал та ін.]. – Суми : Джерело, 1997. – Книга друга. – С. 3-16.

Тюленєва, В. О. Стан гідрологічних заказників долини р. Ворскли [Текст] / В. О. Тюленєва, В. І. Міщенко // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 39-41.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Тузовські лимани» [Текст] : указ від 01.01.10 р., № 1 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 5, 13 січня. – С. 18.

Хлонь, Н. В. Гідрологічні ресурси Глухівщини [Текст] : [болота, водойма, ставки, гідрологічні пам'ятники природи] / Н. В. Хлонь // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв,

Г. П. Крейденков, В. О. Тюленева та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 43-45.

19. Парки світу як природно-заповідні об'єкти

Бобров, Р. В. Все о национальных парках [Текст] / Р. В. Бобров. – М. : Молодая гвардия, 1987. – 221, [1] с. : ил.

Борисов, В. А. Охраняемые природные территории мира [Текст] : национальные парки, заповедники, резерваты / В. А. Борисов, Л. С. Белоусова, А. А. Винокуров. – М. : Агропромиздат, 1985. – 310 с.

Верзилин, Н. По следам Робинзона [Текст] / Н. Верзилин. – М. ; Л. : Детгиз, 1953. – 278 с.

Верзилин, Н. По следам Робинзона. Сады и парки мира [Текст] / Н. Верзилин. – Л. : Детская литература, 1964. – 576 с. : ил.

Забелина, Н. М. Национальный парк [Текст] / Н. М. Забелина. – М. : Мысль, 1987. – 170, [2] с. : ил.

Национальный парк. Проблемы создания [Текст]. – М. : Знание, 1979. – 96 с. – (Народный университет. Факультет «Человек и природа»).

Рычин, Ю. В. Деревья и кустарники лесов, парков, садов и полезных лнсонасаждений средней полосы Европейской части СССР [Текст] : определитель / Ю. В. Рычин ; под ред. проф. С. С. Станкова. – М. : Учпедгиз, 1950. – 158 с. : ил.

Сімкін, Б. Ю. Древа лісів і парків [Текст] / Б. Ю. Сімкін. – К. : Радянська школа, 1989. – 136 с.

Волков, А. Тропою Франсиско де Орельяны [Текст] : Национальный парк Ясуни : [стык границ Перу, Колумбии и Эквадора] / А. Волков // Наука и жизнь. – 2012. – № 11. – С. 138-144.

Волох, А. М. Динаміка чисельності кулана на півострові Бірючому (Азово-Сиваський НПП) [Текст] / А. М. Волох // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН

України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загароднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 51.

Вьен, Ж. Болота Кагеры [Текст] : [о Национальном парке Кагера (Руанда) : из книги французских кинодокументалистов «Кагера»] : пер. с франц. / Ж. Вьен, Г. Вьен // Вокруг света. – 1987. – № 6. – С. 26-32.

Листов, В. «Пираты» на краю света [Текст] : [о галапагос. Национальном парке Эквадора] / В. Листов // Вокруг света. – 1986. – № 9. – С. 26-31.

Майоршина, С. По Національним паркам США [Текст] / С. Майоршина // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 1999. – № 12, березень. – Вкладка.

Храмова, К. Русский парк – Мещера [Текст] : [о Национальном парке России; Владимирская область] / К. Храмова // Биология в школе. – 2008. – № 7. – С. 3-5.

20. Зелені діаманти України – природні парки

Борисов, В. А. Охраняемые природные территории мира [Текст] : национальные парки, заповедники, резерваты / В. А. Борисов, Л. С. Белоусова, А. А. Винокуров. – М. : Агропромиздат, 1985. – 310 с.

Бурова, О. В. Водорості Національного природного парку «Деснянсько-Старогутський» [Текст] : монографія / О. В. Бурова, М. Д. Жежера ; за заг. ред. П. М. Царенка. – Суми : Університетська книга, 2013. – 182 с.

Липа, О. Л. Визначні сади і парки України та їх охорона [Текст] / О. Л. Липа. – К. : Видавництво Київського університету, 1950. – 176 с. : іл.

Національний природний парк «Деснянсько-Старогутський» [Текст] : до 5-річчя створення парку / [авт.-упоряд. С. М. Панченко]. – [Суми] : [Університетська книга], [2003]. – 17 с.

Національний природний парк «Деснянсько-Старогутський» [Текст] / [авт.-упоряд. С. М. Панченко]. – [Суми] : [Університетська книга], [2008]. – 34 с. : іл.

Національні природні парки Сумщини [Текст] / Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Сумській області. – [Суми] : [Рекламно-виробниче об'єднання «Шоколад»], [2010]. – 6 с. : іл.

Природные национальные парки Украины [Текст] / отв. ред. С. М. Стойко. – Львов : Вища школа, 1988. – 119 с.

Це моя Україна. Національні парки України [Текст] / [Д. Михалюк, Х. Пилип'юк, М. Біляк та ін. ; технічний редактор А. Лотоцький]. – [Львів] : Світло й Тінь, 2009. – 272 с. : іл.

Це моя Україна. Природоохоронні території України [Текст] / [П. Гриник, І. Іваненко, Є. Ярова та ін. ; технічний редактор А. Лотоцький]. – [Львів] : Світло й Тінь, 2009. – 271 с. : іл.

Абрам'юк, У. М. Карпатський національний природний парк [Текст] / У. М. Абрам'юк // Географія та економіка в сучасній школі. – 2013. – № 4. – С. 43-72.

Акулов, О. Гриби, занесені до Червоної книги України, з національного природного парку «Гомільшанські ліси» [Текст] / О. Акулов, Д. Леонт'єв // Український ботанічний журнал. – 2008. – Т. 65, № 4. – С. 586-589.

Бахмутова, В. К. Заповідними стежками рідного краю [Текст] : Національний природний парк «Святі гори» / В. К. Бахмутова // Географія та економіка в сучасній школі. – 2012. – № 10. – С. 42-44.

Брусенцова, Н. О. Щодо вивченості фауністичних комплексів Національного природного парку «Слобожанський» [Текст] / Н. О. Брусенцова // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загороднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 16.

Вертіль, О. Зелений діамант Слобожанщини [Текст] : [про Гетьманський Національний природний парк, що зберігає унікальний рослинний і тваринний світ] / О. Вертіль // Сумщина. – 2013. – № 49, 11 грудня. – С. 20-21.

Вірченко, В. М. Зміни в бріофлорі Дарницького лісопарку (м. Київ) за останні 100 років [Текст] / В. М. Вірченко // Український ботанічний журнал. – 1991. – Т. 48, № 1. – С. 44-49. – Бібліогр.: 14 назв. – Рез.: рос., англ.

Гапон, С. Еколого-ценотичні та флористичні особливості мохоподібних проектованого регіонального ландшафтного парку «Гадяцький» (Полтавська область) [Текст] / С. Гапон // Екологія. Біологічні науки : збірник наукових праць / [гол. ред. кол.: М. І. Степаненко, О. М. Байрак, А. М. Бойко та ін.]. – Полтава : [ПП Шевченко Р. В.], 2009. – Вип. 1. – С. 11-16.

Гетьман, В. Деснянсько-Старогутський національний природний парк [Текст] / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. – 2010. – № 5. – С. 38-39.

Гетьман, В. Екотуризм у національних парках українських Карпат [Текст] / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2005. – № 29/30, серпень. – С. 37-47.

Гетьман, В. Екотуристичний ресурс Карпатського національного парку [Текст] / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. – 2006. – № 1. – С. 42-45.

Гетьман, В. Екотуристськими стежками Ужанського національного природного парку [Текст] / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2011. – № 44, листопад. – С. 8-10.

Гетьман, В. На межі з Брянськими лісами [Текст] : Національний природний парк «Деснянсько-Старогутський» створений 1999 р. і знаходиться в Середино-Будському районі Сумської області / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2011. – № 12, березень. – С. 11-13.

Гетьман, В. Національний природний парк Гуцульщина [Текст] / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. – 2008. – № 2. – С. 37-39.

Гетьман, В. Національні природні парки як еталони українського ландшафту [Текст] / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2009. – № 43, листопад. – С. 3-5.

Гетьман, В. Українська модель національного парку [Текст] / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. – 2011. – № 2. – С. 42-44.

Гетьман, В. І. Екологічними стежками Мезинського національного природного парку [Текст]: географічне краєзнавство і туризм / В. І. Гетьман // Географія та економіка в сучасній школі. – 2012. – № 4. – С. 33-38.

Гетьман, В. І. Екотуристичні маршрути Національним природним парком «Вижницький» [Текст] / В. І. Гетьман // Географія та економіка в сучасній школі. – 2012. – № 1. – С. 33-35.

Гільберг, Т. Подільські Товтри – одне із семи природних чудес України [Текст] / Т. Гільберг // Географія та основи економіки в школі. – 2009. – № 2. – С. 38-40.

Гудзевич, А. Національні парки в системі екологічного навчання та виховання [Текст] / А. Гудзевич, В. Любченко // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 1998. – № 41. – С. 4-6.

[Деснянсько-Старогутський національний природний парк] [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області: монографія / К. К. Карпенко; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми: ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 17-18.

Диканов, А. «Святі гори» – національний природний парк [Текст] / А. Диканов // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 1997. – № 40. – С. 5.

Єна, В. Географія обґрунтування створення Природного національного парку «Тавріда» [Текст] / В. Єна, О. Єна, А. Єна // Український географічний журнал. – 1998. – № 1. – С. 42-45.

Зиман, С. Біоморфологічний аналіз рідкісних таксонів судинних рослин у флорі національного природного парку «Синевир» [Текст] / С. Зиман, Ю. Тях // Український ботанічний журнал. – 2008. – Т. 65, № 4. – С. 513-519.

Зітенюк, П. Природні комплекси та теріофауна НПП «Верховинський» [Текст] / П. Зітенюк, А. Зітенюк // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали XIX Теріологічної школи-семінару: інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загароднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 22.

Івашко, О. Національний парк – чи «Царське село»? [Текст] : [Кінбурнська коса] / О. Івашко // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 202, 31 жовтня. – С. 8-9.

Киселюк, О. Фауністичні комплекси дрібних ссавців на території Карпатського НПП [Текст] / О. Киселюк // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали XIX Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загароднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 24.

Кілінська, К. Природоохоронні території Чернівецької області [Текст] : [про Вижницький національний природний парк] / К. Кілінська // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2004. – № 29/31, січень. – С. 22-26.

Козак, І. Перлина без обрамлення [Текст] : що заважає Подільським Товтрам стати коштовною окрасою України / І. Козак // Голос України. – 2010. – № 107, 12 червня. – С. 8.

Косенко, І. Екскурсійним маршрутом [Текст] : [зміст елементів паркових композицій «Софіївка» : до «200-річчя Уманського дендропарку] / І. Косенко // Краєзнавство. – 1996. – № 2. – С. 1-4.

Макроміцети національних природних парків [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 82.

Макроміцети національного природного парку «Гетьманський» [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 88-93.

Макроміцети національного природного парку «Деснянсько-Старогутського» [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області: монографія / К. К. Карпенко; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми: ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 82-88.

Мітін, В. Історія парку [Текст]: [дендропарк «Софіївка» в Умані] / В. Мітін // Краєзнавство. – 1996. – № 2. – С. 4-7.

Мордатенко, Л. Парк «Олександрія» [Текст]: маршрут / Л. Мордатенко // Краєзнавство та шкільний туризм. – 1997. – № 21. – С. 1, 8.

[Національний природний парк «Гетьманський»] [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області: монографія / К. К. Карпенко; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми: ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 19-24.

Парк став резерватом [Текст]: Національному природному парку «Деснянсько-Старогутський» надано статус Деснянського біосферного резервату // Сумщина. – 2009. – № 122, 4 листопада. – С. 1.

Парк у Сокирцях [Текст]: [Чернігівська область] // Географія та основи економіки в школі. – 2010. – № 10. – С. 46.

Пирогов, І. А. Азово-Сиваський національний природний парк України [Текст] / І. А. Пирогов // Географія. – 2009. – № 6. – С. 36-38.

Салій, О. Земна куля в мініатюрі [Текст]: (Кагарлицький парк – творіння садово-паркової архітектури) / О. Салій // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 1997. – № 29/32. – С. 3.

Скляр, Ю. Л. Віталітетна структура ценопопуляцій NYMPHOIDES PELTATA (S. G. Gmel.) Kuntze (MENYANTHACEAE) у національному природному парку «Деснянсько-Старогутський» [Текст] / Ю. Л. Скляр // Український ботанічний журнал. – 2012. – Т. 69, № 2. – С. 203-210.

Титаренко, Л. Із минулого знявши вуаль [Текст]: [про Софіївський парк – уманську «Софіївку» та незвичайну жінку Софію Клавоне (Софію Потоцьку)] / Л. Титаренко // Голос України. – 2007. – № 99, 8 червня. – С. 21.

Тюленєва, В. О. Створення національних природних парків у заповідному фонді України [Текст] / В. О. Тюленєва // Педагогічна Сумщина. – 1999. – № 2. – С. 3-8.

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження плану заходів із збереження та розвитку Національного парку «Софіївка» Національної академії наук [Текст]: розпорядження від 28.10.09 р., № 1317-р / Україна. Кабінет Міністрів // Вісник Національної академії наук України. – 2009. – № 12. – С. 29.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про розширення мережі та територій національних природних парків та інших природно-заповідних об'єктів [Текст]: указ від 01.12.08 р., № 1129 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2008. – № 240, 20 грудня. – С. 9.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про розширення території національного природного парку «Святі Гори» [Текст]: указ від 22.01.10 р., № 57 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 20, 3 лютого. – С. 10.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення Гетьманського національного природного парку [Текст]: указ від 27.04.09 р. / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Сумщина. – 2009. – № 47/48, 1 травня. – С. 1.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення Ківерцівського національного заповідного парку «Цуманська пуща» [Текст] / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 39, 2 березня. – С. 10.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Білобережжя Святослава» [Текст]: указ від 11.12.09 р., № 1056/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Білоозерський» [Текст]: указ від 11.12.09 р., № 1048/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Дворічанський» [Текст]: указ від

11.12.09 р., № 1049/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко)
// Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Дермансько-Острозький» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1039/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Джарилгацький» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1045/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Зачарований край» [Текст] : указ від 21.05.09 р., № 343 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 97, 3 червня. – С. 10.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Кармелюкове Поділля» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1057/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Кременецькі гори» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1036/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Пирятинський» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1046/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Сіверсько-Донецький» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1040/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Слобожанський» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1047/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Тузловські лимани» [Текст] : указ від 01.01.10 р., № 1 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 5, 13 січня. – С. 18.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Хотинський» [Текст] : указ від 22.01.10 р., № 56 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 20, 3 лютого. – С. 10.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Чарівна гавань» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1037/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення національного природного парку «Черемоський» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1043/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення природного заповідника «Древлянський» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1038/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення природного заповідника «Михайлівська цілина» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1035/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Україна. Президент (2005 – 2010; В. Ющенко). Про розширення території Карпатського національного природного парку [Текст] : указ від 23.02.10 р., № 198 / Україна. Президент (2005 – 2010; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 49, 17 березня. – С. 9.

Українська модель національного парку [Текст] // Науковий світ. – 2011. – № 6. – С. 13-14.

Чи потрібні нам природні парки як еталони українського ландшафту? [Текст] : зокрема проєктований Нижньосульський національний парк // Науковий світ. – 2009. – № 5. – С. 20-22.

21. Ліси, лісопарки

Горчаковский, П. Л. Лесные оазисы Казахского мелкосопочника [Текст] / П. Л. Горчаковский. – М. : Наука, 1987. – 158 с.

Елин, Е. Я. Атлас растений – индикаторов лесов Украины [Текст] / Е. Я. Елин, Г. И. Мещеряков. – К. : Урожай, 1973. – 287 с. : ил.

Миняев, Н. А. Флора Центрально-лесного государственного заповедника [Текст] / Н. А. Миняев, Г. Ю. Конечная. – Л. : Наука, 1976. – 104 с. : ил. – (АН СССР, Ботанический институт им. В. Л. Комарова).

Рычин, Ю. В. Деревья и кустарники лесов, парков, садов и полезных лесонасаждений средней полосы Европейской части СССР [Текст] : определитель / Ю. В. Рычин ; под ред. проф. С. С. Станкова. – М. : Учпедгиз, 1950. – 158 с. : ил.

Сімкін, Б. Ю. Деревя лісів і парків [Текст] / Б. Ю. Сімкін. – К. : Радянська школа, 1989. – 136 с.

Акулов, О. Гриби, занесені до Червоної книги України, з національного природного парку «Гомільшанські ліси» [Текст] / О. Акулов, Д. Леонт'єв // Український ботанічний журнал. – 2008. – Т. 65, № 4. – С. 586-589.

Белезіна, Н. М. Зона мішаних лісів [Текст] / Н. М. Белезіна // Все для вчителя. – 2011. – № 7/8, березень. – С. 126-127.

Вергелес, Ю. В. Матеріали к населению птиц водораздельных лесов Никольского лесничества (Сумская область) [Текст] / Ю. В. Вергелес // Заповідна справа на Сумщині: тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленева та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 81-84.

Вірченко, В. М. Зміни в бріофлорі Дарницького лісопарку (м. Київ) за останні 100 років [Текст] / В. М. Вірченко // Український ботанічний журнал. – 1991. – Т. 48, № 1. – С. 44-49. – Бібліогр.: 14 назв. – Рез.: рос., англ.

Войтова, Н. Ландшафти України: зона мішаних і широколистих лісів (українське Полісся) [Текст] : 8-й клас / Н. Войтова // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2013. – № 6, березень. – С. 4-7.

Второв, И. Лесная кладовая планеты [Текст] / И. Второв // Наука и жизнь. – 2013. – № 10. – С. 81-88.

Давидов, Д. А. Нові види для флори лісів Роменсько-Полтавського геоботанічного округу [Текст] / Д. А. Давидов // Український ботанічний журнал. – 2011. – Т. 68, № 2. – С. 195-204.

Протопопенко, И. В. Задача о проблемах вырубki лесов [Текст] / И. В. Протопопенко // Педагогические технологии. – 2013. – № 3. – С. 109-110.

Рілова, Л. Лісостепова зона України [Текст] : урок-експедиція у 8-му класі / Л. Рілова // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2006. – № 10/11, березень. – С. 44-46.

Романюк, С. М. Ліс – багатство нашого краю [Текст] / С. М. Романюк // Все для вчителя. – 2011. – № 7/8, березень. – С. 136-138.

Ткач, В. П. Ліси та лісистість в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку [Текст] / В. П. Ткач // Український географічний журнал. – 2012. – № 2. – С. 49-55.

Україна. Про внесення змін до земельного та Лісового кодексів України щодо збереження лісів [Текст] : закон від 15.03.12 р., № 4539-VI / Україна // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 51. – С. 2231.

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок [Текст] : постанова від 16.05.07 р., № 733 / Україна. Кабінет Міністрів // Збірник урядових нормативних актів України. – 2007. – № 32. – С. 7-21.

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження Правил відтворення лісів [Текст] : постанова 01.03.07 р. № 303 / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2007. – № 45, 14 березня. – Вкладка.

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів [Текст] : постанова від 12.05.07 р., № 724 / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2007. – № 89, 23 травня. – Вкладка ; Збірник урядових нормативних актів України. – № 29. – С. 73.

22. Парк-пам'ятка, ботанічні, геологічні пам'ятки природи

Емельянова, В. Г. Охрана заповедников, заказников, памятников природы [Текст] / В. Г. Емельянова. – М. : Юридическая литература, 1975. – 64 с.

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – 207 с.

Івченко, С. І. Деревя-пам'ятники [Текст] / С. І. Івченко. – К. : Наукова думка, 1967. – 95 с. : іл. – (Науково-популярна література).

Белая, С. «Мэрский» дуб [Текст] : сумской градоначальник взял под свою опеку дуб на улице Петропавловской / С. Белая // Панорама. – 2012. – № 44, 24-31 октября. – С. А 3.

Бережний, М. І. Тростянецький парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва [Текст] / М. І. Бережний, К. К. Карпенко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 63-68.

Бойко, Л. Чудо-дерево Сумщини дивує Україну [Текст] : [до числа фіналістів акції «Сім природних чудес України» увійшла ботанічна пам'ятка природи крелевецького краю – яблуня-колонія] / Л. Бойко // Сумщина. – 2008. – № 81, 23 липня. – С. 1.

Євенко, Л. «Жива занедбана легенда...» [Текст] : [про гору Золотуху на околиці міста Ромни] / Л. Євенко // Кращезнавство. Географія. Туризм. – 1997. – № 36. – С. 7.

Карпенко, К. К. Деснянсько-Старогутський національний природний парк [Текст] / К. К. Карпенко, М. П. Книш, І. І. Кураш Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 38-48.

Книш, М. П. Відновити заповідний статус Лучанського розрізу - геологічного пам'ятника природи Сумщини [Текст] : [місце розташування - околиця м. Суми – мальовнича Лука] / М. П. Книш // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський держ. пед. ін-т ім. А. С. Макаренка, Держ. управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 34-36.

Ковтун, В. А. Кияницький парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення [Текст] / В. А. Ковтун // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 68-71.

Ковтун, В. А. Сумський парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [Текст] / В. А. Ковтун, К. Д. Гончарова, К. К. Карпенко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 76-79.

Крейденков, Г. П. Гора Золотуха – геологический памятник природы [Текст] : [юго-восточная окраина г. Ромны] / Г. П. Крейденков, В. В. Добрачева // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 33-34.

Крейденков, Г. П. Існуючі та перспективні геологічні заповідні об'єкти Сумщини [Текст] / Г. П. Крейденков, В. В. Чайка // Стан

природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 48-55.

Кураш, І. І. Пам'ятки природи [Текст] : [«Яблуня-колонія» (Кролевецький район), «Дубові насадження» (Охтирський район) тощо, зоологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Урочище Боромля» (Конотопський район), гідрологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Озеро Шелехівське» (Лебединський район), самовитичні та фонтануючі джерела та криниці, геологічні пам'ятки природи: «Оголення пісків Полтавського ярусу» (Лебединський район), «Шпилі Полтавського ярусу» (Сумський район), Лучанський розріз (околиця м. Суми та ін.) / І. І. Кураш // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 166-167.

Кучеров, Е. В. Памятники природы Башкирии [Текст] / Е. В. Кучеров // Природа. – 1984. – № 12. – С. 19-26.

Макроміцети парків-пам'яток садово-паркового мистецтва [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 101-103.

Окраса Наталіївки [Текст] : Україна вибрала свої національні дерева (сад яблоні-колонії) // Сумщина. – 2011. – № 97/98, 3 вересня. – С. 5.

Парк очікує досліджень [Текст] : [Гребениківський парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва розташований у селі Гребениківка Тростянецького району] // Сумщина. – 2012. – № 55/56, 19 травня. – С. 5.

Парк очікує досліджень [Текст] : [перлина Харківщини – Наталіївський парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва ХІХ ст.; Краснокутський район області] // Географія. – 2004. – № 5, березень. – С. 22.

Прокопчук, С. Живий пам'ятник Григорію Сковороді [Текст] : [посадити діброву у 300 дубків на честь 300-ліття від дня народження видатного мислителя, яке буде відзначатися у 2022 році, звернулася до співвітчизників громада Чернухинського району (Переяслав-

Хмельницький)] / С. Прокопчук // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 222, 28 листопада. – С. 8.

Пявка, Г. І. Заповідні об'єкти Глухівщини [Текст] : [ландшафті заказники, ботанічні пам'ятники; рослини Червоної книги України, трьохсотрічний дуб, дослідження та фенологічні спостереження Глухівського педагогічного інституту, на території якого ростуть реліктові рослини] / Г. І. Пявка // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 52-53.

Родінка, О. С. Веретенівський парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [Текст] / О. С. Родінка, Б. М. Польський, А. М. Глазько // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 71-72.

Семенихина, К. А. Сеть заказников и памятников природы на р. Десне в пределах Украины [Текст] : [гидрологические заказники – озера] / К. А. Семенихина, В. И. Семенихин // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 14-16.

Сикорский, А. Заповедник гармонии [Текст] : начата работа по созданию в селе Воздвиженское Ямпольского района экологического парка-памятника, как продолжение Неплюевского трудового братства / А. Сикорский // Панорама. – 2010. – № 14, 31 марта–7 апреля. – С. А 6.

Хлонь, Н. В. Геологічні пам'ятники Сумщини [Текст] / Н. В. Хлонь, Ю. В. Голюк // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 36-37.

Храм природи [Текст] : Україна вибрала свої національні дерева (сад яблоні-колонії) // Сумщина. – 2011. – № 97/98, 3 вересня. – С. 5.

Чи потрібні нам природні парки як еталони українського ландшафту? [Текст] : зокрема проєктований Нижньосульський національний парк // Науковий світ. – 2009. – № 5. – С. 20-22.

Шпильова, В. У чийх руках доля перлини? [Текст] : у Кам'янці-Подільському ходять чутки про загарбання природної пам'ятки національного значення – Смотрицького каньйону / В. Шпильова // Голос України. – 2010. – № 140, 30 липня. – С. 15.

Шульга, М. Г. Великобобрицький парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [Текст] / М. Г. Шульга // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 74-76.

23. Парки, парки-пам'ятки. Лісопарки Сумщини

Бурова, О. В. Водорості Національного природного парку «Деснянсько-Старогутський» [Текст] : монографія / О. В. Бурова, М. Д. Жежера ; за заг. ред. П. М. Царенка. – Суми : Університетська книга, 2013. – 182 с.

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – 207 с.

Національні природні парки Сумщини [Текст] / Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Сумській області. – [Суми] : [Рекламно-виробниче об'єднання «Шоколад»], [2010]. – 6 с. : іл.

Белая, С. Парк Асмолова [Текст] : горсовет переименовал «Сумской парк» в парк Асмолова : [парковая работа] / С. Белая // Панорама. – 2008. – № 18, 30 апреля–7 мая. – С. А 4.

Бережний, М. І. Тростянецький парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва [Текст] / М. І. Бережний, К. К. Карпенко // Стан природного

середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 63-68.

Вакал, А. П. Рослинність Піщанського та Могрицького лісництв Сумського лісгоспу [Текст] / А. П. Вакал, К. К. Карпенко // Вакалівщина [Текст] : до 40-річчя біологічного стаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка : [збірник наукових праць] / [ред. кол.: А. П. Вакал, Ю. Г. Вєрвєс, Є. О. Лебідь]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 18-28.

Вейсберг, Б. Деснянський біосферний резерв [Текст] : рік потому : [створений на базі Національного природного парку «Деснянсько-Старогутський»] / Б. Вейсберг // Сумщина. – 2010. – № 124/125, 29 жовтня. – С. 5.

Вейсберг, Б. Степова «Лисиця» [Текст] : [ландшафтний заказник «Лисиця» на Тростянецьчині] / Б. Вейсберг // Сумщина. – 2010. – № 124/125, 29 жовтня. – С. 5.

Вертіль, О. Деснянсько-Старогутський парк: мандрівка не без моралі, задоволення і висновків [Текст] : [Національний природний парк, створений з метою збереження, відтворення та раціонального використання заповідних та господарських природних комплексів відповідно Указу Президента України від 23.02.1999 р., який розташований в межах Новгород-Сіверського Полісся] / О. Вертіль // Сумщина. – 2008. – № 102/103, 12 вересня. – С. 1, 8.

Вертіль, О. Зелений діамант Слобожанщини [Текст] : [про Гетьманський Національний природний парк, що зберігає унікальний рослинний і тваринний світ] / О. Вертіль // Сумщина. – 2013. – № 49, 11 грудня. – С. 20-21.

Вовченко, Е. «Гетьманский»: южная жемчужина Сумщины [Текст] : основание второго национального парка позволит сохранить для потомков более 23 тыс. га леса / Е. Вовченко // Ваш шанс. – 2009. – № 18, 6 мая. – С. 14 А.

Гетьман, В. Деснянсько-Старогутський національний природний парк [Текст] / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. – 2010. – № 5. – С. 38-39.

Гетьман, В. На межі з Брянськими лісами [Текст] : Національний природний парк «Деснянсько-Старогутський» створений 1999 р. і знаходиться в Середино-Будському районі Сумської області / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2011. – № 12, березень. – С. 11-13.

Гончарова, К. Д. Кремлянське лісництво як крайовий ареал розповсюдження деяких рідкісних видів рослин Сумщини [Текст] / К. Д. Гончарова, Н. Г. Закорко, В. П. Суряднова // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 56-57.

Дегтярьова, Н. И. Парки-дендропарки Сумщины, их учебное и культурно-просветительное значение [Текст] / Н. И. Дегтярьова, Н. Х. Сухарева // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції // Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 50-51.

Демидов, И. Заповедный парк на Басах [Текст] / И. Демидов // Ваш шанс. – 2010. – № 4, 27 января-3 февраля. – С. 5 А.

[Деснянсько-Старогутський національний природний парк] [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 17-18.

Євтушенко, В. Г. Розширення мережі об'єктів природно-заповідного фонду Сумської області [Текст] / В. Г. Євтушенко, О. В. Бова // Екологія і раціональне природокористування : збірник наукових праць / [Б. М. Нешатаєв, В. О. Цикін, Н. Н. Чайченко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2009. – С. 76-80.

Жемчужин, В. Ю. Туя та її декоративні форми у садово-паркових насадженнях студентського містечка Сумського НАУ [Текст] / В. Ю. Жемчужин, Т. І. Мельник, В. П. Чигринець // Вісник Сумського національного аграрного університету : науковий журнал / ред. кол.: В. І. Ладика, А. М. Салогуб, Ю. І. Данько та ін. – Суми : Сумський національний аграрний ун-т, 2012. – Вип. 9 (24). – С. 10-13.

Зав'язують «вузлики», а в'яжуться «мертві вузли» [Текст] : [близько п'яти років на Сумщині створюється Національний природний парк «Великий бір» (Шосткинський)] / О. Семенова [та ін.] // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 70, 16 квітня. – С. 20.

Заїкіна, Н. Чому шумить суворо «Гетьманський парк»? [Текст] : національний парк «Гетьманський» розташовано у декількох районах Сумської області / Н. Заїкіна // Сумщина. – 2011. – № 58/59, 28 травня. – С. 5.

Заповідна мережа Сумщини [Текст] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 119-175.

Заповідні сади, парки [Текст] : [ботанічний сад СумДПУ ім. А. С. Макаренка та Веретенівський, Сумський, Басівський парки міста] // Суми і сумчани. – 2005. – № 51, 16 грудня. – С. 5.

Ігнатенко, В. А. Заповідні урочища – смарагдове намисто Сумщини [Текст] / В. А. Ігнатенко, І. І. Кураш, С. М. Панченко // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 163-166.

Ігнатенко, В. А. Лісові заповідні урочища Сумщини [Текст] / В. А. Ігнатенко, І. І. Кураш // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 55-60.

Карпенко, К. К. Деснянсько-Старогутський національний природний парк [Текст] / К. К. Карпенко, М. П. Книш, І. І. Кураш Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 38-48.

Ковтун, В. А. Кияницький парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення [Текст] / В. А. Ковтун // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш,

Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 68-71.

Ковтун, В. А. Сумський парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [Текст] / В. А. Ковтун, К. Д. Гончарова, К. К. Карпенко // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 76-79.

Косенко, І. Екскурсійним маршрутом [Текст] : [зміст елементів паркових композицій «Софіївка» : до «200-річчя Уманського дендропарку] / І. Косенко // Краєзнавство. – 1996. – № 2. – С. 1-4.

Кохановський, В. М. Краса, створена руками людини [Текст] : [Тростянецький лісопарк, Сумський парк, Кияницький лісопарк, Великобобицький парк, Веретенівський парк, Басівський лісопарк] / В. М. Кохановський // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 167-175.

Лісові [заказники Сумщини] [Текст] : [Шумлять сосни Огієвського (на площі музею сосен створено лісовий заказник загальнодержавного значення «Великий бір»), Лісовий масив на терасі р. Шостка (заказник «Богданівський», заказник «Ушинський» (Шосткинський район Сумської області)] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 149-150.

Макеев, В. Столетняя проблема [Текст] : Веретеновский парк многие годы был излюбленным местом отдыха сумчан / В. Макеев // Ваш шанс. – 2014. – № 13, 26 марта–2 апреля. – С. 17 А.

Макроміцети парків-пам'яток садово-паркового мистецтва [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 101-103.

Мітін, В. Історія парку [Текст] : [дендропарк «Софіївка» в Умані] / В. Мітін // Краєзнавство. – 1996. – № 2. – С. 4-7.

На Сумщині з'явився Гетьманський парк [Текст] : [президент України В. Ющенко підписав указ «О создании Гетьманского

національного природного парку»] // Данкор. – 2009. – № 18, 6 мая. – С. 2.

Новиков, М. История, заросшая сорняком [Текст] : почему парк-памятник садово-паркового искусства «Низовской» в таком плачевном состоянии / М. Новиков // Ваш шанс. – 2011. – № 4, 26 января–2 февраля. – С. 14 А.

Панченко, С. М. Перший національний парк Лівобережного Полісся [Текст] : [Деснянсько-Старогутський НПП] / С. М. Панченко, В. Г. Скляр, О. Л. Андрієвська // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 126-138.

Парк очікує досліджень [Текст] : [Гребениківський парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва розташований у селі Гребениківка Тростянецького району] // Сумщина. – 2012. – № 55/56, 19 травня. – С. 5.

Парк став резерватом [Текст] : Національному природному парку «Деснянсько-Старогутський» надано статус Деснянського біосферного резервату // Сумщина. – 2009. – № 122, 4 листопада. – С. 1.

Парку дали имя его создателя [Текст] : бывший сад Ивана Асмолова и сейчас остается зеленой жемчужиной Сум / А. Макарова // Ваш шанс. – 2008. – № 18, 30 апреля. – С. 5 А.

Пахолук, Е. Парк Асмолова – под нож? [Текст] : жители обеспокоены, что вырубка деревьев приведет к уничтожению природной жемчужины / Е. Пахолук // Ваш шанс. – 2013. – № 51, 18–25 декабря. – С. 23 А.

Прядко, О. І. Регіональні ландшафтні парки Сумщини [Текст] : [Сеймський регіональний ландшафтний парк (знаходиться у західній частині області на обох берегах мальовничої річки Сумщини – Сейму), Прудищанський регіональний ландшафтний парк (Ямпільський район)] / О. І. Прядко, Г. Г. Гаврись // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 138-143.

Родінка, О. С. Веретенівський парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [Текст] / О. С. Родінка, Б. М. Польський, А. М. Глазько // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 71-72.

Сергеев, В. Индикатор культуры [Текст] : доживет ли Веретинский парк до своего 110-летнего юбилея? / В. Сергеев // Ваш шанс. – 2013. – № 21, 22-29 мая. – С. 17 А.

Сикорский, А. Веретенка. Охраняемая зона [Текст] : за парк и его родники люди голосуют ногами, колесами велосипедов и детских колясок / А. Сикорский // Панорама. – 2011. – № 30, 20–27 июля. – С. А 6.

Сикорский, А. Заповедник гармонии [Текст] : начата работа по созданию в селе Воздвиженское Ямпольского района экологического парка-памятника, как продолжение Неплюевского трудового братства / А. Сикорский // Панорама. – 2010. – № 14, 31 марта–7 апреля. – С. А 6.

Сикорский, А. Сокровища Ворсклы [Текст] : [Национальный природный парк Гетманский приглашает, удивляет и воспитывает] / А. Сикорский // Панорама. – 2013. – № 45, 6–13 ноября. – С. А 6.

Снігур, Я. М. Ліси Сумщини, їх значення, використання та охорона [Текст] / Я. М. Снігур // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), Б. М. Польський, О. О. Титаренко, А. С. Телегіна]. – Суми : [Видавничий центр «ДІМ»], 1996. – Книга перша. – С. 60-69.

Спадчанский лес признали национальным [Текст] : [статус исторической достопримечательности национального значения присвоен: архитектурному ансамблю Спасо-Преображенского собора, храму Николая Казацкого, Молчанскому монастырю, Золотым воротам в с. Волокитино, и стоянке железного века в с. Ширяево] // Данкор. – 2009. – № 46, 18 ноября. – С. А 2.

Сумщина запрошує [Текст] : [м. Суми, Глухів, Охтирка, Лебедин, Путивль, Ромни, Тростянець; села: Бакірівка, Богданівка, Великий Бобрик, Вороніж, Волокитне, Гамаліївка, Кияниця, Кулішівка, Межиріч, Низи, Пирогівка, Хотінь; Деснянсько-Старогутський національний природний парк, Михайлівська цілина] // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2008. – № 6/8, лютий. – С. 48-54. – Тематичний випуск.

Товстуха, А. Лес тает на глазах: научный подход или экокатастрофа [Текст] / А. Товстуха ; беседовала Е. Вовченко // Ваш шанс. – 2013. – № 32, 7-14 августа. – С. 18 А-19 А.

Шульга, М. Г. Великобобрицький парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [Текст] / М. Г. Шульга // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 74-76.

24. Дендропарки

Богданов, П. Л. Дендрология [Текст]: учебник для лесохозяйственных специальных вузов / П. Л. Богданов. – М. : Лесная промышленность, 1974. – 240 с. : ил.

Галактионов, И. И. Декоративная дендрология [Текст]: учебное пособие для студентов лесохозяйственных архитектурных специальностей вузов / И. И. Галактионов, А. В. Ву, В. А. Осин. – М. : Высшая школа, 1967. – 319 с. : ил.

Грисюк, Н. М. Дендрологический парк «Веселые Боковеньки» [Текст] / Н. М. Грисюк. – К. : Издательство АН УССР, 1956. – 119 с. : ил.

Колесников, А. И. Декоративная дендрология [Текст] / А. И. Колесников. – М. : Госстройиздат, 1967. – 675 с. : ил.

Корчемний, В. Г. Хоростківський дендропарк [Текст] : путівник / В. Г. Корчемний. – Львів : Каменярь, 1988. – 38 с.

Кривулько, Д. С. Дендропарк «Софиевка» [Текст] : путеводитель / Д. С. Кривулько. – К. : Наукова думка, 1972. – 118 с. : ил.

Липа, О. Л. Дендрологія з основами акліматизації [Текст] : навчальний посібник для біологічних факультетів університетів / О. Л. Липа. – К. : Вища школа, 1977. – 223 с. : іл.

Шиманюк, А. П. Дендрология [Текст]: учебник для лесных и лесотехнических техникумов / А. П. Шиманюк. – Издание 2-е, доп. – М. : Лесная промышленность, 1974. – 264 с. : ил.

Байрак, О. Наукові та організаційні засади створення нового дендропарку «Зоряний» (Полтавська область) [Текст] / О. Байрак, Т. Панасенко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка / гол. ред. кол.: В. О. Пащенко, О. М. Байрак, А. М. Бойко та ін. – Полтава : Техсервіс, 2006. – Вип. 5 (52). – С. 88-95. – (Екологія. Біологічні науки).

Гусак, А. Здесь Запорожской Сечью пахнет [Текст] : в столице появился уникальный дендропарк «Мамаева слобода» / А. Гусак // Киевские ведомости. – 2009. – № 123, 14 июля. – С. 12.

Данилець, О. Господарка дендропарку [Текст] : [розробила та втілила проект полтавського парку у життя дендролог Яніна Яценко] / О. Данилець // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 172, 19 вересня. – С. 8-9.

Дендропарк Олександрія [Текст] // Географія та основи економіки в школі. – 2007. – № 2. – С. 39.

Перлини Батьківщини [Текст] : [Національний історико-архітектурний заповідник «Кам'янець», Києво-Печерська лавра, Національний дендрологічний парк «Софіївка», Херсонес таврійський, Софійський собор, Національний заповідник-острів «Хортиця» та інші] // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 53, 24 березня. – С. 16.

Семенело, І. Сім чудес України [Текст] : Києво-Печерська лавра, Національний заповідник «Кам'янець», Національний дендрологічний парк «Софіївка», Софія Київська, Херсонес Таврійський, Державний заповідник «Хотинська фортеця», Національний заповідник-острів «Хортиця» / І. Семенело // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2012. – № 28, липень. – С. 22-23.

Юхимець, А. Дендрологічний парк [Текст] : [у Києві, на території Українського державного еколого-натуралістичного центру створюється парк на базі зелених насаджень] / А. Юхимець // Рідна школа. – 1995. – № 10/11. – С. 21.

24.1 Дендропарки Сумщини

Гончаренко, П. Ф. Червонотростянецький дендропарк [Текст] / П. Ф. Гончаренко, І. М. Патлай. – Х. : Прапор, 1974. – 60 с. : іл.

Дендропарк «Тростянець» [Текст] : путеводитель / АН УССР, Центральный республиканский ботанический сад ; [отв. ред. А. М. Гродзинский]. – К. : Наукова думка, 1981. – 79 с. : ил.

Мисник, Г. Є. Дендропарк «Тростянець» [Текст] : путівник / Г. Є. Мисник. – К. : Наукова думка, 1971. – 55 с. : іл.

Дегтярьова, Н. И. Парки-дендропарки Сумщины, их учебное и культурно-просветительное значение [Текст] / Н. И. Дегтярьова, Н. Х. Сухарева // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 50-51.

Задорожний, М. Дендропарк «Тростянець» [Текст] / М. Задорожний // Географія та основи економіки в школі. – 2011. – № 5. – С. 33.

Костина, В. Островок благолепия [Текст] : купец Асмолов оставил сумчанам уникальный дендропарк / В. Костина // Панорама. – 2008. – № 36, 3–10 сентября. – С. А 17.

Макарова, А. В Сумах появится новый дендропарк [Текст] : жителям Прокофьевского массива подарят для отдыха тихую сосновую зону / А. Макарова // Ваш шанс. – 2013. – № 11, 13–20 марта. – С. 5 А.

На Глуховщине появился первый дендропарк [Текст] : [разместился этот замечательный зелёный уголок на территории натуралистического отдела Центра детско-юношеского творчества в Глухове] // Ваш шанс. – 2012. – № 26, 27 июня–4 июля. – С. 12 А.

Сергеев, В. Блеск и нищета Веретенковского парка [Текст] : история дендропарка / В. Сергеев // Ваш шанс. – 2011. – № 29, 20–27 июля. – С. 15 А.

Храм природы [Текст] : Україна вибрала свої національні дерева (сад яблоні-колонії) // Сумщина. – 2011. – № 97/98, 3 вересня. – С. 5.

25. Ландшафтні парки, заказники: географія, стратегія, оптимізація

Ена, В. Г. Заповедные ландшафты Крыма [Текст] : справочник / В. Г. Ена. – 2-е изд., доп. – Симферополь : Таврия, 1989. – 136 с.

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – 207 с.

Заславский, М. А. Ландшафтные экспозиции музеев мира [Текст] / М. А. Заславский. – Л. : Наука, 1979. – 212 с.

Нешатаев, Б. Н. Природа и ландшафты Верхнего Прикамья [Текст] : монография / Б. Н. Нешатаев. – Сумы : РИК «Медиа Информ», 2005. – 184 с.

Рубцов, Л. И. Деревья и кустарники в ландшафтной архитектуре [Текст] : справочник / Л. И. Рубцов ; рец.: Ю. А. Бондарь, В. С. Ступаченко. – К. : Наукова думка, 1977.

Біловицька, Н. Є де сховатися гіацинтику блідому [Текст] : [про створення ландшафтного заказника «Сухарева Балка» на Дніпропетровщині] / Н. Біловицька // Урядовий кур'єр. – 2013. – № 199, 30 жовтня. – С. 29.

Буц, Ю. В. Деякі результати ландшафтногеохімічних досліджень ґрунтового покриву «Михайлівської цілини» [Текст] / Ю. В. Буц // Людина та довкілля. Проблеми неоекології. – 2000. – Вип. 1. – С. 110-113.

Вейсберг, Б. Степова «Лисиця» [Текст] : [ландшафтний заказник «Лисиця» на Тростянецьчині] / Б. Вейсберг // Сумщина. – 2010. – № 124/125, 29 жовтня. – С. 5.

Гапон, С. Еколого-ценотичні та флористичні особливості мохоподібних проектованого регіонального ландшафтного парку «Гадяцький» (Полтавська область) [Текст] / С. Гапон // Екологія. Біологічні науки : збірник наукових праць / [гол. ред. кол.: М. І. Степаненко, О. М. Байрак, А. М. Бойко та ін.]. – Полтава : [ПП Шевченко Р. В.], 2009. – Вип. 1. – С. 11-16.

Гетьман, В. Національні природні парки як еталони українського ландшафту [Текст] / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2009. – № 43, листопад. – С. 3-5.

Гетьман, В. І. Степові ландшафти колись і тепер [Текст] : у заповідному Хомутівському степу / В. І. Гетьман // Географія та економіка в сучасній школі. – 2013. – № 3. – С. 39-42.

Гумінська, А. Природний заповідник «Кімеріда» – прообраз кімерійських історичних ландшафтів [Текст] : [Україна] / А. Гумінська // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 1999. – № 41. – С. 2-3.

Карпенко, К. К. Перспективний заповідний об'єкт Сумщини – ландшафтний заказник «Прохідна долина річок Ромен і Терн» [Текст] / К. К. Карпенко, М. П. Книш, О. С. Родінка // Екологія і раціональне природокористування : збірник наукових праць / МОН України, СумДПУ ім. А. С. Макаренка ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, В. О. Цикін, Н. Н. Чайченко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 111-118.

Карпенко, К. К. Фіторізноманіття Ворожбянського ландшафтного заказника (Сумська область, Україна) [Текст] / К. К. Карпенко, А. П. Вакал, О. С. Родінка // Природничі науки : збірник наукових праць / М-во освіти і науки, молоді та спорту ; [за ред. Є. О. Лебідя]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. – С. 18-36.

Кирей, В. Повернути барви перлині [Текст] : [про ландшафтний парк в Корсуні на Черкащині] / В. Кирей // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 182, 3 жовтня. – С. 8.

Люльченко, М. Дивовижний куточок природи у центрі міста [Текст] : Ботанічний сад місцевого значення «Юннатівський» – унікальний шедевр ландшафтного мистецтва, створений природою і копіткою, титанічною працею педагогів Сумського міського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді (ЦЕНТУМ) / М. Люльченко // Сумщина. – 2012. – № 73/74, 7 липня. – С. 5.

Мовчан, В. В. Регіональний ландшафтний парк «Гадяцький»: структура та шляхи оптимізації [Текст] : [є інформація про вагому дослідницьку роботу викладачів СумДПУ ім. А. С. Макаренка] / В. В. Мовчан // Наукові записки Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка. Географічні науки : [збірник наукових праць] / МОН України, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка ; Українське географічне товариство, Сумський

відділ ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, С. І. Сюткін, М. О. Барановський та ін.]. – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2013. – Вип. 4. – С. 57-62.

Морозова, В. Мурашки (Hymenoptera Formicidae) регіонального ландшафтного парку «Нижньоворсклянський» [Текст] / В. Морозова // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка / гол. ред. кол.: В. О. Пащенко, О. М. Байрак, А. М. Бойко та ін. – Полтава : Техсервіс, 2006. – Вип. 5 (52). – С. 66-76. – (Екологія. Біологічні науки).

Мудрак, О. Регіональний ландшафтний парк «Подільське Полісся» як об'єкт екологічної мережі Вінницької області [Текст] / О. Мудрак // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка / гол. ред. кол.: В. О. Пащенко, О. М. Байрак, А. М. Бойко та ін. – Полтава : Техсервіс, 2006. – Вип. 5 (52). – С. 168-175. – (Екологія. Біологічні науки).

Нежигай, І. Кінбурнські вовки. Презумпція невинуватості [Текст] : [про охорону тварин та ландшафтний парк «Кінбурнська коса» – об'єкт природно-заповідного фонду України] / І. Нежигай // Голос України. – 2013. – № 235, 11 грудня. – С. 12.

Нешатаєв, Б. Н. Ландшафтний подход к оптимизации заповедного фонда Сумского Приднестровья [Текст] / Б. Н. Нешатаєв // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 10-12.

Прядко, О. І. Регіональні ландшафтні парки Сумщини [Текст] : [Сеймський регіональний ландшафтний парк (знаходиться у західній частині області на обох берегах мальовничої річки Сумщини – Сейму), Прудищанський регіональний ландшафтний парк (Ямпільський район)] / О. І. Прядко, Г. Г. Гаврись // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 138-143.

Пявка, Г. І. Заповідні об'єкти Глухівщини [Текст] : [ландшафті заказники, ботанічні пам'ятники; рослини Червоної книги України, трьохсотрічний дуб, дослідження та фенологічні спостереження Глухівського педагогічного інституту, на території якого ростуть реліктові рослини] / Г. І. Пявка // Заповідна справа на Сумщині : тези

доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 52-53.

Розовик, Д. Ташанський парк на Переяславщині: 240 років від дня заснування [Текст] / Д. Розовик, О. Розовик // Краєзнавство. – 2012. – № 3 (80). – С. 107-111.

Сагайдак, А. Хижі ссавців регіонального ландшафтного парку «Міжріччинський» [Текст] / А. Сагайдак // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали XIX Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загороднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 61.

Салій, О. Земна куля в мініатюрі [Текст] : (Кагарлицький парк – творіння садово-паркової архітектури) / О. Салій // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 1997. – № 29/32. – С. 3.

Сикорский, А. Ландшафтотерапия. Золотое кольцо Сум [Текст] : [Лидия Шеремет презентует степь «Михайловской целины»] / А. Сикорский // Панорама. – 2006. – № 45, 8-15 ноября. – С. А 8-А 9.

Січкаренко, І. Г. Ландшафти надхнення. Урочище Немичне – колиска «Лісової пісні» [Текст] / І. Г. Січкаренко // Географія. – 2006. – № 3, лютий. – С. 19-20.

Тищенко, В. До фауни кажанів РЛП «Міжріччинський» [Текст] / В. Тищенко, А. Сагайдак // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали XIX Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загороднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 62.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про оголошення природної території ландшафтним заказником загальнодержавного значення «Христанівський» [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1042/2009

/ Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

Чи потрібні нам природні парки як еталони українського ландшафту? [Текст]: зокрема проєктований Нижньосульський національний парк // Науковий світ. – 2009. – № 5. – С. 20-22.

Шульга, В. П. Ландшафтне різноманіття як основна складова природно-культурного середовища Сумської області [Текст] / В. П. Шульга // Наукові записки Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка : збірник наукових праць / [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, А. О. Корнус, В. О. Цикін та ін.]. – Суми : [СВС Панасенко І. М., друк-ФОП Ляпощенко Л.Г.], 2010. – Вип. 1 : Географічні науки. – С. 78-81.

26. Заповідні печери

Герцен, О. Г. Печерні міста Криму [Текст] / О. Г. Герцен. – Сімферополь : Таврія, 2007. – 159 с. : іл.

Фауна печер України [Текст] / за ред. І. Загороднюка. – К., 2004. – 246 с. – (Праці Теріологічної Школи ; вип. 6).

Гетьман, В. Заповідні печери України [Текст] / В. Гетьман // Науковий світ. – 2011. – № 9/10. – С. 14-15.

Гетьман, В. Печери природно-заповідного фонду, їх використання [Текст]: екотуризм, оздоровлення, печерні монастирі : охорона довкілля : [збереження геолого-морфологічних об'єктів; є згадка про Сумську область] / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. – 2011. – № 7/8. – С. 38-42.

Земля Тернопільська [Текст]: [підбір статей про природу, господарство, карстові печери, заповідну воду, святині мальовничої Тернопільщини та ін.] // Кресназнавство. Географія. Туризм. – 2006. – № 14/15, квітень. – С. 2-48.

Зінченко, Н. Тут кристали нагадують камінні квіти [Текст]: мандрівка: печери Тернопільщини належать до пам'яток світового

значення / Н. Зінченко // Урядовий кур'єр. – 2012. – № 17, 28 січня. – С. 18.

Лантух, Т. Навчальний дослідницький проект «Перлини України» [Текст] : [печера «Кришталева», подільські Товтри тощо] / Т. Лантух // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2012. – № 8, лютий. – С. 7-9.

Мазур, В. Антонієвим печерам 940 років [Текст] / В. Мазур // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 202, 31 жовтня. – С. 9.

Симочко, Г. Печери Закарпаття [Текст] : дослідження та використання / Г. Симочко // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2013. – № 6, березень. – Вкладка.

100 природних чудес України [Текст] : [«Клобук», озеро Синевир, соляні печери та озера Солотвина, відслонення вулканів «Чорна гора» на території Закарпаття] // Все для вчителя. – 2009. – № 19/20, жовтень. – С. 121-123.

Шевчук, О. Рекреаційне використання печер [Текст] : [кейвінг; подорожі печерами як напрямок активного туризму] / О. Шевчук // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2012. – № 16. – С. 17-20.

27. Резервати

Борисов, В. А. Охраняемые природные территории мира [Текст] : национальные парки, заповедники, резерваты / В. А. Борисов, Л. С. Белоусова, А. А. Винокуров. – М. : Агропромиздат, 1985. – 310 с.

Бабко, Р. В. Деякі загальні положення щодо створення природних резерватів [Текст] / Р. В. Бабко, Р. В. Хімко, М. Б. Кириченко // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 12-14.

Бабко, Р. В. Про необхідність резервування екосистем малих річок [Текст] / Р. В. Бабко, Р. В. Хімко, Т. М. Кузьміна // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 42-43.

Вейсберг, Б. Деснянський біосферний резерв [Текст] : рік потому : [створений на базі Національного природного парку «Деснянсько-Старогутський»] / Б. Вейсберг // Сумщина. – 2010. – № 124/125, 29 жовтня. – С. 5.

Гадач, Е. Нотатки про флору і рослинність ботанічного резерву «Стінка» (біосферний заповідник «Східні Карпати» [Текст] / Е. Гадач, С. М. Стойко, Л. О. Тарасевич // Ботанічний журнал. – 1996. – Т. 53, № 1/2. – С. 105-111.

Парк став резерватом [Текст] : Національному природному парку «Деснянсько-Старогутський» надано статус Деснянського біосферного резервату // Сумщина. – 2009. – № 122, 4 листопада. – С. 1.

Ткаченко, В. С. Зміни екотипів лучного степу «Михайлівської цілини» (Сумська область, Україна в ході резерватної сукцесії) [Текст] / В. С. Ткаченко, Г. М. Лисенко // Український ботанічний журнал. – 1993. – № 3. – С. 44-51.

28. Ботанічні сади, музеї

Астров, А. В. Ботанические сады Центральной Европы [Текст] / А. В. Астров ; отв. ред. Н. В. Цицин. – М. : Наука, 1976. – 120 с. : ил.

Боголюбов, В. Д. Никитский ботанический [Текст] : путеводитель / В. Д. Боголюбов. – Симферополь : Крым, 1967. – 63 с. : ил.

Ботанический музей [Текст] : путеводитель / [авт.-сост.: Д. Н. Добрачев и др.]. – К. : Наукова думка, 1986. – 64 с.

Ботанічний сад імені академіка О. В. Фоміна [Текст] : путівник-довідник / уклад. І. П. Білокінь. – К., 1970. – 191 с.

Ботанічні сади вузів УРСР – науці і народному господарству [Текст] : збірник статей. – К., 1974. – 119 с.

Ботанічні сади вузів УРСР – науці і народному господарству [Текст] : збірник статей. – К. : Вища школа, 1973. – 149 с.

Ботанічні сади вузів УРСР – науці і народному господарству [Текст] : [збірник статей]. – К. : Видавництво Київського університету, 1966. – 323 с.

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 25 [Текст]. – М. : Академия наук СССР, 1956. – 128 с.

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 26 [Текст]. – М. : Академия наук СССР, 1956. – 123 с.

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 84 [Текст] / отв. ред. акад. Н. В. Цицин. – М. : Наука, 1972. – 122 с. : ил. – (АН СССР).

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 85 [Текст] / отв. ред. акад. Н. В. Цицин. – М. : Наука, 1972. – 108 с. : ил. – (АН СССР).

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 86 [Текст] / отв. ред. акад. Н. В. Цицин. – М. : Наука, 1972. – 115 с. : ил. – (АН СССР).

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 87 [Текст] / отв. ред. акад. Н. В. Цицин. – М. : Наука, 1973. – 124 с. : ил. – (АН СССР).

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 88 [Текст] / отв. ред. акад. Н. В. Цицин. – М. : Наука, 1973. – 112 с. : ил. – (АН СССР).

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 89 [Текст]. – М. : Наука, 1973. – 112 с. : ил. – На обороте титульного листа отв. ред. Н. В. Цицин.

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 90 [Текст] / отв. ред. акад. Н. В. Цицин. – М. : Наука, 1973. – 95 с. : ил. – (АН СССР).

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 95 [Текст] / отв. ред. акад. Н. В. Цицин. – М. : Наука, 1975. – 120 с. – (АН СССР).

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 114 [Текст]. – М. : Наука, 1979. – 111 с. – (АН СССР).

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 123 [Текст] / отв. ред.: П. И. Лапин. – М. : Наука, 1982. – 112 с.

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 124 [Текст] / отв. ред.: П. И. Лапин. – М. : Наука, 1982. – 120 с.

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 126 [Текст] / отв. ред.: П. И. Лапин. – М. : Наука, 1982. – 104 с.

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 130 [Текст]. – М. : Наука, 1984. – 104 с.

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 131 [Текст]. – М. : Наука, 1984. – 119 с.

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 132 [Текст]. – М. : Наука, 1984. – 94 с.

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 148 [Текст] / АН СССР ; ред. Л. Андреев. – М. : Наука, 1988. – 96 с.

Бюллетень Главного ботанического сада. Вып. 150 [Текст] / АН СССР, Главный ботанический сад ; отв. ред. Л. Н. Андреев. – М. : Наука, 1988. – 108 с.

Верзилин, Н. По следам Робинзона [Текст] / Н. Верзилин. – М. ; Л. : Детгиз, 1953. – 278 с.

Верзилин, Н. По следам Робинзона. Сады и парки мира [Текст] / Н. Верзилин. – Л. : Детская литература, 1964. – 576 с. : ил.

Головкин, Б. Н. История интродукции растений в ботанических садах [Текст] / Б. Н. Головкин. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1981. – 128 с. : ил.

Голубева, И. В. Никитский ботанический сад [Текст] : путеводитель / И. В. Голубева, С. И. Кузнецов. – Издание 2-е, доп. – Симферополь : Таврия, 1978. – 92 с. : 32 л. ил.

Государственный Никитский ботанический [Текст] : путеводитель по дендрологическому парку. – М. : Сельхозиздат, 1962. – 104 с. : ил.

Гришко, М. М. Ботанічний сад Академії наук Української РСР і його колекції [Текст] / М. М. Гришко, О. І. Соколовський. – К. : Видавництво Академії наук УРСР, 1950. – 114 с. : іл. – На обкл. рік 1951.

Деревья и кустарники [Текст] : краткие итоги интродукции в Главном ботаническом саду Академии наук СССР / отв. ред. акад. Н. В. Цицин ; Академия наук СССР, Главный ботанический сад. – М. : [б. и.], 1959. – 191 с. : ил.

Каталог растений Донецкого ботанического сада [Текст] : справочное пособие / под ред. Е. Н. Кондратюка. – К. : Наукова думка, 1988. – 528 с.

Лапин, П. И. Ботанические сады СССР [Текст] / П. И. Лапин. – М. : Колос, 1984. – 216 с.

Липа, О. Л. Визначні сади і парки України та їх охорона [Текст] / О. Л. Липа. – К. : Видавництво Київського університету, 1950. – 176 с. : іл.

Никитский ботанический сад [Текст] : к 175-летию со дня основания / сост. И. В. Крюкова. – Симферополь : Таврия, 1987. – 130, [1] с. : ил.

Никитский ботанический сад. Ялта [Текст] : [фотоальбом] / фото: В. И. Станионис и В. Ю. Наркевичюте ; авт. текста В. Д. Боголюбов. – Симферополь : Крым, 1967. – [96] с. : ил.

Нікітський ботанічний сад [Текст] : фотоальбом / авт. тексту: І. В. Голубева, А. М. Кормиліцин ; фото В. Ю. Наркевичюте. – К. : Мистецтво, 1978. – 132 с. – На укр., рос. і англ. мовах.

Петров, В. В. Чудеса наших субтропиков [Текст] : [о Батумском ботаническом саде] / В. В. Петров. – М. : Наука, 1976. – 152 с. : ил. – (АН СССР. Серия «Человек и окружающая среда»).

Полярно-альпийский ботанический сад [Текст] : справочник / отв. ред. Т. А. Козупеева. – Л. : Наука, 1984. – 90 с. – (АН СССР. Кольский филиал им. С. М. Кирова).

Редкие и исчезающие виды природной флоры СССР, культивируемые в ботсадах и других интродукционных центрах страны [Текст] / Б. А. Винтерголлер, В. Г. Рубаник, В. Н. Нилов и др. ; ред. кол.: П. И. Лапин (отв. ред.) [и др.]. – М. : Наука, 1983. – 303 с.

Рычин, Ю. В. Деревья и кустарники лесов, парков, садов и полезных лесонасаждений средней полосы Европейской части СССР [Текст] : определитель / Ю. В. Рычин ; под. ред. проф. С. С. Станкова. – М. : Учпедгиз, 1950. – 158 с. : ил.

Сады, парки и заповедники Украинской ССР [Текст] : Заповедная природа. Преобразованный ландшафт. Садово-парковое искусство / И. Д. Родичкин [и др.]. – К. : Будівельник, 1985. – 160 с. : ил.

Соколов, М. П. Ботанические сады. Основа их устройства и планировка [Текст] / М. П. Соколов ; отв. ред. акад. Н. В. Цицин. – М. ; Л. : Наука, 1959. – 199 с. : ил. – (АН СССР. Главный ботанический сад).

Терлецький, В. К. Ботанічний сад удома [Текст] / В. К. Терлецький. – К. : Реклама, 1983. – 127 с. : іл.

Труды Главного ботанического сада. Т. V [Текст]. – М. : Академия наук СССР, 1956. – 168 с. : ил.

Цицин, Н. В. Ботанические сады СССР [Текст] / Н. В. Цицин. – М. : Наука, 1974. – 191 с. : ил. – (АН СССР. Совет ботанических садов СССР. Научный совет по проблеме «Интродукция и акклиматизация растений»).

Цицин, Н. В. Ботанические сады СССР – народному хозяйству [Текст] / Н. В. Цицин. – М. : Знание, 1960. – 49 с. – (Всесоюзное общество по распространению политических и научных знаний).

Шайкин, В. Г. Жизнь сада [Текст] / В. Г. Шайкин. – М. : Агропромиздат, 1988. – 255 с.

Бакаева, Е. А. Новые находки мучнисто-росяных грибов закрытого грунта в Ботаническом саду им. акад. А. В. Фомина Киевского университета [Текст] / Е. А. Бакаева, З. Г. Левитская // Охрана, изучение и обогащение растительного мира : республиканский межведомственный научный сборник. – К. : Вища школа, 1984. – С. 121-122.

Баньковский, А. Ботанический сад Григория Демидова [Текст] / А. Баньковский // Наука и жизнь. – 2007. – № 2. – С. 24-31.

Ботанические сады от истоков до XVIII века [Текст] // Наука и жизнь. – 2007. – № 2. – С. 32-36.

Івченко, В. Перлина в зеленій короні столиці [Текст] : Національному ботанічному саду – 75 років / В. Івченко // Науковий світ. – 2010. – № 10. – С. 6-7.

Косянчук, І. У ботанічному саду Херсона постане... фортеця [Текст] / І. Косянчук // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 54, 24 березня. – С. 19.

Мельник, В. І. Ботанічні сади [Текст] / В. І. Мельник, І. С. Косенко // Український ботанічний журнал. – 2006. – Т. 63, № 1. – С. 107-116.

Світ дивовижної колекції [Текст] : [Нікітський ботанічний сад] // Юний натураліст. – 2002. – № 4. – С. 16-17.

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження плану заходів з підготовки та відзначення 200-річчя заснування Нікітського ботанічного саду – Національного наукового центру [Текст] : розпорядження від 16.09.09 р., № 1115-р / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 179, 30 вересня. – С. 17.

Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко). Про створення Хорольського ботанічного саду [Текст] : указ від 11.12.09 р., № 1041/2009 / Україна. Президент (2005 – ; В. Ющенко) // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 238, 22 грудня. – Вкладка.

28.1 Ботанічні сади Сумщини

Ботанічний сад Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка [Текст] : путівник / [уклад.: В. А. Ковтун, В. П. Суряднова, В. М. Торяник ; відп. за випуск О. С. Родінка]. – Суми : Видавництво «Слобожанщина», 2000. – 23 с.

Адаменко, Е. Добро пожаловать в Асмоловский, находящийся неподалеку от Троицкого собора, или в Сумской ботанический, принадлежащий педуниверситету [Текст] / Е. Адаменко // Данкор. – 2010. – № 24, 16 июня. – С. А 8-А 9.

Ботанический сад на Харьковской [Текст] : по мнению экологов, это достойный претендент на звание одного из чудес Сум // Ваш шанс. – 2010. – № 6, 10–17 февраля. – С. 16 А.

[Ботанічний сад Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка] [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 41.

Власова, И. Натурпродукт [Текст] : [в Сумах появится ботанический сад по ул. Харьковской, 13] / И. Власова // Панорама. – 2009. – № 45, 4-11 ноября. – С. А 4.

Вовченко, Е. Красота под угрозой [Текст] : [о Ботаническом саде СумГПУ] / Е. Вовченко // Ваш шанс. – 2007. – № 20, 16 мая. – С. 11 А.

Гончарук, Н. Заповедный оазис в центре [Текст] : [на ул. Харьковской, 13, среди многоэтажек планируют создать заповедник местного значения – ботанический сад «Юннатовский»] / Н. Гончарук // Данкор. – 2009. – № 41, 14 октября. – С. А 10.

Заповідні сади, парки [Текст] : [ботанічний сад СумДПУ ім. А. С. Макаренка та Веретенівський, Сумський, Басівський парки міста] // Суми і сумчани. – 2005. – № 51, 16 грудня. – С. 5.

Кричевич, М. Г. Колекція рослин ботанічного саду Сумського педінституту [Текст] / М. Г. Кричевич // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 69-71.

Кричевич, М. Г. Рідкісні рослини флори Сумщини та України в культурі у ботанічному саду агробіостанції Сумського педінституту [Текст] / М. Г. Кричевич // Лікарські та рідкісні рослини Сумської області (ресурси, використання, охорона) / М-во освіти України, Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка, Сумська обласна рада Українського товариства охорони природи ; [наук. ред. К. К. Карпенко]. – Суми : [СумДПІ ім. А. С. Макаренка], 1994. – С. 60-62.

Лысенко, И. Станция юннатов станет заповедником [Текст] : на ее территории будет создан ботанический сад местного значения / И. Лысенко // Ваш шанс. – 2009. – № 41, 14 октября–21 октября. – С. 9 А.

Люльченко, М. Дивовижний куточок природи у центрі міста [Текст] : Ботанічний сад місцевого значення «Юннатівський» – унікальний шедевр ландшафтного мистецтва, створений природою і копіткою, титанічною працею педагогів Сумського міського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді (ЦЕНТУМ) / М. Люльченко // Сумщина. – 2012. – № 73/74, 7 липня. – С. 5.

Макроміцети ботанічного саду Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка [Текст] // Макроміцети заповідних територій Сумської області : монографія / К. К. Карпенко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми : ПП Вінниченко М. Д., 2011. – С. 103.

Несви́доменко, Л. Второе дыхание ботанического сада [Текст] : «Юннатовский» – экзотический оазис среди шумного города / Л. Несви́доменко // Ваш шанс. – 2013. – № 29, 17-24 июля. – С. 22 А.

Родінка, О. Ботанічний сад – наукова й навчальна база для підготовки майбутніх учителів [Текст] / О. Родінка // Біологія і хімія в школі. – 2003. – С. 37-39.

Родінка, О. Інтродукція рідкісних видів рослин Сумщини до ботанічного саду СумДПУ ім. А. С. Макаренка та перспективи їх інтродукції [Текст] / О. Родінка, Т. С. Вініченко, С. А. Буднік // Природничі науки : збірник наукових праць. – Суми : СумДПУ, 2003. – С. 42-47.

Родінка, О. С. Ботанічний сад Сумського педагогічного інституту ім. А. С. Макаренка [Текст] / О. С. Родінка, М. Г. Кричкевич // Стан природного середовища та проблеми його охорони на Сумщині : (на допомогу викладачам природничих дисциплін навчальних закладів різних рівнів) / [ред. кол.: К. К. Карпенко (гол. ред.), М. П. Книш, Ю. А. Злобін та ін.]. – Суми : Джерело, 1999. – Книга третя : Природно-заповідний фонд області. – С. 60-63.

29. Сквери

Гончарук, Н. Передел зелени [Текст] : о новом Генеральном плане города зеленых зон становится меньше / Н. Гончарук // Панорама. – 2012. – № 48, 21-28 ноября. – С. А 16-А 17.

Скверы и парки задокументировали [Текст] // Данкор. – 2007. – № 28, 11 июля. – С. А 8.

Соколенко, Є. М. Сквери й парки – легені планети [Текст] : матеріали до конкурсу : [про клен, березу, вільху, тополь, осику, вербу, граб, ясен, дуб, бук, каштан, софору японську, сосну, гінкго, ялину, горобину, калину] / Є. М. Соколенко // Біологія. – 2012. – № 22/24. – С. 89-100.

30. Зоологічні заповідники. Зоопарки. Пам'ятники тваринам та птахам

Борейко, В. Е. Настольна книга зоозащитника [Текст] / В. Е. Борейко, Г. Н. Левина ; Киевский эколого-культурный центр, Ассоциация зоозащитника организаций Украины, Экоправо-Киев. – К. : Логос, 2011. – 99 с.

Даррелл, Д. Звери в моей жизни [Текст] : [животные, зоопарки и зоосады Великобритании] / Д. Даррелл ; пер. с англ. Л. Жданова ; предисл. В. Флинта ; рис. Э. Мортельменса. – 2-е изд. – М. : Мир, 1978. – 159 с. : ил.

Даррелл, Д. Звери в моей жизни [Текст] : [животные, зоопарки и зоосады Англии] / Д. Даррелл ; пер. с англ. Л. Жданова ; предисл. В. Флинта ; рис. Э. Мортельменса. – 2-е изд. – М. : Мир, 1983. – 175 с. : ил.

Заповедники нашей страны [Текст] : законы природы. – М. : Знание, 1979. – 95 с. – (Факультет «Человек и природа»).

Заповідні скарби Сумщини [Текст] / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – 207 с.

Збірник праць Зоологічного музею [Текст]. № 33 / відп. ред. акад. АН УРСР І. Г. Підоплічко ; АН УРСР, Інститут зоології. – К. : Наукова думка, 1969. – 124 с : іл.

Збірник праць Зоологічного музею [Текст]. № 34 / відп. ред. акад. АН УРСР І. Г. Підоплічко ; АН УРСР, Інститут зоології. – К. : Наукова думка, 1971. – 163 с : іл.

Зоологический музей [Текст] : путеводитель / авт.-сост. Н. Н. Щербань. – К. : Наукова думка, 1986. – 64 с.

Краткий атлас пауков (ARACHNIDA, ARANEI) Карадагского природного заповедника [Текст] / Н. М. Ковблюк [и др.]. – Симферополь, 2008. – 120 с. : ил.

Кудрявцев, С. В. Террариум и его обитатели (обзор видов и содержание в неволе) [Текст] : справочное пособие / С. В. Кудрявцев, В. Е. Фролов, А. В. Королев ; под ред. В. Е. Флинта. – М. : Лесная промышленность, 1991. – 349 с. : ил.

Лапин, Б. А. Обезьяний питомник в Сухуми [Текст] / Б. А. Лапин, Э. П. Линин. – М. : Медицина, 1964. – 55 с. : ил. – (Научно-популярная медицинская литература).

Махлин, М. Д. Террариум [Текст] / М. Д. Махлин. – М. : Лесная промышленность, 1966. – 46 с. : ил.

Рижский зоологический сад [Текст]. – Рига : Латиздат, 1957. – 48 с.

Романишин, Г. Ф. Домашний зоопарк [Текст] / Г. Ф. Романишин. – К. : Реклама, 1970. – 92 с. : іл.

Рустамов, А. К. Природные заповедники СССР [Текст] : (Всесоюзный орнитологический Красноводский заповедник) / А. К. Рустамов, В. И. Васильев. – М. : Знание, 1976. – 46 с. – (Новое в жизни, науке, технике. Серия «Наука о земле» ; № 11).

Сетон-Томпсон, Э. Животные-герои [Текст] : пер. с англ. / Э. Сетон-Томпсон. – М. : Мысль, 1989. – 373 с.

Сосновский, И. П. Живые музеи [Текст] : об исследовательской и просветительной работе в зоологических парках мира / И. П. Сосновский. – М. : Знание, 1981. – 144 с.

Старикович, С. Ф. Зверинец у крыльца [Текст] / С. Ф. Старикович. – М. : Советская Россия, 1982. – 235 с. : ил.

Татаринов, К. А. Щоб жили лебеді [Текст] : розповідь про рідкісних і цінних тварин та рослин західних областей УРСР/ К. А. Татаринов. – Львов : Каменяр, 1983. – 109 с. : іл.

Тварини-рекордсмени [Текст] : для молодшого шкільного віку / авт. тексту Ю. Амченков ; художники: М.-К. Лемейєр [та ін.]. – К. : Махаон-Україна, 2005. – 128 с. : іл. – (Твоя перша енциклопедія).

Антонець, Н. В. Динаміка видового складу фауністичних комплексів дрібних ссавців Дніпровсько-Орільського заповідника [Текст] / Н. В. Антонець // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загороднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 13.

Бокотей, А. Охорона білого лелеки в Україні [Текст] / А. Бокотей // Біологія і хімія в школі. – 2006. – № 1. – С. 7, 44, 54.

Брусенцова, Н. О. Щодо вивченості фауністичних комплексів Національного природного парку «Слобожанський» [Текст] / Н. О. Брусенцова // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загороднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 16.

Вертіль, О. Зелений діамант Слобожанщини [Текст] : [про Гетьманський Національний природний парк, що зберігає унікальний рослинний і тваринний світ] / О. Вертіль // Сумщина. – 2013. – № 49, 11 грудня. – С. 20-21.

Вертіль, О. Цезар на п'єдесталі [Текст] : [про пам'ятник собаці] / О. Вертіль // Сумщина. – 2010. – № 105, 15 вересня. – С. 4.

Власов, А. А. Проявление краевого эффекта в распределении мелких наземных позвоночных животных лесостепных экосистем

Центрально-Черноземный заповедника [Текст] / А. А. Власов // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 92-94.

Власов, А. А. Степные лога как экологические коридоры для мелких млекопитающих [Текст] : [Центрально-Черноземный заповедник] / А. А. Власов // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 84-88.

Волох, А. М. Динаміка чисельності кулана на півострові Бірючому (Азово-Сиваський НПП) [Текст] / А. М. Волох // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загороднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 51.

Дорофеев, В. М. Мисливські тварини [Текст] / В. М. Дорофеев, М. Л. Клестов // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 71-85.

Загороднюк, І. Базові поняття і терміни у галузі вивчення та охорони теріофауни на заповідних територіях та поза ними [Текст] / І. Загороднюк // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загороднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 11.

Зітенюк, П. Природні комплекси та теріофауна НПП «Верховинський» [Текст] / П. Зітенюк, А. Зітенюк // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні

новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загароднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 22.

Зоологічні [заказники Сумщини] [Текст] : [Вирівський заказник, Кочубеївський заказник] // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 162.

Зоологічні раритети Сумщини [Текст] // Заповідні скарби Сумщини. – Суми : Джерело, 2001. – С. 87-118.

Івашко, О. Звіре, нагодуй себе сам [Текст] : казначейство пропонує своєрідний вихід зі складної ситуації для Миколаївського зоопарку / О. Івашко // Урядовий кур'єр. – 2013. – № 230, 12 грудня. – С. 6.

Каким животным установлены памятники [Текст] // Осадчий, А. А. Животноводство для всех. – Донецк, 1986. – С. 16-17.

Киселюк, О. Фауністичні комплекси дрібних ссавців на території Карпатського НПП [Текст] / О. Киселюк // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загароднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 24.

Кмець, А. М. Рідкісні тварини Глухівщини [Текст] / А. М. Кмець // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 80-81.

Книш, М. П. Тваринний світ Сумщини [Текст] / М. П. Книш, В. М. Кравченко // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 55-70.

Кураш, І. І. Пам'ятки природи [Текст] : [«Яблуня-колонія» (Кролевецький район), «Дубові насадження» (Охтирський район) тощо, зоологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Урочище

Боромля» (Конотопський район), гідрологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Озеро Шелехівське» (Лебединський район), самовитичні та фонтануючі джерела та криниці, геологічні пам'ятки природи: «Оголення пісків Полтавського ярусу» (Лебединський район), «Шпилі Полтавського ярусу» (Сумський район), Лучанський розріз (околиця м. Суми та ін.] / І. І. Кураш // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 166-167.

Лагановський, Л. Де бродить хитра рись [Текст] : [про Черемський природний заповідник, утворений в 2001 році] / Л. Лагановський // Урядовий кур'єр. – 2005. – № 236. – С. 12.

Лагановський, Л. Чи не спіткає зубра доля тура? [Текст] / Л. Лагановський // Урядовий кур'єр. – 2005. – № 91. – С. 18.

Лебедь, Е. А. Кулики Сумщини в международных и национальной Красных книгах [Текст] / Е. А. Лебедь // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 76-78.

Лёва из Львова уже стоит в Сумах! [Текст] : [полуметровая скульптура льва на ул. Соборной : памятники животным] // Ваш шанс. – 2013. – № 44, 30 октября-6 ноября. – С. 7 А.

Мойнов, С. Парк Мерле и его обитатели [Текст] : [парк Мерле – единственный во Французских Альпах, а может и во всей Франции, зоопарк, в котором его обитатели находятся на свободе, а посетители ходят только по проложенным для них тропинкам] / С. Мойнов // Наука и жизнь. – 2013. – № 9. – С. 116-121.

Мойнов, С. Того и Балто – собаки-герои [Текст] / С. Мойнов // Наука и жизнь. – 2013. – № 12. – С. 81-89.

Нестеренко, М. Зоопарки України? [Текст] / М. Нестеренко // Рідна природа. – 1994. – № 1. – С. 34-35.

Озорнов, Л. Начальник оперативной группы [Текст] : [об охране заповедников и заповедных территорий от браконьеров] / Л. Озорнов // Дружба народов. – 1978. – № 7. – С. 212-232.

Первые и единственные [Текст]: [рекорды и рекордсмены Сумской области] / подгот. В. Сурков // Панорама. – 2009. – № 7, 11-18 февраля. – С. А 8-А 9.

Пшенична, Я. С. Виступ екологічної агітбригади «Людино, життя тварин збережи!» [Текст] / Я. С. Пшенична // Основи здоров'я. – 2013. – № 8. – С. 43-47.

Рыжиков, А. Островная зоогеография и заповедники [Текст] / А. Рыжиков // Биология в школе. – 2008. – № 7. – С. 3-5.

Сагайдак, А. Хижі ссавців регіонального ландшафтного парку «Міжрічинський» [Текст] / А. Сагайдак // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців: матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару: інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник»; [упоряд.: І. Загароднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань: [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 61.

Сикорский, А. Ахтырские субтропики [Текст]: [экзотариум]: здесь можно познакомиться со зверями, птицами и рыбами, обитающими в разных широтах / А. Сикорский // Панорама. – 2009. – № 22, 27 мая-3 июня. – С. А 15.

Сикорский, И. А. Современное состояние фауны млекопитающих в Опукском природном заповеднике [Текст] / И. А. Сикорский // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців: матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару: інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник»; [упоряд.: І. Загароднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань: [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 33.

Смагаль, В. М. Особливості гону лані Європейської в умовах напіввільного утримання в заповіднику «Асканія-Нова» [Текст] / В. М. Смагаль, Є. П. Стекленъов // Вестник зоологии. – 2003. – Т. 37, № 5. – С. 61-67.

Сосновский, И. Живой музей в центре столицы [Текст]: [к 120-летию основания Московского зоопарка] / И. Сосновский // Наука и жизнь. – 1984. – № 9. – С. 90-96, табл.

Стишковская, Л. Ковчег в степи [Текст] : [о деятельности зоопарка «Аскания Нова»] / И. Сосновский // Наука и жизнь. – 1980. – № 11. – С. 91-96.

Тищенко, В. До фауни кажанів РЛП «Міжрічинський» [Текст] / В. Тищенко, А. Сагайдак // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців : матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару : інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник» ; [упоряд.: І. Загароднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань : [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 62.

Толочко, Л. Птахи на п'єдесталі [Текст] / Л. Толочко // Київська старовина. – 2005. – № 2. – С. 145-159.

Третьяков, Ю. Ю. Тварини, які рекомендуються для утримання в живих куточках і тераріумах [Текст] / Ю. Ю. Третьяков // Біологія. – 2011. – № 16/18. – С. 33-35.

Федоренко, А. П. Охорона рідкісних видів фауни [Текст] / А. П. Федоренко ; художник Г. Ю. Кузнецов. – К. : Урожай, 1985. – 64 с. : іл.

Фесенко, Г. Нові види птахів фауни України [Текст] / Г. Фесенко // Біологія і хімія в школі. – 2005. – № 4. – С. 46-47.

Хоменко, В. Н. Проблемы сохранения генофонда почвенной фауны в заповедниках степной зоны [Текст] / В. Н. Хоменко // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 23-24.

Чаурина, Р. А. Памятники животным и животные на памятниках [Текст] / Р. А. Чаурина // Биология. – 2006. – № 17, 1–16 сентября. – С. 48 ; № 19, 1–15 октября. – С. 48.

Чепыжова, Е. Первый питомник для птиц создал Пётр Первый [Текст] : создание Птичьего двора в Астрахани / Е. Чепыжова // Наука и жизнь. – 1997. – № 5. – С. 21.

Шеляг-Сосонко, Ю. Р. Зоопарки України? [Текст] / Ю. Р. Шеляг-Сосонко, С. Ю. Попович // Український ботанічний журнал. – 1995. – № 2. – С. 165-174.

Шидловський, І. Найстаріший Зоологічний музей України [Текст]: [зоологічний музей ЛНУ ім. І. Франка] / І. Шидловський // Музеї України. – 2010. – № 3. – С. 18-21.

Шухова, Е Тварини і рослини в геральдиці [Текст] / Е. Шухова // Біологія і хімія в школі. – 1999. – № 4. – С. 6, 43-47 ; № 5. – С. 7-9.

Юрченко, А. П. Чорноморському біосферному заповіднику 85 років [Текст]: (вітальне слово учасникам ХІХ Теріошколи) / А. П. Юрченко // Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців: матеріали ХІХ Теріологічної школи-семінару: інформаційний бюлетень «Теріологічні новини» Українського теріологічного товариства НАН України / НАН України, Українське теріологічне товариство «Чорноморський біосферний заповідник»; [упоряд.: І. Загороднюк, З. Селюніна]. – Гола Пристань: [Українське теріологічне товариство], 2012. – Вип. 8. – С. 10.

31. Природні чудеса

Борейко, В. Е. Охрана вековых деревьев [Текст] / В. Е. Борейко. – 2-е изд., доп. – К.: Эколого-культурный центр, 2001. – 94 с. – (Охрана дикой природы).

Ивченко, С. И. Загадки цинхоны [Текст]: (рассказы о деревьях) / С. И. Ивченко; предисловие А. Николаева. – М.: Молодая гвардия, 1965. – 208 с.: ил.

Ивченко, С. І. Древа-пам'ятники [Текст] / С. І. Івченко. – К.: Наукова думка, 1967. – 95 с.: іл. – (Науково-популярна література).

Меннинджер, Э. Загадки цинхоны [Текст]: (рассказы о деревьях) / Э. Меннинджер; под ред. и с предисл. П. И. Лапина; пер. с англ. Г. Гурова. – М.: Мир, 1970. – 360 с.: ил.

Сележинський, Г. В. Тварини-будівники [Текст] / Г. В. Сележинський. – К.: Наукова думка, 1969. – 104 с.: іл. – (Науково-популярна література).

Терлецький, В. К. Дивовижне у світі рослин [Текст] / В. К. Терлецький. – К. : Урожай, 1990. – 208 с.

Черняк, В. З. Семь чудес и другие [Текст] / В. З. Черняк. – М. : Знание, 1983. – 208 с.

Асканія-Нова одне з природних чудес України [Текст] // Сумщина. – 2013. – № 14, 10 квітня. – С. 26.

Бережная, И. В. Осторожно! Чудо-гриб! [Текст] : сценарий эколого-валеологического расследования / И. В. Бережная // Біологія. – 2005. – № 31, листопад. – С. 23.

Білгород-Дністровська фортеця – одне з чудес України [Текст] / підготував Є. Тищук // Віче. – 2012. – № 5. – С. 41.

Бучнева, Н. Незвіданими стежками України. Місця, які варто побачити [Текст] : [сімома чудесами України] / Н. Бучнева // Сучасна освіта. – 2009. – № 7/8. – С. 70-71.

Гільберг, Т. Подільські Товтри – одне із семи природних чудес України [Текст] / Т. Гільберг // Географія та основи економіки в школі. – 2009. – № 2. – С. 38-40.

Головко, Л. Сім чудес Криму [Текст] / Л. Головко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2011. – № 7/8. – С. 34-43.

Дорош, Є. Українські замки буде врятовано [Текст] : [«сім чудес України»] / Є. Дорош // Пенсійний кур'єр. – 2010. – № 16, 16 квітня. – С. 14.

Козаченко, О. Сім чудес світу [Текст] / О. Козаченко // Шкільний світ. – 2005. – № 39, жовтень. – С. 8-11.

Кольченко, Т. Сім чудес України [Текст] / Т. Кольченко // Шкільний світ. – 2009. – № 18, травень. – С. 10-12.

Оляніна, О. Множення звичайних дробів. Знаходження дробу від числа [Текст] : сім чудес України : урок у 6 класі / О. Оляніна // Математика. – 2009. – № 37, жовтень. – С. 1-7.

Природні чудеса землі Одеської області [Текст] : Дунайський біосферний заповідник та острів Зміїний // Позакласний час. – 2011. – № 1. – С. 54-56.

Росенко, Л. В. Сім чудес світу [Текст] : випускний вечір для учнів 9 класу / Л. В. Росенко, А. В. Щира // Класному керівнику. Усе для роботи. – 2013. – № 3. – С. 8-10.

Семенело, І. Сім чудес світу [Текст] : [стародавня версія: піраміди Єгипту, висячі сади Сіміраміди, Храм Артеміді Ефеської, Галікарнаський мавзолей, колос Родоський, Алексанрійський маяк, статуя Зевса; нова версія: Велика стіна (КНР), місто Петра, статуя Христа-Спасителя, місто Мачу-Пікчу, Колізей, Тадж-Махал / І. Семенело // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2012. – № 28, липень. – С. 17-21.

Семенело, І. Сім чудес України [Текст] : Києво-Печерська лавра, Національний заповідник «Кам'янець», Національний дендрологічний парк «Софіївка», Софія Київська, Херсонес Таврійський, Державний заповідник «Хотинська фортеця», Національний заповідник-острів «Хортиця» / І. Семенело // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2012. – № 28, липень. – С. 22-23.

Спиридонова, Ж. С. Сім чудес України [Текст] : [урок-презентація проектів для 8-го класу] / Ж. С. Спиридонова // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2011. – № 2. – С. 5-12.

Тімченко, С. Сім чудес України [Текст] / С. Тімченко // Українська мова та література. – 2009. – № 12, березень. – С. 17-24.

Шовкун, О. Украинское чудо [Текст] : [о биосферном заповеднике «Аскания-Нова»] / О. Шовкун // В двух словах. – 2009. – № 28, 17 июля. – С. 7.

31.1 Чудеса Сумщини

Белая, С. «Мэрский» дуб [Текст] : сумской градоначальник взял под свою опеку дуб на улице Петропавловской / С. Белая // Панорама. – 2012. – № 44, 24–31 октября. – С. А 3.

Бойко, Л. Чудо-дерево Сумщини дивує Україну [Текст] : [до числа фіналістів акції «Сім природних чудес України» увійшла

ботанічна пам'ятка природи крелевецького краю – яблуня-колонія] / Л. Бойко // Сумщина. – 2008. – № 81, 23 липня. – С. 1.

Ботанический сад на Харьковской [Текст] : по мнению экологов, это достойный претендент на звание одного из чудес Сум // Ваш шанс. – 2010. – № 6, 10–17 февраля. – С. 16 А.

Вейсберг, Б. Яке дерево старіше, іменитіше, гарніше? [Текст] : [підбито підсумки конкурсу «Національне дерево України на території Сумської області»] / Б. Вейсберг // Сумщина. – 2010. – № 86/87, 30 липня. – С. 5.

Вертікова, І. А ви знайшли свої сім чудес? [Текст] : сім чудес Сумщини визначені у двох «номінаціях» – сім природних чудес та сім найкращих пам'яток області / І. Вертікова // Сумщина. – 2010. – № 72/73, 25 червня. – С. 8.

Гончарук, Н. Сумские чудеса [Текст] : [определяют семь чудес Сум: акция приурочена 355-летию города] / Н. Гончарук // Данкор. – 2009. – № 51, 23 декабря. – С. А 4.

Какое оно, ваше чудо? [Текст] : до 15 марта в городе проходит акция «Семь чудес Сум» // Ваш шанс. – 2010. – № 3, 20 января–27 января. – С. 20 А.

Кураш, І. І. Пам'ятки природи [Текст] : [«Яблуня-колонія» (Крелевецький район), «Дубові насадження» (Охтирський район) тощо, зоологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Урочище Боромля» (Конотопський район), гідрологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Озеро Шелехівське» (Лебединський район), самовитичні та фонтануючі джерела та криниці, геологічні пам'ятки природи: «Оголення пісків Полтавського ярусу» (Лебединський район), «Шпилі Полтавського ярусу» (Сумський район), Лучанський розріз (околиця м. Суми та ін.) / І. І. Кураш // Заповідні скарби Сумщини / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Суми : Джерело, 2001. – С. 166-167.

Макарова, А. 400-летний исполин [Текст] : он появился в Сумах задолго до основания самого города : [среди чудес Сум – дуб по ул. Петропавловской] / А. Макарова // Ваш шанс. – 2010. – № 8, 24 февраля–3 марта. – С. 7 А.

Пявка, Г. І. Заповідні об'єкти Глухівщини [Текст] : [ландшафті заказники, ботанічні пам'ятники; рослини Червоної книги України,

трьохсотрічний дуб, дослідження та фенологічні спостереження Глухівського педагогічного інституту, на території якого ростуть реліктові рослини] / Г. І. Пявка // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський державний педагогічний інститут ім. А. С. Макаренка ; Державне управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 52-53.

Храм природи [Текст] : Україна вибрала свої національні дерева (сад яблоні-колонії) : [Кролевець, Сумська область] // Сумщина. – 2011. – № 97/98, 3 вересня. – С. 5.

32. Екологічний туризм як стимул збереження екосистем та розвитку туристсько-рекреаційної індустрії України

В путешествие по Сумщине [Текст] : Сумы, Ахтырка, Глухов, Конотоп, Кролевец, Лебедин, Путивль, Ромны, Шостка : путеводитель. – 2-е изд., доп. и испр. – Х. : Прапор, 1984. – 237 с. : ил.

Грибов, В. А. Музей леса и сплава. Синевирское озеро (Межгорский район Закарпатской области) [Текст] : путеводитель : пер. с укр. / В. А. Грибов. – Ужгород : Карпати, 1987. – 44 с.

Дмитрук, О. Ю. Екологічний туризм [Текст] : сучасні концепції менеджменту і маркетингу : навчальний посібник / О. Ю. Дмитрук. – 2-ге вид., виправл. та доповн. – К. : Альтерпрес, 2004. – 191 с.

Лях, В. В. Прикладна творчість у туристсько-екологічній діяльності школярів [Текст] : (з досвіду роботи екоцентру «Мурашка») : навчально-методичний посібник. Ч. 1 / В. В. Лях, М. В. Лях. – Суми : СумДПУ, 2003. – 59 с.

Лях, В. В. Творче використання «кричалок» і декламацій у роботі туристських таборів [Текст] : (з досвіду роботи туристсько-екологічних таборів ПБООЦ «Мурашка») : методичний посібник / В. В. Лях. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2005. – 63 с.

Мацюцкий, С. Туристу о растениях [Текст] / С. Мацюцкий. – М. : Профиздат, 1988. – 168 с. – (Мир туристских интересов).

Стрижов, А. Н. Турист о природе [Текст] : фенологические наблюдения в походе / А. Н. Стрижов. – М. : Профиздат, 1986. – 176 с.

Теберда. Домбай. Архыз: природа [Текст] : туристсько-екскурсионні маршрути / сост. С. А. Хапаєв. – М. : Профиздат, 1989. – 256 с. – (Сто путей – сто дорог).

Богущ, Л. Г. Екологічний туризм як стимул збереження екосистем та розвитку туристсько-рекреаційної індустрії України [Текст] / Л. Г. Богущ // Екологія і раціональне природокористування : збірник наукових праць / МОН України, СумДПУ ім. А. С. Макаренка ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, В. О. Цикін, Н. Н. Чайченко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 193-202.

Вертікова, І. А ви знайшли свої сім чудес? [Текст] : сім чудес Сумщини визначені у двох «номінаціях» – сім природних чудес та сім найкращих пам'яток області / І. Вертікова // Сумщина. – 2010. – № 72/73, 25 червня. – С. 8.

Вовченко, Е. Даешь новый турмаршрут! Проект «Казацкая степь имени Петра Калнышевского» становится всё реальнее [Текст] : [о заповеднике «Михайловская целина»] / Е. Вовченко // Ваш шанс. – 2006. – № 17, 26 апреля. – С. 12 А.

Володина, М. Приманка для иностранцев [Текст] : охотничье хозяйство «Лебедь» привлекает трофеями туристов-охотников уже более 20 лет / М. Володина // Панорама. – 2011. – № 24, 8–15 июня. – С. А 9.

Гетьман, В. Екотуризм у національних парках українських Карпат [Текст] / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2005. – № 29/30, серпень. – С. 37-47.

Гетьман, В. Екотуристичний ресурс Карпатського національного парку [Текст] / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. – 2006. – № 1. – С. 42-45.

Гетьман, В. Екотуристськими стежками Ужанського національного природного парку [Текст] / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2011. – № 44, листопад. – С. 8-10.

Гетьман, В. Основні завдання і проблеми розвитку екотуризму в національних природних парках і біосферних заповідниках [Текст] / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2002. – № 35. – С. 4-8.

Гетьман, В. Печери природно-заповідного фонду, їх використання [Текст] : екотуризм, оздоровлення, печерні монастирі : охорона довкілля : [збереження геолого-морфологічних об'єктів; є згадка про Сумську область] / В. Гетьман // Географія та економіка в школі. – 2011. – № 7/8. – С. 38-42.

Гетьман, В. Розвиток екотуризму в Азово-Чорноморському регіоні України [Текст] / В. Гетьман // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2001. – № 9, березень. – С. 6-7.

Гетьман, В. І. Екотуристичні маршрути Національним природним парком «Вижницький» [Текст] / В. І. Гетьман // Географія та економіка в сучасній школі. – 2012. – № 1. – С. 33-35.

Громило, С. Ідея гармонії і краси в житті з природою [Текст] : туристські маршрути : лекційний курс / С. Громило // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2003. – № 21/23. – С. 3-20.

Долгополов, В. Біолокація в туризмі [Текст] / В. Долгополов, В. Пестушко // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2003. – № 12, березень. – С. 20-24.

Ємеліна, Н. Природні принади Кримського півострова [Текст] / Н. Ємеліна // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2012. – № 12, березень. – С. 20-22.

Івашина, Л. П. Проблеми та можливості розвитку рекреації і туризму в Сумській області [Текст] / Л. П. Івашина // Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, (16–17 квітня 2008 р., м. Суми) / [ред. кол.: В. Ф. Живодьор, Т. Б. Тарасова, І. А. Медведєв та ін.]. – Суми : Університетська книга, 2008. – С. 147-149.

Казаков, В. Л. Техногенний туризм в системі природокористування [Текст] / В. Л. Казаков, І. І. Мещанин, Т. А. Казакова, О. Й. Завальнюк // Екологія і раціональне природокористування : зб. наук. пр. / МОН України, СумДПУ ім. А. С. Макаренка ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, В. О. Цикін, Н. Н. Чайченко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2006. – С. 221-229.

Карпенко, К. К. Перспективний заповідний об'єкт Сумщини – ландшафтний заказник «Прохідна долина річок Ромен і Терн» [Текст] / К. К. Карпенко, М. П. Книш, О. С. Родінка // Екологія і раціональне

природокористування : збірник наукових праць / МОН України, СумДПУ ім. А. С. Макаренка ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, В. О. Цикін, Н. Н. Чайченко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – С. 111-118.

Колбасников, А. Экологическое воспитание школьников в процессе туристской работы [Текст] / А. Колбасников, В. Васильев-Левшин // Воспитание школьников. – 1992. – № 5/6. – С. 16-19.

Копилиць, Є. Екологічне виховання в туристичному поході [Текст] / Є. Копилиць // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2011. – № 32, серпень. – С. 3-7.

Оніщук, Л. М. Екотуристична складова в контексті сталого розвитку туристичної галузі Полтавщини [Текст] / Л. М. Оніщук, В. О. Пархоменко // Навколишнє середовище і здоров'я людини : IV Всеукраїнський науково-практичний семінар, (23 вересня 2010 р.) : збірник матеріалів / Міністерство освіти і науки України [та ін.] ; [ред. кол.: М. І. Степаненко, В. І. Лагно, М. В. Гриньова та ін.]. – Полтава : ПНПУ, 2011. – С. 74-80.

Пирій, І. Не забувайте гвіздки мікроскопом [Текст] : [екологічні громадські організації звернулися до Прем'єр-міністра України й міністра екології з проханням врятувати природні заповідники від навали туристів] / І. Пирій // Урядовий кур'єр. – 2013. – № 215, 21 листопада. – С. 21.

Пожарницкая, Н. М. Экологическая заповедь юных туристов [Текст] / Н. М. Пожарницкая // Физическая культура в школе. – 1984. – № 6. – С. 52-57.

Природні чудеса землі Одеської області [Текст] : Дунайський біосферний заповідник та острів Зміїний // Позакласний час. – 2011. – № 1. – С. 54-56.

Пявка, Г. І. Заповідні об'єкти Глухівщини [Текст] : [ландшафті заказники, ботанічні пам'ятники; рослини Червоної книги України, трьохсотрічний дуб, дослідження та фенологічні спостереження Глухівського педагогічного інституту, на території якого ростуть реліктові рослини] / Г. І. Пявка // Заповідна справа на Сумщині : тези доповідей наукової конференції / Сумський держ. пед. ін-т ім. А. С. Макаренка, Держ. управління охорони навколишнього природного середовища Мінприроди України по Сумській області; [ред. кол.:

Б. М. Нешатаєв, Г. П. Крейденков, В. О. Тюленєва та ін.]. – Суми : СумДПІ ім. А. С. Макаренка, 1994. – С. 52-53.

Савчук, Н. Екологічне краєзнавство [Текст] : програма факультативу для 7–8 кл. / Н. Савчук // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2006. – № 18, травень. – С. 16-19.

Стадільна, Я. Чорнобиль туристичний [Текст] / Я. Стадільна // Голос України. – 2011. – № 57, 30 березня. – С. 1, 6.

Сумщина запрошує [Текст] : [м. Суми, Глухів, Охтирка, Лебедин, Путивль, Ромни, Тростянець; села: Бакірівка, Богданівка, Великий Бобрик, Вороніж, Волокитне, Гамаліївка, Кияниця, Кулішівка, Межиріч, Низи, Пирогівка, Хотінь; Деснянсько-Старогутський національний природний парк, Михайлівська цілина] // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2008. – № 6/8, лютий. – С. 48-54. – Тематичний випуск.

Філоненко, І. М. Екологічний туризм та перспективи його розвитку на території Чернігівської області [Текст] / І. М. Філоненко // Екологія і раціональне природокористування : зб. наук. пр. / МОН України, СумДПУ ім. А. С. Макаренка ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, В. О. Цикін, Н. Н. Чайченко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2006. – С. 238-240.

Хвостенко, Г. Край, де води лебедині [Текст] : [започатковано серію прес-турів «Унікальна Сумщина»; про Лебединський художній музей та рибоводно-меліораторну станцію] / Г. Хвостенко // Сумщина. – 2009. – № 24, 4 березня. – С. 4.

Чернова, Г. В. Перспективи розвитку екологічного туризму регіону [Текст] : на прикладі Вінницької області / Г. В. Чернова // Екологія і раціональне природокористування : зб. наук. пр. / МОН України, СумДПУ ім. А. С. Макаренка ; [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, В. О. Цикін, Н. Н. Чайченко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2006. – С. 202-207.

Чован, О. О. Валеологічна роль сільського зеленого, аграрного та екологічного туризму [Текст] / О. О. Чован // Навколишнє середовище і здоров'я людини [Текст] : IV Всеукраїнський науково-практичний семінар, (23 вересня 2010 р.) : збірник матеріалів / Міністерство освіти і науки України [та ін.] ; [ред. кол.: М. І. Степаненко, В. І. Лагно, М. В. Гриньова та ін.]. – Полтава : ПНПУ, 2011. – С. 85-88.

Шевчук, О. Рекреаційне використання печер [Текст] : [кейвінг; подорожі печерами як напрямок активного туризму] / О. Шевчук // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2012. – № 16. – С. 17-20.

Шовкун, О. Украинское чудо [Текст] : [о биосферном заповеднике «Аскания-Нова»] / О. Шовкун // В двух словах. – 2009. – № 28, 17 июля. – С. 7.

Шульга, В. П. Ландшафтне різноманіття як основна складова природно-культурного середовища Сумської області [Текст] / В. П. Шульга // Наукові записки Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка : збірник наукових праць / [ред. кол.: Б. М. Нешатаєв, А. О. Корнус, В. О. Цикін та ін.]. – Суми : [СВС Панасенко І. М., друк-ФОП Ляпощенко Л. Г.], 2010. – Вип. 1 : Географічні науки. – С. 78-81.

Інформаційне видання

Заповідними стежками України та світу

Науково-допоміжний
бібліографічний покажчик

Укладачі:

Железняк Ірина Олександрівна, директор Наукової бібліотеки
Косенко Валентина Василівна, завідувач
інформаційно-бібліографічним відділом бібліотеки

Відповідальний за випуск проректор з наукової роботи,
доктор педагогічних наук, професор А. А. Сбруєва

Редактор В. В. Косенко
Комп'ютерний набір В. В. Косенко
Комп'ютерна верстка І. В. Сенча

